

DEZBATERI PARLAMENTARE

Parlamentul Republicii Moldova de legislatura a XIX-a

SESIUNEA a VII-a ORDINARĂ – SEPTEMBRIE 2013

Ședința din ziua de 26 septembrie 2013

(STENOGRAMA)

SUMAR

1. Declararea deschiderii sesiunii de toamnă și a ședinței plenare. Intonarea Imnului de Stat al Republicii Moldova. (*Intonarea Imnului de Stat al Republicii Moldova și onorarea Drapelului de Stat al Republicii Moldova.*)

2. Luare de cuvânt din partea Frațiunii parlamentare a Partidului Comuniștilor din Republica Moldova – domnul Vladimir Voronin.

3. Luare de cuvânt din partea Frațiunii parlamentare a Partidului Liberal Democrat din Moldova – domnul Valeriu Streleț.

4. Luare de cuvânt din partea Frațiunii parlamentare a Partidului Democrat din Moldova – domnul Dumitru Diacov.

5. Luare de cuvânt din partea Frațiunii parlamentare a Partidului Liberal – domnul Ion Hadârcă.

6. Dezbateri asupra ordinii de zi și aprobarea ei.

7. Dezbateră, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.341 din 15 iulie 2013 pentru ratificarea Convenției Consiliului Europei privind accesul la documentele oficiale.

8. Dezbateră, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.343 din 26 iulie 2013 pentru ratificarea Acordului cu privire la colaborarea în domeniul pregătirii specialiștilor subdiviziunilor antiteroriste în instituțiile de învățământ ale organelor competente ale statelor membre ale Comunității Statelor Independente.

9. Dezbateră și aprobarea în primă lectură a proiectului Codului transporturilor rutiere. Proiectul nr.267 din 14 iunie 2013.

10. Dezbateră proiectului de Lege nr.352 din 2 septembrie 2013 cu privire la locuințe. În urma dezbaterilor, s-a luat decizia de a transfera proiectul pînă la pregătirea raportului comisiei.

11. Dezbateră proiectului de Lege nr.356 din 4 septembrie 2013 privind performanța energetică a clădirilor. În urma dezbaterilor, s-a luat decizia de a transfera proiectul pînă la pregătirea raportului comisiei.

12. Dezbateră și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.297 din 3 iulie 2013 pentru modificarea articolului 186 din Codul muncii al Republicii Moldova.

13. Dezbateră și adoptarea proiectului de Hotărâre nr.377 din 23 septembrie 2013 privind declararea vacanței unui mandat de deputat în Parlament.

14. Interpelări.

15. Declarația domnului deputat Mihai Godea.

16. Declarația domnului deputat Ion Butmalai – Frațiunea Partidului Liberal Democrat din Moldova.

Ședința începe la ora 10.06.

Lucrările sînt prezidate de domnul Igor Corman, Președintele Parlamentului, asistat de doamna Liliana Palihovici și de domni Andrian Candu și Oleg Bodrug, vicepreședinți ai Parlamentului.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Bună dimineața.

Rog să vă ocupați locurile, pentru a începe ședința plenului.

Domnul Maxim Ganaciuc – șeful Direcției generale documentare parlamentară:

Doamnelor și domnilor deputați,

Bună dimineața.

Vă anunț că la lucrările ședinței de astăzi a plenului Parlamentului, din totalul celor 100 de deputați, și-au înregistrat prezența 96 de deputați. Nu s-au înregistrat deputații: Lupu Marian, Țulea Oleg – în delegație; Abramciuc Veronica – din motive de sănătate; Plahotniuc Vladimir, Postoico Maria.

Domnul Igor Corman:

Da. Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Ședința este deliberativă. Declar prima ședință plenară a Parlamentului în cadrul sesiunii de toamnă 2013 deschisă. Rog să onorăm Imnul și Drapelul Țării. *(Se intonează Imnul de Stat al Republicii Moldova și se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.)*

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

La 12 septembrie s-a stins subit din viață colega noastră Zinaida Chistruga. Rog să păstrăm un minut de reculegere. *(Se păstrează un minut de reculegere.)*

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Astăzi, noi reluăm activitatea în ședințele plenare ale sesiunii de toamnă conform prevederilor Regulamentului, conform hotărârii Biroului permanent. De la convocarea sesiunii de toamnă, la 2 septembrie, organele de lucru ale Parlamentului s-au întrunit în mai multe ședințe, a avut loc și o ședință comună a conducerii Parlamentului, a președinților comisiilor de profil cu membrii Guvernului, am convocat și o ședință comună cu conducerea autorităților publice autonome sub control parlamentar, au avut loc mai multe întâlniri cu reprezentanții autorităților locale. Ca rezultat, s-a conturat o agendă legislativă complexă. Avem în procedură 388 proiecte de acte legislative, inclusiv Guvernul a transmis Parlamentului o listă cu 35 de acte legislative prioritare. Conform prevederilor Constituției, Parlamentul urmează să le examineze în regim prioritar.

În afară de aceasta, după cum cunoașteți, prioritățile legislative ale actualei sesiuni vizează și politica bugetar-fiscală, este vorba și de Legea bugetului, este vorba de reforma Procuraturii, avem pe masă mai multe proiecte de lege importante cu impact social, modificări importante ale legislației muncii, în domeniul educației, este în dezbateri deja în comisiile parlamentare și noul Regulament al Parlamentului. Deci prioritățile sînt stabilite, sarcinile noastre sînt clare pentru această sesiune de toamnă.

Eu vreau, în calitate de Președinte al Parlamentului, să îndemn toți colegii, toți deputații să dăm dovadă de hărnicie, colegialitate, constructivism. Vă îndemn să ne concentrăm pe soluționarea adevăratelor probleme cu care se confruntă țara, ceea ce așteaptă de la noi societatea. Cred că lumea așteaptă de la noi mai puțin spectacol aici, în Parlament, mai multă treabă. Vă îndemn să dăm dovadă de acest constructivism. Spor la muncă și Doamne ajută.

Deja tradițional, sesiunea în plen începe cu luările de cuvînt ale președinților fracțiunilor parlamentare. Așa cum s-a decis, ieri, la ședința Biroului permanent, liderii celor patru fracțiuni parlamentare, la începutul sesiunii, vor lua cuvînt de la tribuna centrală. Și, în acest context, invit la tribuna centrală Președintele grupului parlamentar al Frațiunii PCRM.

Vă rog.

Domnul Președinte al Partidului.

Da, vă rog. (*Aplauze.*)

Domnul Vladimir Voronin:

Da. Mulțumesc.

Eu nu sînt președintele grupului parlamentar. На всякий случай, aduceți-vă aminte. Dar din partea grupului parlamentar permiteți-mi să salut Parlamentul cu deschiderea sesiunii de toamnă, să ne dorim împreună eforturi comune, pentru a ieși din acea situație mizerabilă în care Parlamentul și conducerea actuală a adus Republica Moldova.

Discursul meu va fi foarte scurt și îndreptat, în primul rînd, acelei majorități parlamentare care în societate, fiți atenți, reprezintă interesele minorității absolute. În ultimele trei luni, de cînd a fost anunțată vacanța, în țară s-au produs anumite

elemente... despre care noi, în primul rînd, comuniștii, am avertizat societatea moldovenească.

De la poporul moldovenesc au furat Banca, de la popor au furat Aeroportul, au furat ziua în amiaza mare în prezența procurorilor, Ministerului Afacerilor Interne, a altor organe, au furat în prezența unor asemenea complici precum sînteți dumneavoastră majoritatea din Coaliția de guvernare. În așa fel, poporul a devenit și mai sărac, iar voi toți, care reprezentați Coaliția și această guvernare, mai bogați.

Și din nou crima obraznică îndreptată împotriva statului și a poporului rămîne nepedepsită și aceasta vă oferă motive pentru a vă pregăti pentru noi acțiuni hoțeste, de exemplu să înghițiți: „Moldtelecom”-ul, căile ferate, centralele electrice și de termoficare. Nu v-ați limitat la lichidarea școlilor, grădinițelor, spitalelor, altor instituții sociale, intenționați să lichidați, de fapt, toată țara, toată Republica Moldova ca stat, să dezmembrați în fier uzat și să transmiteți pe lumea cealaltă totul ce mai mișcă, mai lucrează, inclusiv și cetățenii țării.

Cum nu v-ați ascunde după așa-numitele valori europene, după reforme, totuși voi, personal voi vă ocupați cu un sigur lucru – furați. Mai mult ca atît, toate aceste acțiuni hoțeste și corupția le-ați aprobat chiar și sub formă de hotărîri și legi ale Parlamentului.

Vă reamintesc. Pe 5 martie Frațiunea parlamentară a PCRМ împreună cu Frațiunea Partidului Democrat a demis Guvernul Filat pentru corupție. Pe 3 mai, PCRМ a votat împreună deja cu PLDM pentru Rezoluția Parlamentului, care menționa că responsabil pentru acte de corupție este nu doar personal fostul Prim-ministru, dar întreaga componentă a Guvernului Filat.

Pe 30 mai, această întreagă componentă coruptă a Guvernului, practic, fără schimbări, în frunte cu același viceprim-ministru în Guvernul Filat, după nume de familie Leancă, a fost investit în funcție și în funcție de Prim-ministru. Așa că, pornind de la votul vostru personal, sînteți toți împreună participanți la această corupere – corupere în lege și de facto, și în sensul direct al acestui cuvînt.

În acest context, domnilor din majoritatea guvernamentală, am o singură întrebare: de unde ați luat că anume un astfel de Guvern corupt și criminal trebuie să fie suportat de poporul moldovenesc la infinit? Pentru ce acte de eroism? Pentru Bancă și Aeroport furat, pentru embargoul la vinuri în numele lui Vasile Bumacov, pentru tarifele inumane de la Valeriu Lazăr, pentru soldații decedați de către ministrul Marinuța, pentru destinele retezate de Maia Sandu ale absolvenților, pentru moralitatea... în creștere, provocată de acțiunile călăului în halat de ministru al ocrotirii sănătății Andrei Usatîi, pentru hotar de stat pe Nistru în numele Nataliei Gherman?

Explicați-ne și nouă, și poporului întreg, de ce faceți aceste lucruri? Nu aveți un răspuns, știu foarte bine, la aceste întrebări.

Așa că vă propunem cîteva lucruri foarte, foarte simple.

Unu. Opriți-vă liderii, demonstrați-vă dîrzenia politică, cereți de la ei să capituleze, să demisioneze. Capitulare nu în fața opoziției, ci în fața legii și în fața dreptății și a poporului moldav.

Dizolvarea Parlamentului, alegeri parlamentare anticipate, aceasta este singura cale reală pentru amnistia politică pentru acei care guvernează în momentul de față Moldova și au guvernat acești 4 ani.

În al doilea rînd, adunați-vă structurile de partid. Eu, ca președinte de partid, vă recomand acest lucru. Structurile de partid teritoriale. Și sugerați-le că nu mai merită să execute orice ordine idioate care vin din Chișinău și de la liderii voștri de partid. Fiți de acord, toate acestea vor micșora riscul confruntărilor în societatea moldovenească, fiecare încearcă să o provoace, doi oligarhi și jumătate.

Și principalul. Noi, comuniștii, și susținătorii noștri, alegătorii noștri sîntem convinși: Moldova nu are nevoie de conflicte, Moldova trebuie cît mai repede să revină la o dezvoltare previzibilă și democratică, la o activitate constructivă.

Noi vă propunem să revenim la această ordine de idei... de a... de zi... împreună, acest... ce am propus eu... împreună, în comun și să începem această activitate cu votarea demisiei acestui Guvern inutil.

În același timp, noi nu avem de gînd să facem pauze teatrale și moratorii. Poporul ne împinge în spate și în curînd va veni aici, poporul va veni aici, va veni pentru a-și îndeplini cea mai importantă misiune istorică: restabilirea suveranității sale, a poporului. (*Aplauze.*)

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Invit la tribuna centrală președintele Frațiunii PLDM.

Domnule Streleț, vă rog.

Domnul Valeriu Streleț:

Stimate domnule Președinte,

Doamnelor și domnilor deputați,

Onorată asistență,

Vă salut și eu, din numele Frațiunii PLDM, la acest început de sesiune, care sperăm să fie o sesiune cît mai constructivă și foarte, foarte importantă pentru țara noastră, pentru cetățenii noștri.

Sîntem, într-adevăr, în pragul unei sesiuni parlamentare, care este decisivă pentru procesele democratice și pentru viața mai bună a oamenilor din țara noastră.

Nouă nu ne-a fost ușor chiar din momentul accederii la putere a guvernării democratice de coaliție în luna august 2009. Chiar de atunci, imediat după venirea la putere, după scoaterea de la putere a comuniștilor, au fost formulate permanent diferite îndemnuri la demisie, la alegeri anticipate, la destabilizare din cauză că așa își doreau acei care au fost 8 ani la guvernare, indiferent de argumentele invocate.

La moment, eforturile opoziției parlamentare, extraparlamentare, dar și ale anumitor centre de influență din interior și exterior pentru a deturna Republica Moldova de la aspirațiile ei firești de integrare în lumea civilizată, occidentală își ating apogeul său.

Astăzi, cetățenii sînt îndemnați să iasă la revoluție, care se dorește, probabil, a fi o nouă revoluție comunistă din octombrie. Așa-ziii revoluționari fac azi uz de diverse insinuări, injurii, speculații, jonglează cu cifre și sondaje false, dorind să

aducă cât mai multă confuzie în mințile cetățenilor, să lipsească definitiv oamenii de perspectiva unui trai mai bun prin compromiterea integrării europene a țării și să revină cu orice preț la putere.

Liderul revoluționarilor a recunoscut că pentru ei ținuta puterii este dulce, atât de dulce încât de dragul ei sînt gata să distrugă tot, rămînînd fideli principiului bolșevico-comunist-leninist de a distruge prin dictatură și apoi de a recroi societatea după bunul lor plac.

Revoluționarii se fac a uita în ce hal aduseseră țara în 2009 și încearcă să inducă o stare de amnezie generală în această privință întregii societăți, reușind să prindă pe alocuri în mrejele sale propagandistice o parte din cetățeni.

Cu toate dificultățile de adaptare și provocările din toate părțile, care au venit, inclusiv din partea opoziției tot mai radicale și intransigente, guvernarea democratică proeuropeană de coaliție a reușit importante realizări și are în plină desfășurare reforme importante pentru viața mai bună a cetățenilor noștri.

Nu voi invoca în mod special scoaterea țării din izolare internațională, refacerea economică, majorarea programelor de asistență socială, majorarea subvențiilor în agricultură, creșterea salariilor bugetarilor, a salariului mediu pe economie, a pensiilor.

Acestea se uită repede și totdeauna sînt insuficiente, dar mă întreb și vă întreb, stimați colegi: putem noi oare renunța, așa cum vor veșnicii revoluționari, la continuarea reformelor în domeniul educației, spre exemplu?

După exodul masiv al cetățenilor din Republica Moldova în perioada 2001 – 2009, după unele estimări în această perioadă au plecat din țară vreo 800 de mii de cetățeni apti de muncă, proces care continuă din inerție și acum, din păcate, era și este nevoie de adaptarea infrastructurală a sistemului de educație la realitățile demografice ale țării.

Necesitatea de specialiști și cadre calificate este astăzi total diferită de cea de la începutul anilor '90 sau chiar și 2000, impunîndu-se, de urgență, o reformă calitativă a sistemului educațional.

Cît au fost la guvernare, comuniștii au preferat să tot amîne aceste probleme, fiindcă așa era mai comod și fără nici un fel de riscuri politice.

În această sesiune noi vom dezbate și vom adopta Strategia de reformă și dezvoltare a sistemului educațional douăzeci, douăzeci și Codul educației, context în care îi îndemn pe neobosiții revoluționari să-și aducă contribuția intelectuală pentru o importantă revoluție în domeniul educației și să nu-și rupă coardele vocale, chemînd la revoluție în stradă.

La fel de relevantă este și întrebarea dacă putem noi astăzi renunța la continuarea reformelor pentru sectorul justiției, anticorupție, reforma poliției, procuraturii. Justiția selectivă de buzunar controlată la telefon nu am inventat-o noi, ea a înflorit și s-a consolidat pînă în 2009, devenind mai că nu o cutumă, o stare firească a lucrurilor cu care societatea se conformase.

Eforturile de excludere a hidrei corupției din justiție provoacă o împotrivire acerbă a sistemului, provocări, insinuări și o întreagă campanie bine organizată de a compromite reforma în acest domeniu.

La fel și corupția. Ani de zile a fost clădit un sistem și educată o mentalitate deformată conform căreia orice problemă, chiar și anumite abordări ilegale pot fi soluționate prin mită. A devenit și acest fenomen o deprindere perceput ca ceva firesc atât de funcționari, cât și de cetățeni. Putem tolera în continuare asta?

Starea de lucruri în poliție ajunsese într-un hal fără de hal. Rata criminalității se ajusta mai mult pe hîrtie, prin neluarea la evidență a multor crime comise.

Nivelul derizoriu de remunerare a muncii polițiștilor genera o degradare continuă a moralului acestora și identificare a surselor suplimentare de venituri în exercițiul atribuțiilor de serviciu.

Procuratura a fost transformată de decenii într-un instrument foarte comod de presiuni economice și intimidare a concurenților politici, de stoarcere a unor profituri uriașe prin manipularea procesului penal și așa-zisa reprezentare a intereselor cetățenilor.

Dosarele penale erau și, din păcate, mai sînt deschise pentru a fi ulterior gestionate în dependență de suma recompensei, inclusiv clasate dacă subiectul luat în vizor identifica prompt suma cerută.

Reforma procuraturii este iminentă și este unul din obiectivele imediate pe care și-l propune atât Frațiunea Partidului Liberal Democrat din Moldova, cât și Coaliția Proeuropeană în această sesiune parlamentară.

Șirul exemplurilor poate fi continuat și cu alte domenii: sănătatea, sfera socială, infrastructura, energetica, dezechilibre majore în economie și altele care au fost constant neglijate foarte mult timp și care ne pot duce la un colaps de sistem dacă nu le abordăm prompt și cu fermitate.

Iată anume în aceste domenii avem nevoie de revoluții, domnilor, tovarăși comuniști, și nu de revoluții de stradă, de paradă, de catifea sau cum le mai numiți acolo.

Toate aceste schimbări le facem și trebuie să le facem nu din motivul că ni-ar fi impuse prin careva angajamente sau planuri de acțiuni cu partenerii de dezvoltare.

Necesitatea reformelor a devenit vitală, iar ducerea la bun sfîrșit a acestora este determinantă pentru prezentul și viitorul cetățenilor noștri.

Sigur că reformele sînt și dureroase uneori, mai ales dacă au fost neglijate prea mult timp. Ele nu generează efecte pozitive imediate, dar imediat provoacă opunere vehementă din partea sistemului.

Iluzia unei stabilități de mlaștină cu justiție de buzunar, economie monopolizată, educație și sănătate în derivă, drumuri distruse și alte metehne era comodă pentru guvernarea comunistă, dar nu putea continua la nesfîrșit.

Vreau să cred că, indiferent de perceperea diferită a unor obiective și acțiuni, vom avea un dialog civilizată și o conlucrare constructivă cu opoziția, inclusiv cu cea liberală.

Obiectivele pe care și le-a propus Coaliția Proeuropeană sînt complexe, ambițioase, foarte importante pentru schimbarea în bine a vieții cetățenilor noștri și pentru implementarea acestora într-o perioadă destul de scurtă avem doar o singură alternativă: să fim corecți și colegiali în comunicare, să fim consecvenți în urmarea cursului de reforme și integrare europeană, să conștientizăm că un eventual eșec al

Coaliției nu va fi iertat de cetățeni și ar putea arunca Republica Moldova cu decenii în urmă.

Onorat Parlament,

Stimați colegi,

Scopul nostru rămâne constant: să ne reconstruim țara reîntregită, cu drumuri europene, cu sistem de educație performant și adecvat cerințelor timpului, cu oameni sănătoși, prosperi și demni.

Putem reuși și vom reuși prin consecvență, fermitate, înțelepciune, respect reciproc în numele cetățenilor țării noastre.

Vă mulțumesc pentru atenție. *(Aplauze.)*

Domnul Igor Corman:

Și acum ofer cuvântul domnului Dumitru Diacov, președintele Frațiunii Partidului Democrat.

Domnul Dumitru Diacov:

Stimați prieteni,

Colegi,

Domnule Președinte,

Eu mă bucur că, astăzi, sesiunea parlamentară de toamnă a demarat printr-un discurs destul de pașnic al opoziției, ieri încă nu ne gândeam că lucrul acesta poate să se întâmple. Aceasta demonstrează încă o dată că noi avem capacitatea să privim lucrurile altfel decât ar încerca unii. În față mai avem trei sesiuni parlamentare: sesiunea de toamnă a acestui an și două sesiuni anul viitor.

Domnule Voronin,

Dumneavoastră știți foarte bine Constituția, Parlamentul nu poate să se autodizolve și, prin urmare, noi nu ne așteptăm la alegeri anticipate. De aceea, vă sugerăm să vă programați activitatea în așa fel ca să muncim destul de pașnic, eficient încă un an jumătate și numai la sfârșitul anului 2014 noi împreună să ne prezentăm în fața electoratului și să cerem votul acestui electorat pentru tot ce facem, pentru tot ce a făcut guvernarea și pentru tot ce face opoziția.

Oamenii noștri sînt capabili să discearnă, oamenii noștri sînt capabili să aleagă. Noi sîntem supărați pe democrația moldovenească, însă, în același rînd, noi putem să ne mîndrim cu democrația moldovenească, unde rezultatul votului alegătorilor este aproape imprevizibil.

Au fost schimbări destul de pașnice ale puterii în Republica Moldova. Noi, la rîndul nostru, în 2001, am creat condiții pentru o competiție cinstită, democratică, civilizată și atunci au venit comuniștii la putere. Astăzi, încercăm să creăm o atmosferă serioasă în țară ca Coaliția de guvernare să se ocupe cu ceea ce trebuie, opoziția să critice, aceasta este datoria. Dacă opoziția nu ar critica, eu nu aș înțelege cu ce se ocupă ei.

De aceea este absolut normal, dar este clar că încă ieri noi ne gândeam că se pornește un dezmăț total. Noi, din păcate, avem deputați care s-au specializat în bătăi, în izbeli, în înjurături ș.a.m.d., dar nu să lucreze asupra proiectelor de lege. Domnul Voronin a apărut, astăzi, la tribună într-un sens destul de sănătos al

cuvântului ca ”mirotvoreț”. De aceea, de aceasta avem noi nevoie, domnule Președinte. Fiindcă, dacă să o luăm așa în serios, cine sînt, astăzi, la guvernare? Sînt ucenicii dumneavoastră și unii dintre ei sînt ai noștri. Păi, noi, ca părinți ai celor care sînt astăzi la guvernare, trebuie să îi ajutăm. Trebuie să îi ajutăm, Vladimir Nicolaevici, să lucreze, să le dăm sfaturi bune și ei toți împreună să muncească pentru Republica Moldova.

Și noi, ca patrioți ai acestei țări... (*rumoare în sală*) ca patrioți ai acestei țări trebuie să facem tot ce este posibil ca Republica Moldova să se consolideze ca stat. Republica Moldova trebuie să ofere o perspectivă și un optimism oarecare cetățenilor săi, Republica Moldova trebuie să devină un partener serios pe arena internațională. Și eu vă asigur că și cetățenii noștri, și partenerii noștri externi ne vor judeca la fel: sîntem noi capabili să autoguvernăm Republica Moldova sau nu sîntem capabili să autoguvernăm Republica Moldova.

De aceea eu mă adresez cred că de acum a treia sau a patra oară, stimați prieteni, eu înțeleg că sînt probleme în care noi niciodată nu o să fim de acord unul cu altul chiar în interiorul unei coaliții, dar sînt chestiuni în ceea ce privește perspectiva acestei țări, consolidarea Republicii Moldova, trebuie să ne unim toți, toți trebuie să fim împreună. Noi toți trebuie să încercăm să creăm o atmosferă în țară, ca Republica Moldova să fie prieten și cu Federația Rusă, și cu România. Cît se mai poate ca de la această tribună, ca partidele prezente în Parlament să declanșeze războaie împotriva vecinilor noștri?

De aceea, dacă noi vom înțelege, dar am trecut prin această experiență deja, dar dacă vom înțelege, în această sesiune noi trebuie să creăm, stimați colegi, premise anume pentru acest lucru, ca țara noastră să devină o țară serioasă, ca angajamentele asumate noi trebuie să le realizăm nu pentru Bruxelles, nu pentru alte capitale, dar pentru cetățenii noștri. Angajamentele asumate trebuie realizate și față de alegătorii noștri, dar și față de partenerii noștri externi.

Eu sînt aproape convins, fiindcă noi mai discutăm și în afara tribunei Parlamentului, eu sînt aproape convins că 99 la sută din deputații prezenți în această țară sînt patrioți ai Republicii Moldova, apoi lucrurile acestea să le spunem pe nume, să ne criticăm unul pe altul. Într-o discuție, într-o dispută, într-o critică constructivă se găsește adevărul. Noi avem nevoie de un efort comun, fiindcă Republica Moldova încă se confruntă cu o mie și una de probleme.

Noi avem nevoie ca în această sesiune să realizăm tot ce ne-am planificat. Sigur că, în primul rînd, să creăm condiții ca să fie adoptat bugetul la timp, politica bugetar-fiscală – acesta este abecedarul economic al țării. În afară de tot ceea ce umblăm peste hotare și aghesmuim acolo interlocutorii noștri, noi trebuie să creăm condiții pentru businessul autohton.

Oamenii care doresc să facă, să construiască în Republica Moldova, cetățenii acestei țări, ei trebuie să aibă condiții. Nu este admisibil cînd, în condițiile Coaliției democratice, cu oameni care au venit în această Coaliție și din mediul de afaceri, noi trebuie să creăm condiții pentru moldovenii noștri care doresc să investească. La sate să apară întreprinderi mici, mijlocii, să oferim locuri de muncă, să aibă acolo un salariu, să nu plece prin Italia și Portugalia să își caute loc de muncă.

De aceea, agenda noastră este destul de încărcată, eu propun să facem mai mult revoluții de cafea, să ne întâlnim acolo, să discutăm la un pahar de ceai, la o ceașcă de cafea, să discutăm ce avem de făcut și atunci lumea o să ne înțeleagă și o să voteze poate mai mult opoziția, poate cineva din partidele de la guvernare, dar oamenii au să voteze nu în condiții de isterie totală, dar în condiții de conștiință totală. Și noi sîntem interesați, partidele politice din acest Parlament trebuie să fie interesate în aceea ca oamenii să judece în mod liniștit, într-o atmosferă sănătoasă, nu această isterie care voit sau nevoit cîteodată se încearcă.

Ieri, cineva a spus, că, uite, examinăm chestiunea cu exportul de vinuri în Europa. Gata, toată presa moldovenească, că piața este deschisă. Stați, oameni buni, un an și ceva va trebui să mai muncim pentru chestia aceasta.

Eu înțeleg că deputații sînt răi. Deputații sînt emanația alegătorilor, presa, ceilalți, analiștii politici tot sînt cetățeni ai Republicii Moldova, noi împreună sîntem responsabili pentru atmosfera din această țară și împreună trebuie să muncim ca ea să se schimbe spre bine.

Eu vă mulțumesc pentru atenție. Eu vă doresc succes. Eu doresc ca această sesiune să fie una din cele mai constructive și... (*rumoare în sală*) am vrut să spun... ”plodotvornaia”, Vladimir Nicolaevici, da. Să trăiți. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Corman:

Și acum invit la tribuna centrală pe domnul Ion Hadârcă din partea Frațiunii Partidului Liberal. Vă rog frumos. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Mihai Ghimpu:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Încă o dată amintesc că domnul Ion Hadârcă nu reprezintă Partidul Liberal. Nu dezinformați în continuare, domnule Președinte al Parlamentului, cetățenii Republicii Moldova. Concurent electoral este Partidul Liberal și doar Partidul Liberal formează fracțiune. Domnul Hadârcă reprezintă Partidul Liberal Democrat și plus Reformatoarea.

De aceea, de azi înainte, domnilor foști colegi, vă propun să vă numiți Partidul Liberal Democrat Reformatoarea. Și rog să fie invitat la tribuna centrală președintele cu adevărat al Frațiunii Partidului Liberal Valeriu Munteanu.

Concurent electoral, încă o dată repet, este Partidul Liberal.

Și, domnilor guvernanți, nu uitați că și azi guvernați datorită faptului votului cetățenilor care au votat Partidul Liberal. Numai astfel ați format această Coaliție, care, am înțeles din vorbele domnului Diacov, sînt copiii PCRM-ului.

Felicitările mele! (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Mulțumim domnului Hadârcă pentru această clarificare.

Mai spuneți ceva, domnule Hadârcă?

Da? Vă rog.

Domnul Ion Hadârcă:

Onorat Parlament,

Mult stimați reprezentanți ai Corpului diplomatic,

Doamnelor și domnilor,

Iertați-mă și pentru această repriză cvasicomică. *(Aplauze.)*

Sîntem pe ultima sută de metri a unui îndelungat și chinuitor parcurs istoric cu nume urît de toată lumea – tranziție. Pe acest parcurs am îndurat timp de 22 de ani inflație, război cu mijloace militare, război cu mijloace economice, sărăcie, exod, comunism, hoție, atacuri raider și fraude în lanț.

În momentul în care părea că întunericul ne va înghiți pe vecie, la capătul tunelului a apărut pe neașteptate un licăr de lumină, scînteia revoltei întru libertate a fost aprilie 2009. Și iată că în doar 4 ani de guvernare democratică acest licăr s-a transformat într-o puternică lumină a speranței.

Este lumina integrării europene care poate însemna pentru mult pătimitul nostru popor sfîrșitul rătăcirii prin tranziție și salvarea definitivă.

Aici ne aflăm noi astăzi, societatea Republicii Moldova, din punct de vedere al cronografiei politice, la o răscruce a despărțirii de trecut și la începutul unei etape noi.

Șansa înnoirii pentru toți membrii societății și nu doar a unor elite oligarhice sau grupuri de profitori, hoți sau corupți poate deveni perioada ce revine anume actualei sesiuni parlamentare de toamnă 2013 – 2014.

În această secțiune avem cîteva proiecte prioritare, adoptarea Codului educației, care va defini procesul de modernizare a sistemului, optimizarea standardelor legislative în domeniile mediului și infrastructurii drumurilor, adoptarea Legii cu privire la finanțarea partidelor politice, care este o etapă importantă în afirmarea democrației electorale, adoptarea cît mai rapidă a politicii bugetar-fiscale și a bugetului de stat pentru anul 2014.

De asemenea, reforma Procuraturii Generale, reforma justiției și consolidarea sistemului de combatere a corupției rămîn printre prioritățile noastre legislative.

Prioritatea de vîrf însă rămîne procesul de integrare europeană. La sesiunea APCE din 30 septembrie – 4 octombrie se va discuta Raportul despre funcționarea instituțiilor democratice din Republica Moldova, primul după Rezoluția din 2009, adoptată de APCE, pe marginea evenimentelor din 7 aprilie 2009.

Trecerea la etapa de postmonitorizare, de postmonitorizare, subliniez, este obiectivul pe care și-l propune Frațiunea noastră și vom promova prin reprezentantul nostru această opțiune la APCE prin formularea de amendamente și promovarea lor spre a fi adoptate.

La finele lunii octombrie curent, la Chișinău, va fi convocată Comisia de cooperare parlamentară „Republica Moldova – Uniunea Europeană”.

La 18 – 23 noiembrie, la Chișinău, va avea loc pentru prima dată, la invitația doamnei Ana Guțu, reuniunea Adunării Parlamentare a Francofoniei, regionala Europa.

Circa 100 de parlamentari din țări europene vor veni la Chișinău, în ajunul summit-ului parteneriatului estic, pentru a discuta dialogul intercultural prin știință și educație, avînd la bază limba franceză.

Rolul nostru, ca deputați, nu se oprește, firește, aici. Trebuie să colaborăm cu celelalte instituții ale statului întru îndeplinirea Programului de guvernare asumat și, totodată, avem o responsabilitate politică care ne obligă să luăm atitudine față de anumite decizii controversate.

Este vorba de cazurile privind Banca de Economii și Aeroportului Internațional Chișinău.

Noi, deputații liberal reformatori, sîntem adepți ai ideologiei liberale și susținem deetimizarea proprietății publice atît timp cît aceasta se face transparent, conform legii și în interesul cetățeanului.

Sîntem de acord că managementul privat este mai eficient și că ar putea îmbunătăți performanța economică și calitatea serviciilor oferite atît de Banca de Economii, cît și de către Aeroportul Internațional Chișinău.

Dar privatizarea sau darea în concesiune către o companie privată este justificată doar atunci cînd se face spre beneficiul cetățenilor și nu doar al companiilor respective.

Atunci cînd statul are mai mult de pierdut decît de cîștigat, astfel de acțiuni nu pot fi justificate de nici o ideologie politică sau altfel de raționamente.

Ceea ce am contestat, inclusiv la Curtea Constituțională, este modul și condițiile în care au fost realizate aceste tranzacții. Rezumînd atitudinea noastră asupra situației în jurul BEM și a Întreprinderii de Stat "Aeroportul Internațional Chișinău", spunem cu fermitate: nu se poate.

Aceste acțiuni ale liberal reformatorilor au fost ghidate de ideea că interesul cetățeanului este și interesul Coaliției de guvernare, așa cum considerăm că e cazul.

Sub nici o formă nu intenționăm să subminăm Coaliția. Intenția și motivația noastră nu pot fi puse la îndoială. Or, anume datorită deciziei majorității reformatoare a Frațiunii Liberale, a fost posibilă formarea acestei Coaliții și păstrarea unui Guvern proeuropean.

Prin votul nostru am pus capăt unei crize politice și am evitat alegerile anticipate. Este, desigur, regretabil că foștii noștri colegi au făcut tot posibilul pentru a provoca alegeri anticipate și a periclita succesul Republicii Moldova la Vilnius.

Ei înșiși au ales să fie în opoziție, alături de comuniști. Opoziție, practic, față de cursul european al Republicii Moldova, curs pe care noi, liberal reformatorii, am reușit să îl salvăm.

Reiterăm angajamentul nostru în cadrul Coaliției Proeuropene și considerăm că acum, mai mult ca nicicînd, trebuie să dăm dovadă de hotărîre și determinare, dar și de solidaritate în fața obstacolelor interne și externe.

Oponenții integrării europene știu că aceste acorduri ne vor duce mai aproape de Europa și vor diminua drastic influența Rusiei în Republica Moldova.

Succesele obținute pînă acum nu îi bucură însă pe neprietenii Republicii Moldova. Au apărut presiuni deschise, externe și interne, pentru a ne opri din calea firească a integrării europene, presiuni de ordin politic, economic, informațional.

Embargoul rusesc asupra produselor moldovenești nu îl putem califica altfel decît o tentativă de embargou asupra însăși suveranitatea națională și dreptul nostru de a alege un viitor mai bun și mai previzibil.

Vrem să le spunem acestor neprieteni că ulciorul nu merge de multe ori la apă și nici embargoul rusesc nu poate funcționa la nesfîrșit.

Dovadă e faptul că tot mai puține exporturi moldovenești merg în Rusia. În schimb, partenerii noștri europeni se arată dispuși să ne ofere piața lor pentru produsele noastre.

Trebuie să facem tot posibilul atît în plan intern, cît și extern, pentru a facilita accesul producătorilor noștri pe această piață mai competitivă, într-adevăr, dar și mai onestă și mai profitabilă.

În contrapondere cu revoluționarii de profesie, care cheamă lumea în stradă, vorbind din numele poporului mereu, obsedați de ideea veșnicei revoluții cu ghimpți de cafea, noi ne propunem, în preajma Summit-ului de la Vilnius, convocarea unei ample și pașnice adunări populare, la care îndemnăm să participe toate forțele democratice proeuropene din Parlament și din afară.

Pentru a depăși obstacolele dinăuntru și din afara țării, avem nevoie de stabilitate politică, solidaritate, calm și consecvență în realizarea obiectivelor propuse.

Partenerii noștri internaționali, prietenii adevărați ai Republicii Moldova, susțin parcursul nostru european. La rîndu-ne trebuie să dăm dovadă de fermitate, responsabilitate și unitate în efortul nostru de plăsmuire a unui nou destin pentru cetățenii noștri.

În această sesiune parlamentară trebuie să existe un singur obiectiv major: succesul la Summit-ul de la Vilnius.

Vă mulțumesc pentru atenție. *(Aplauze.)*

Domnul Igor Corman

Mulțumesc și eu liderilor grupurilor parlamentare.

Stimați colegi,

Vreau să vă mai aduc la cunoștință că în perioada premergătoare ședinței de astăzi și-au sărbătorit ziua de naștere mai mulți colegi de ai noștri.

Este vorba de deputații Petru Vlah, Andrei Vacarciuc, Vladimir Vitiuc, Vasili Șova, Anatolie Arhire, Veaceslav Bondari, Vladimir Saharneau, Victor Mîndru, Nicolae Juravschi, Mihail Mocan, Angel Agache, Ion Hadârcă, Simion Grișciuc, Oleg Sîrbu, Corina Fusu, Sergiu Stati, Nae-Simion Pleșca, Stella Jantuan, Gheorghe Focșa, Violeta Ivanov, Maria Nasu, Valentina Stratan, Anatolie Gorilă, Gheorghe Anghel, Gheorghe Mocanu și Eduard Mușuc.

De asemenea, astăzi își sărbătorește ziua de naștere colegul nostru Mark Tkaciuk.

Le urăm ”La Mulți Ani”, multă sănătate și succese frumoase! *(Aplauze.)*

Și acum, stimați colegi, trecem la aprobarea proiectului ordinii de zi a ședințelor Parlamentului din 26 septembrie – 3 octombrie, care a fost prezentat atenției dumneavoastră de către Biroul permanent.

Dacă sînt propuneri la ordinea de zi, rog să le înaintați de la microfoanele din sală.

Microfonul nr.2.

Domnul Iurie Muntean:

Da. Mulțumesc frumos.

Din numele Frațiunii, noi cerem insistent prezența imediată a domnului Prim-ministru al Republicii Moldova Iurie Leancă cu un raport amplu la subiectul jafului Băncii de Economii numit emisiune suplimentară închisă de acțiuni, precum și starea lucrurilor în această instituție financiară.

Mai departe. Concesionarea Aeroportului sau așa-numita concesionare a Aeroportului Internațional Chișinău, precum și privatizările care acum se pun la cale, este vorba de peste 100 de acte de privatizare, care se referă la peste 90 la sută din proprietatea statului rămasă la dispoziția poporului, inclusiv „Moltelecom”, sectorul energetic „Calea Ferată”.

Mai departe. Introducerea posturilor migraționale pe Nistru, instalarea hotarelor în interiorul țării, ascunderea sau secretizarea documentelor ce urmează a fi semnate în Vilnius și pe care nu le cunoaște nici Parlamentul, dar nici Guvernul și alte crime pe care le-a admis, în special, în ultimele așa-numite 100 de zile, actuala guvernare. Să vină azi în Parlament.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Oleg Reidman:

Господин Председатель Парламента,

Я лично очень впечатлен вашим призывом cel puțin spectacolele, cel mai mult lucrurile, поэтому вношу предложение, если наша страна еще парламентская республика, то хочу Вам напомнить, что наша фракция обратилась к Вам с требованием в порядке парламентского контроля заслушать председателя постоянной парламентской Комиссии по экономике, бюджету и финансам о том, как было исполнено постановление Парламента №152 по Банка де Економий. Это требование основано на пункте 6 постановления, где руководимой им комиссии был поручен контроль за исполнением постановления.

Мы настаиваем на включении этого вопроса в повестку дня и заместителя безотлагательном вызове в Парламент Премьер-министра Лянкэ, премьер-министра Лазаря, министра финансов Арапу, председателя CNPF Герман и президента Национального Банка. Эти господа нужны здесь и для других объяснений, например, по содержанию проекта Соглашения по свободной торговли с ЕС. Об остальном сказал мой коллега господин Мунтян.

Я прошу поставить этот вопрос на голосование. Этот вопрос мы должны заслушать обязательно сегодня с тем, чтобы смогли выработать проект решения и внести его в проект Постановления Парламента по парламентскому контролю и рассмотреть на следующем заседании.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4.

Domnul Igor Dodon:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Mă alătur felicitărilor cu începutul sesiunii de toamnă. Vreau să vă spun că această sesiune este, într-adevăr, o provocare pentru noi toți, pentru că va fi clar БЫТЬ или не БЫТЬ și nu atât statutului de deputat, care, de fapt, ar putea fi ultima sesiune din această legislatură și sînt șanse foarte mari, cît va fi sau nu Republica Moldova. Deoarece sînt mai multe acțiuni pe care le întreprinde actuala guvernare.

La ordinea de zi. Ieri, în cadrul Comisiei parlamentare economie, buget și finanțe, au avut loc unele discuții destul de aprinse referitor la subiectele Banca de Economii și Aeroportul Internațional Chișinău. Vreau să vă spun că au fost unele informații destul de utile și ar fi logic ca aceste informații și aceste discuții să continue în plenul Parlamentului.

De aceea, socialiștii vin cu propunerea ca subiectul privind audierile parlamentare în ceea ce ține privatizarea sau pierderea pachetului de control în cadrul Băncii de Economii și concesiunea Aeroportului Internațional Chișinău să fie introdus în regim de urgență ca subiect prioritar, astăzi, în ordinea de zi. Toți sînt pregătiți, pentru că, ieri, au fost aceste discuții în cadrul comisiei. Și ar putea fi ușor invitați cei de la Guvern pentru a veni cu explicații acum aici.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Președinte Corman,

Eu v-aș solicita ca dumneavoastră să vă comportați ca Președintele tuturor deputaților, nu doar ca Președintele Coaliției, și o să vă zic de ce. Conform articolului 105 din Regulamentul Parlamentului, m-am înscris cu luare de cuvînt personal la dumneavoastră pentru începutul acestei sesiuni parlamentare. Neglijînd Regulamentul Parlamentului, care este o lege, ați dat curs unei hotărîri a Biroului, care, în mod normal, nu poate să fie superioară Regulamentului.

Aceasta v-am spus așa, ca printre altele. Pentru că în ultima ședință... Domnule Corman, vă rog să fiți foarte atent, căci o să vă spun ceva foarte important. În ultima ședință a Parlamentului din sesiunea trecută tot dumneavoastră ați venit și ați propus două hotărîri ale Parlamentului, care, ulterior, au fost anulate de Curtea Constituțională.

Înțelegerile voastre politice, domnule Președinte și stimați colegi din majoritatea parlamentară, nu trebuie să depășească legea și Constituția și aceasta este foarte important. Pentru că altfel eu nu văd nici o deosebire între voi și comuniști. Pentru că Constituția nu poate fi călcată în picioare. Dumneavoastră ați venit și ați spus că cei doi înalți funcționari sînt demși pentru că așa ați hotărît voi, că așa aveți aranjamente politice, iar Curtea Constituțională a spus că acest lucru nu poate fi. Nu am spus în zadar acest lucru, domnule Președinte, pentru că tentațiile sînt foarte mari și înțeleg că o să existe și alte atentate la Constituție, dacă nu o să fim foarte vigilenți.

Și acum o propunere la ordinea de zi. În continuare, domnule Președinte, este valabilă solicitarea noastră, solicitarea mea de a lua cuvîntul la începutul acestei sesiuni parlamentare. Și eu vă rog frumos să nu faceți trimitere la votul pe care încercați să îl faceți, ci să vă luați funcția dumneavoastră în serios, pentru că articolul 105 vă permite dumneavoastră să permiteți oricui să ia luări de cuvînt.

Și acum o propunere. Solicit să fie invitat, pentru mîine, în Parlamentul Republicii Moldova Procurorul General al Republicii Moldova, să ne dea răspuns la următoarea întrebare. Ieri, în casa unui activist comunist a fost descoperit un întreg arsenal de muniții, printre care aruncătoare de grenade. Imediat, un grup de deputați comuniști au sărit în apărare și au cerut ca să fie mușamalizat acest caz.

Aceasta mă duce la gîndul că, probabil, este o acțiune concertată de Partidul Comuniștilor și vreau să văd care sînt implicațiile lor în acest proces. Pentru că un partid care are aruncătoare de grenade seamănă mai mult cu o grupare criminală, teroristă, care în toată ziua vorbește de revoluție, iar revoluțiile sînt și sîngeroase uneori.

De aceea, în mod responsabil, solicităm prezența Procurorului General pentru ca să ne răspundă: care a fost implicarea acelu grup de 5 deputați care încercau să facă ingerință într-un dosar „cu barbă”, am spus noi, foarte răsunător?

Mulțumesc, domnule Președinte.

Și în continuare solicitarea noastră este valabilă.

Domnul Igor Corman:

Domnule deputat Munteanu,

Felul cum dumneavoastră personalizați ieșirile la microfon vizavi de mine, așa mi se creează impresia că parcă vă răzbunați, da? Pentru ce? Pentru că nu am susținut inițiativele cu castrarea chimică, cu pedepsirea clienților prostituatelor? Probabil ceva e din vechime.

Haideți, totuși, să fim constructivi și, într-adevăr, să acționăm în strictă conformitate cu Regulamentul Parlamentului, cu legea, domnule Munteanu, fiindcă sînteți jurist. Deci, oficial, în Parlamentul Republicii Moldova există un Președinte al grupului parlamentar al Partidului Liberal, care este domnul Hadârcă. Și dumneavoastră cunoașteți foarte bine acest lucru.

În al doilea rînd, eu, într-adevăr, încerc și sînt obligat să reprezint toți deputații din această sală, și eu sînt obligat să respect deciziile luate aici, în plen, și deciziile luate de către Biroul permanent.

Și scenariul de astăzi, această agendă este în strictă conformitate cu decizia Biroului permanent de ieri. Dumneavoastră nu sînteți membru al Biroului, poate nu știți, dar, iată, eu vă aduc la cunoștință. În rest, dumneavoastră aveți tot dreptul, ca și toți deputații din această sală, să vă înscrieți cu declarații la sfîrșitul acestei sesiuni... ședinței de astăzi, da.

Microfonul nr.2, vă rog.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Munteanu,

Vă asigur cu referință la acest caz, pe care dumneavoastră l-ați indus acum, că este un scenariu al Poliției. Mai mult ca atît, nu exclud că acest arsenal este luat de la dumneavoastră și băgat în apartament la acest biet băiat.

Și acum propriu-zis la subiect.

Stimați colegi,

Pe parcursul ultimelor 3 săptămîni și-a reluat activitatea Comisia specială pentru problema transnistreană, în care noi, cu regret, constatăm faptul că activitatea acestei comisii și comportamentul reprezentanților organelor executive, inclusiv ai Ministerului de Externe și ai Biroului Reintegrare contravin în totalitate spiritului și buchiei Declarației adoptate de către Parlament pe 21 iunie curent, în care a fost votul, practic, al tuturor reprezentanților poporului aflați în acest legislativ, cu excepția poate a 6 deputați din Frațiunea domnului Ghimpu.

În acest context, vreau foarte mult să puneți la vot, domnule Președinte, invitarea de urgență în ședința de astăzi a doamnei Gherman, viceprim-ministru, și a domnului Carpov, viceprim-ministru, directorul sau șeful Biroului Reintegrare, pentru a răspunde la întrebări referitor la tentativa de instalare a frontierei de stat pe Nistru și, prin această cale, a distrugerii Republicii Moldova, care, fără coordonarea sau fără consultarea cu Parlamentul, se efectuează acum cît se poate de rapid.

Ba mai mult ca atît, în ședința de alaltăieri a comisiei, reprezentantul Ministerului de Externe a declarat, cu toată seriozitatea, că el nu are nici o treabă cu Parlamentul. Respectiv, ei sînt obligați pînă marțea viitoare ca deja să semneze un nou... în care foarte clar va fi spus despre instalarea acestor puncte pe Nistru și, respectiv, distrugerea Republicii Moldova ca stat integru.

De aceea, vreau să repet încă o dată solicitarea, ca să vină astăzi doamna Gherman și domnul Carpov, pentru a ne explica din ce cauză Guvernul activează în contradicție cu declarația adoptată de Parlament la 21 iunie 2013.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Eu aud mai multe propuneri făcute de la microfoane care, de fapt, sînt subiectul ultimului punct din agendă. Este vorba de interpelări, solicitări la adresa Guvernului, invitări ca să vină aici, în Parlament, cu diferite informații ș.a.m.d.

Deci eu vă rog să faceți propuneri la ordinea de zi care a fost propusă de dumneavoastră, de către Biroul permanent.

Microfonul nr.3.

Domnul Veaceslav Bondari:

Solicit demisia domnului președinte al Comisiei economie, buget și finanțe Veaceslav Ioniță și ca această propunere să fie înaintată de domnul Președinte al Parlamentului Igor Corman în conformitate cu prevederile articolului 11 alineatul (3) din Regulamentul Parlamentului.

După atâtea încălcări din partea domnului Ioniță socot ca solicitarea să fie susținută.

Domnul Igor Corman:

Da, o să răspund la această întrebare, fiindcă a existat și o solicitare din partea Frațiunii dumneavoastră. Ieri am primit-o în formă scrisă.

De fapt, o precizare: nu este vorba de articolul 11 alineatul (3). Acolo este formulată prevederea referitoare la demisia vicepreședinților Parlamentului.

Dumneavoastră vă referiți, probabil, la articolul 15 punctul 3, care face referință, la rândul lui, la articolul 11 punctul 3, și aici, dacă să fim în strictă conformitate cu Regulamentul, Președintele Parlamentului poate să facă o astfel de propunere după consultarea grupurilor parlamentare.

Și eu am consultat grupurile parlamentare și nu am găsit sprijin la această inițiativă. Informația pe care eu v-o prezint.

Microfonul nr.4, vă rog.

Doamna Inna Șupac:

Da. Mulțumesc.

Stimați colegi,

Inclusiv stimate domnule Valeriu Streleț,

Cum se cunoaște, în ultimii ani au fost închise sute de școli. Până la finele acestui an se preconizează optimizarea a încă 200 de instituții. Oamenii se revoltă, ultimul exemplu fiind satul Troița Nouă raionul Anenii Noi, unde oamenii, în semn de protest, au blocat traseul internațional.

Astfel, Frațiunea PCRM cere insistent prezența imediată, astăzi, la ședința plenară a ministrului educației doamna Maia Sandu și petrecerea audierilor parlamentare deschise la subiectul optimizării școlilor și eșecul sesiunii de bacalaureat din acest an.

Astfel, noi propunem și includerea în ordinea de zi a proiectului de Lege sub nr.128 din 21.03.2013, care prevede stoparea procesului de optimizare în sistemul de învățământ.

Rog ca aceste două subiecte să fie puse la vot.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.

Microfonul nr.5.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Articolul 4 din Regulament stipulează clar. Vă aduc încă o dată la cunoștință, deschideți și împreună haideți să citim: În vederea formării organelor de lucru și organizării activității Parlamentului, ”deputații constituie fracțiuni parlamentare alcătuite din cel puțin 5 deputați aleși în baza de liste ale concurenților electorali...”

Concurent electoral este Partidul Liberal, și nu Partidul viitor Liberal Reformat. Este clar aici?

Domnul Igor Corman:

Domnule președinte,

Este foarte clar pentru toată lumea, la fel cum este clar, este vorba de situația atunci când au fost create grupurile parlamentare.

Deci situația de acum și situația de atunci sînt două lucruri deferite.

Microfonul nr.5, vă rog.

Domnul Mihai Ghimpu:

Microfon...

Domnule Președinte,

Situația de atunci era că Președintele Parlamentului a fost Mihai Ghimpu și Marian Lupu în cadrul AIE 1 și AIE 2.

AIE 1 și AIE 2 nu mai există și s-a început formarea activității Parlamentului din nou. Dumneavoastră ați devenit Președinte al Parlamentului și fracțiunile care au insistat, Frațiunea...

Doi. Dumneavoastră v-am prezentat un proces-verbal al ședinței Frațiunii Partidului Liberal, prin care acești frumoși au fost excluși din fracțiune.

Domnul Igor Corman:

Domnule președinte...

Domnul Mihai Ghimpu:

Și unde a fost.

Domnul Igor Corman:

Care este propunerea la ordinea de zi, vă rog. Dumneavoastră începeți acum o polemică care nu își are rostul în acest moment. Deci noi putem discuta și răsdiscuta și dumneavoastră știți foarte bine care este poziția Direcției generale juridice, a juriștilor ș.a.m.d.

Eu vă rog, la ordinea de zi, dacă aveți propuneri să faceți și hai să terminăm cu acest spectacol.

Microfonul nr.5.

La ordinea de zi aveți?

Domnul Mihai Ghimpu:

Am la ordinea de zi.

Atunci, vă rog să îmi răspundeți: Partidul Liberal e la guvernare sau în opoziție? Spuneți-mi, vă rog, ca Președinte al Parlamentului. Și toată lumea vreau să întreb: Partidul Liberal e la guvernare sau în opoziție?

Spuneți-mi.

Domnul Igor Corman:

Întrebarea este retorică, domnule Președinte.

Microfonul nr.2.

Domnul Alexandr Petkov:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

La ordinea de zi am două propuneri.

Prima. În calitate de deputați, noi de nenumărate ori am atenționat asupra situației dezastruoase în domeniul apărării, despre modul incompetent de conducere a Forțelor Armate de către Generalul Marinuță.

Astăzi, sîntem nevoiți să constatăm că aflarea de mai departe a domnului Marinuță în fruntea Ministerului Apărării... doar va înrăutăți și mai mult situația în domeniul apărării statului și funcționării adecvate...

Domnul Igor Corman:

La ordinea de zi, stimați colegi.

Dacă aveți întrebări.

Domnul Alexandr Petkov:

La ordinea de zi, domnule Președinte.

...a personalului forțelor militare. Iar fenomenele de război în interiorul unităților militare pot lua o amploare catastrofală. În acest context.

Domnul Igor Corman:

În cazul în care deputații nu se referă la subiectele puse în discuție, eu sînt obligat, în calitate de Președinte al ședinței, să avertizez ulterior ca să retrag cuvîntul. Eu, pur și simplu, vă aduc la cunoștință.

Microfonul nr.2, vă rog.

Domnul Alexandr Petkov:

Eu vă mulțumesc pentru precizare. Da, deputatul are dreptul să precizeze și după aceasta să facă propunere.

Deci, în acest context, din partea Frațiunii, cerem demisia domnului ministru al apărării Vitalie Marinuță și solicit includerea acestei propuneri în ordinea de zi.

A doua propunere, tot la ordinea de zi, domnule Președinte. Astăzi, noi am auzit un discurs triumfalist al succesorului lui Filat aici, în Parlament, precum că totul în țară este bine și frumos, iar rata criminalității este cea mai bună din țară.

Datele statistice de care dispunem ne arată cu totul altceva. Ba mai mult, avem date veridice privind implicarea domnului viceministru de interne Ceban în contrabanda cu spirt și apărarea acestei scheme criminale în nordul țării.

Ba mai mult, avem date precise privind implicarea domnului șef al poliției Bodrug în implicarea în altă schemă tot de contrabandă de spirt.

Rata criminalității în Moldova este una.

Domnul Igor Corman:

Stimate coleg,

Care este propunerea?

Domnul Alexandr Petkov:

Cea mai mare în ultimii...

Domnul Igor Corman:

La ordinea de zi pe care ați promis să o faceți. Propunerea la ordinea de zi.

Domnul Alexandr Petkov:

În acest context, solicităm, din partea Frațiunii, includerea în ordinea de zi propunerea de demisie a domnului ministru de interne Recean, purtătorul de ruczac.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Președinte,

Rog să fie invitat domnul Prim-ministru Leancă, să dea explicații privitor la problema vânzării acțiunilor, în urma majorării cu capital, la Banca de Economii. Statul, din 56 de acțiuni, a rămas cu 33. Câți bani a obținut statul în urma cedării acestor 33 de acțiuni? Unde sînt acești bani? Și care este suma?

Domnul Igor Corman:

Domnule președinte...

Domnul Mihai Ghimpu:

Fiindcă am înțeles...

Domnul Igor Corman:

...această propunere a făcut-o domnul Reidman, a făcut-o domnul Muntean și a făcut-o și domnul Dodon, deci eu o am înregistrată, da. Dacă ceva să nuanțați.

Vă rog microfonul nr.5.

Domnul Mihai Ghimpu:

Domnule Președinte,

Dumnealor au cerut să fie invitat ministrul de finanțe, eu solicit Prim-ministrul. Dar corect: câți bani a primit Banca de Economii? Câți bani sînt acum în Bancă, în urma pierderii acestor 33 de acțiuni? Și de ce Banca nu oferă credite astăzi? Fiindcă dacă a primit bani, trebuie să ofere credite, să aducă venit. Banca a rămas în situația care a fost pînă la majorarea capitalului. Iată care e problema.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Anatolie Gorilă:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Președinte,

Stimați deputați,

Avînd în vedere evenimentele care s-au desfășurat în ultimele zile în Moldova, eu, din numele Frațiunii Partidului Comuniștilor, solicit ca, astăzi, să fie invitat în Parlament domnul ministru al afacerilor interne, Recean, cu explicații: de ce, în ultimul timp, s-au început represiile la adresa membrilor Partidului Comuniștilor? De ce au fost falsificate probele cu omorul din pădurea..., cu dosarul din... cu omorul de la Durlești? Și de ce pe linia...

Domnul Igor Corman:

Eu îmi cer scuze, stimați colegi, dar așa nu poate să mai continue. Deci acesta este subiectul interpelărilor.

Dragi colegi,

La sfîrșitul ședinței solicitați miniștrii, ei vin, vă prezintă informările. (*Rumoare în sală.*) Păi, așa și spuneți, solicitați audieri. Dar audierile le-au solicitat deja un coleg de al dumneavoastră, exact domnul Recean. Și, atunci, dacă sînt audieri, abordați toate subiectele, nu. Nu, căci așa noi o să stăm aici toată ziua cu aceleași propuneri.

Domnul Anatolie Gorilă:

Dar cum vreți altfel? Cum vreți altfel? Dacă pe linia direcției Poliției Economice se dea indicații de a teroriza comuniștii. Aceasta oficial au fost date indicații. Eu vreau să îl aud pe dînsul.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.

Microfonul nr.4.

Domnul Ion Ceban:

Domnule Președinte,

La ordinea de zi. Proiectul nr.2695 cu privire la majorarea ajutoarelor sociale, în special pentru acei defavorizați; nr.80 cu privire la reformarea sistemului de pensionare, indexarea de două ori pe an a pensiei și majorarea pensiei pentru cetățenii noștri; nr.95 – stoparea reformei structurale în educație. Pentru că nu se mai poate tolera acest lucru cu închiderea școlilor și când cetățenii sînt anunțați pe data de 30 august, domnule Președinte, că pe data de 2 septembrie școala lor nu va mai exista. Acest lucru trebuie să fie stopat în regim de urgență.

Deci nr.125 – Strategia națională de descentralizare, care, de fapt, prevede închiderea unei bune părți a primăriilor în Republica Moldova, dispariția lor de facto. Și un proiect pentru agenții economici, care ține nemijlocit de minimizarea amenzilor. Pentru că ceea ce se întîmplă, astăzi, este cu de-a dreptul problematic.

Domnul Igor Corman:

Numărul spuneți?

Domnul Ion Ceban:

Da. Nr.238.

Și, domnule Președinte, cu titlu de excepție pentru ziua de astăzi, pentru că în ultimele două săptămîni de zile noi tot auzim de la ecranele televizoarelor: uite, avem embargou pentru vinuri. Ne sună oamenii, care, propriu-zis, produc aceste vinuri, avem situația dificilă cu reîntoarcerea migraților moldoveni din Federația Rusă, deci avem această situație dezastruoasă cu producția agricolă, ieri am auzit despre prune, alaltăieri am auzit despre mere.

Deci solicităm, în regim de urgență, prezența ministrului agriculturii cu explicații la capitolul ce ține de producția agricolă. Solicităm prezența vicepremierului pe probleme sociale, ca să ne explice care este situația în domeniul migraționist. Și, suplimentar, toată lumea aici este prezentă, deci toți deputații, nu știu, eu personal nu am văzut textul acordului de asociere, pe care urmează să îl semneze Republica Moldova, cel puțin aceasta intenționează să o facă la Vilnius. Nu a văzut foarte multă lume alte documente care urmează acolo a fi parafate, cum îi spuneți dumneavoastră.

Deci solicităm, în formă scrisă, să fie prezentate aceste texte tuturor deputaților și prezența ministrului afacerilor externe să ne explice: de ce, pînă astăzi, noi, ca deputați, nu am văzut aceste documente?

Vă mulțumesc mult.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

Deci, conform Legii ocrotirii sănătății, toate reformele în domeniul sănătății se fac printr-o Strategie, care poate fi adoptată în Parlament. Cu atît mai mult, în

mai anul acesta, Parlamentul a luat o hotărîre în care a stopat toate acțiunile de reformă.

Cu părere de rău, pînă la momentul... Și am solicitat ministrul sănătății atunci, am solicitat să vină cu Strategia în plenul Parlamentului. Cu părere de rău, reformele se prelungesc, se prelungesc pe ascuns, în zilele de sărbători, cînd Parlamentul e în vacanță, lumea se revoltă.

De aceea, solicit să fie invitat în Parlament domnul ministru cu Strategia despre reformele spitalicești și să le votăm sau să le abrogăm în Parlament. Solicit, săptămîna viitoare, domnul ministru să prezinte Strategia de reforme spitalicești, pentru că nu se mai poate.

Domnul Igor Corman:

Constat încă o dată că multe subiecte, pe care le abordați, nu le formulați la timpul potrivit.

Domnule Brega,

La interpelări este cel mai bine în formă scrisă, în formă orală veniți la microfon, se înregistrează informația și ministrul este obligat să vină să vă prezinte răspunsul la întrebările pe care le-ați formulat, dar nu acum cînd discutăm agenda de astăzi.

Microfonul nr.2.

O clipă, vă rog.

Microfonul nr.5.

Domnul Gheorghe Brega:

Domnule Președinte,

E la ordinea de zi. Și controlul parlamentar ar trebui să fie, totuși, și din partea dumneavoastră. Au trecut cinci luni, ministrul ignoră și legea, și hotărîrea Parlamentului și noi încă mai spunem că trebuie la interpelări.

Mă scuzați, vă rog.

Domnul Igor Corman:

Dumneavoastră sînteți deputat cu experiență, controlul parlamentar e control parlamentar, dar fiecare la locul și timpul lui.

Microfonul nr.2.

Domnul Ghenadie Morcov:

Mulțumim.

Fracțiunea Partidului Comuniștilor insistă asupra excluderii din ordinea de zi a proiectului de Lege nr.1639 privind organizarea și funcționarea Colegiului Medicilor din Republica Moldova. Vreau să menționez că acest proiect de lege, dacă va fi adoptat, va aduce un impact negativ asupra medicilor și sistemului de sănătate în întregime.

Legislația actuală permite de a verifica și a aprecia profesionalismul lucrătorilor medicali. Cu atît mai mult că acest proiect de lege va duce la o

politizare totală a sistemului de sănătate și distrugerea acestui sistem în întregime. Insistăm.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc.

În primul rând, este interesant unde se ascunde domnul Plahotniuc, totuși. Deoarece a devenit deja o tradiție, dacă el este lipsă, înseamnă că ceva se fură în țara noastră.

Dar acum la ordinea de zi.

Stimați colegi,

Ne adresăm tuturor deputaților din actuala Coaliție de guvernare în legătură cu furtul de la Banca de Economii, dacă nu vreți să deveniți complici la acest furt, vă propunem să votați împreună cu noi proiectul de Lege nr.381 privind abrogarea actelor privind emisiunea suplimentară închisă a acțiunilor SA „Banca de Economii”. Și întoarcerea, respectiv, a Băncii de Economii în proprietatea statului.

Insistăm ca acest proiect de lege, care este deja înregistrat în Parlament, are și un număr 381, să fie inclus în ordinea de zi a ședinței de astăzi. Cetățenii trebuie să știe cine stă în spatele acestui furt. Și votul asupra acestei propuneri și asupra acestui proiect de lege va arăta tuturor cine stă, totuși, în spatele acestui furt. Propunerea este, de asemenea, ca această propunere să fie votată prin vot nominal.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Președinte,

Am să reiterez o propunere, care a sunat deja în această sală.

Solicitez includerea în ordinea de zi a audierilor parlamentare în problema hoției de la Banca de Economii și Aeroportul Internațional Chișinău, cu prezența obligatorie a Prim-ministrului, a ministrului economiei, a ministrului finanțelor, a Guvernatorului Băncii Naționale și a Președintelui Comisiei Naționale a Pieței Financiare, pentru că lucrurile sînt grave și eu cred că Parlamentul trebuie să reacționeze adecvat la problemele reale din societatea noastră.

Și vă rog să mă înscrieți cu o luare de cuvînt sau cu o declarație la sfîrșit de ședință.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Corman,

Vreau să vă spun că, de fapt, vă port un mare respect și nu am pică pe dumneavoastră și nu abordez personal. Noi sîntem aici la serviciu, sîntem în Parlament, sîntem în slujba poporului și, de aceea, ceea ce spun eu vă rog frumos să nu luați în... personal.

Eu...

Domnul Igor Corman:

Încep să mă obișnuiesc să nu iau în serios ceea ce vreți să spuneți. Aceasta vreți să recomandați? Nu, eu iau în serios tot ce spuneți dumneavoastră la microfoane.

Vă rog frumos, microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Da, dar în comentariile dumneavoastră aș fi dorit să îmi spuneți și de ce ați binevoii să încălcați Constituția. Dar dacă nu vreți, nu contează acest lucru.

Nu înțeleg de ce comuniștii se agită atît de mult pe problema Băncii de Economii și pe Aeroport. La început erau foarte cumînței. Probabil, înțelegerile pe care le-au avut cu Coaliția... nu v-ați ținut de cuvînt și acum ei încearcă să facă gălăgie. Ei, dar aceasta e altă temă.

Eu propun excluderea din ordinea de zi a proiectului nr.369 și a proiectului nr.370, pentru că există foarte multe întrebări pe marginea acestor proiecte de hotărîre.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.

Mai sînt propuneri la ordinea de zi?

La ordinea de zi.

Microfonul nr.2.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Președinte,

Am o întrebare chiar tocmai către dumneavoastră. Astăzi dimineață am rămas profund mirat, chiar perplex, atunci cînd am venit și am văzut că paza sediului Parlamentului este asigurată de polițiști români.

De aceea, vă rog foarte mult ca să ne spuneți din ce cauză ați adus românii în Parlamentul Republicii Moldova, ca să ne asigure paza?

Domnul Igor Corman:

Ei, domnule Stati, de acum chiar așa. Haideți, lăsați-o, da...

Da, cred că comentariile sînt de prisos aici.

Microfonul nr.3, vă rog.

Domnul Artur Reșetnicov.

Mulțumesc.

Din partea Frațiunii, avem o propunere și rog să fie pusă la vot, pentru a fi inclusă astăzi în ordinea de zi invitarea și audierea domnului ministru al războiului Marinuță, privitor la subiectul acordurilor care a încheiat recent aflându-se într-o vizită privată sau oficială la București cu Ministerul Apărării statului vecin, pentru că conținutul acestor acorduri nu este expus în public.

Am aflat din sursele noastre și din mass-media care a fost împuternicirea și cine i-a acordat această împuternicire ministrului apărării, care este conținutul și durata acestor acorduri ținând cont de prevederile Constituției, precum Republica Moldova este cunoscut, este un stat neutru.

De aceea, la acest subiect rog să fie inclus în ordinea de zi și votat în plenul Parlamentului.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Da, văd că subiectul audierilor este subiectul prioritar în luările de cuvânt ale multor colegi.

Microfonul nr.4.

Domnul Vasili Șova:

Спасибо.

Уважаемые коллеги,

Я прошу вас поддержать предложение о приглашении сегодня на заседание Парламента вице-премьер-министра госпожу Герман и вице-преьера господина Карпова. И поясню почему.

Согласно постановлению Парламента была создана рабочая группа, которая разрабатывает конкретные меры по нормализации ситуации в зоне безопасности. Исходя из этого, самым серьезным раздражающим сегментом здесь были миграционные посты. И когда рабочая группа практически выходила на вариант решения этой проблемы без установления миграционных постов, исполнительная власть в лице Правительства параллельно вела переговоры о том, чтобы сохранить любой ценой эти посты.

Учитывая такое некорректное ведение рабочей группы, представители от партии ПКРМ в этой рабочей группы с сегодняшнего дня приостанавливают свою работу с тем, чтобы действующая власть определилась: либо Парламент определяет в этой стране порядок и исполнительная власть его правила выполняет, либо наоборот, Правительство управляет Парламентом.

Исходя из этого я прошу вас поддержать предложение. Пригласить вице-преьера в зал и прояснить ситуацию.

Спасибо.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Domnul Eduard Mușuc:

Da. Vă mulțumesc.

Domnule Președinte,

În primul rînd, nu trebuie să vă mire insistența mai multor deputați în privința organizării audierilor, deoarece a trecut mai mult timp după ultima sesiune și ședință a Parlamentului.

Astăzi, noi ne aflăm în ultima zi de lună, ultima joi de lună. Pornind de la aceasta, avem tot dreptul să cerem prezența reprezentanților administrației publice centrale, să îi audiem, mai ales avem foarte multe chestiuni care trebuie clarificate.

Pornind de la aceasta, solicit, din partea Frațiunii Partidului Comuniștilor prezența în sală și prezentarea tuturor informațiilor care se referă la darea în concesiune, așa-numita darea în concesiune a Aeroportului Internațional Chișinău pe 49 de ani.

În primul rînd, Prim-ministrului Republicii Moldova, dar și ministrului transporturilor și infrastructurii drumurilor.

Să ne explice, în primul rînd, să ne informeze în ceea ce privește persoanele, funcționarii care au fost implicați în această fraudă, interesele promovate și de ce a fost aleasă anume această companie, dar nu alta.

Și, în general, să ne răspundă la toate întrebările în ceea ce privește această afacere dubioasă.

A doua chestiune care se referă la ordinea de zi.

Domnule Președinte Corman,

În luna actuală, în luna septembrie, la adresa Parlamentului au parvenit mai multe legi, înaintate din partea Guvernului și care, astăzi, în mod de urgență, legi-cadru, reiterez, legi-cadru, care astăzi, în mod de urgență, au fost incluse cu scandal și conflict în ordinea de zi a Parlamentului.

Eu mă refer, în primul rînd, la proiectul de Lege cu privire la locuințe.

Comisia administrație publică și dezvoltare regională, pe care o reprezint și o conduc, în activitățile noastre, în domeniile de activitate intră inclusiv serviciile comunale, problema locuințelor.

Și nu înțeleg de ce Comisia economie, buget și finanțe a fost numită drept raportor?

Știu foarte bine că acum cîteva zile dumneavoastră ați acceptat solicitarea comisiei și noi am fost numiți raportori pentru acest proiect de lege.

Avem în planurile noastre organizarea audierilor publice cu participarea administrației publice locale, administrației publice centrale și considerăm că, în cazul acesta, graba strică treaba.

Mai ales domnul Ioniță, care, văd că acum s-a sculat. Cu... s-a ridicat, da.

Cu cazurile cazinoului, cu 6 milioane, cu cazurile Băncii de Economii, furtul Băncii de Economii. Eu cred că nu, Parlamentul nu are nici o încredere în domnul Ioniță. El trebuie demis, la solicitarea Frațiunii noastre, din funcția de președinte al acestei comisii.

Dar eu vă rog frumos, să mergem conform criteriilor stabilite de Parlament.

Dacă e după comisia noastră, să lucrăm asupra raportului, să îl prezentăm în plenul Parlamentului.

Pornind de la aceasta, propun excluderea proiectului de Lege nr.352 din ordinea de zi.

Aceeași propunere vizează și proiectul de Lege nr.356 privind performanța energetică a clădirilor. Noi am solicitat prezentarea coraportului la acest proiect de lege. Dumneavoastră ați acceptat prezentarea coraportului.

Noi avem nevoie de câteva săptămâni pentru ca să ne documentăm, să organizăm audieri pe marginea acestui subiect, acestei legi.

Luând în considerare aceasta, nu sîntem gata astăzi noi, deputații, parlamentarii, să examinăm și să aprobăm acest proiect de lege la nivel conceptual.

Nr.356 este propunerea noastră de a fi exclus din ordinea de zi, pentru ca să ne pregătim în mod profesionist de examinarea acestui proiect de lege.

Domnul Igor Corman:

Da. Mulțumesc, stimat coleg.

Ca să vă răspund și la întrebarea dumneavoastră.

În primul rînd, nu mă mai miră nimic ce se întîmplă aici. Eu doar am constat că mulți colegi vin cu propuneri de organizat audieri ș.a.m.d.

Dar și întrebarea pe care dumneavoastră ați formulat-o, dacă, într-adevăr, aceasta vă interesează, cred că este logic să adresați la interpelări subiectul Guvernului, să primiți toate informațiile.

Dacă noi, în toată sesiunea de toamnă, o să ne ocupăm aici cu invitarea miniștrilor, atunci o să ne scape din vedere multe alte subiecte importante.

Al doilea lucru. V-ați referit la rapoarte, corapoarte ș.a.m.d.

Eu, în calitate de Președinte al Parlamentului, nu iau decizii aici. Deci este foarte bine ca voi, comisiile, să cooperați și cînd vin demersuri ca să fie corapoarte, eu să aud acest lucru. Cu cît mai multe comisii sînt implicate cu atît mai bine.

Dar este și important ca să nu se blocheze activitatea.

Și, la acest subiect, deoarece vizează și activitatea Comisiei economie, buget și finanțe, îl rog pe domnul Ioniță, da, să ne prezinte situația.

Microfonul nr.4.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule Președinte,

Mulțumesc pentru această posibilitate de a lua cuvîntul.

Comisia noastră a examinat ieri proiectul de lege în primă lectură. Vreau să spun că această lege prevede regim de reglementare și este o lege care, în totalmente, ține de competența comisiei pe care o conduc. Nu avem nimic contra ca și Comisia administrație publică și dezvoltare regională să se expună. Nu voi spune despre calitățile profesionale ale domnului Mușuc. Cred că nu ar fi corect să răspund în modul cum a vorbit dumnealui.

Doar vreau să spun că comisia, unanim, a decis acest lucru. Mai mult ca atât, dacă doriți să stopăm legea, putem să o stopăm și să o votăm peste 10 ani de zile, însă vreau să reamintesc colegilor că o lege, conceptual, care este bună, inclusiv în domeniul energiei clădirilor, eficienței energetice a clădirilor, se votează în primă lectură, după aceasta domnul deputat și domnul președinte de comisie, vreau să vă spun că comisia pe care am onoarea să o conduc, săptămînal, are cel puțin 5, 6, 7 grupuri de lucru. Deci pentru mine nu este ceva nou. Poate pentru dumneavoastră este ceva nou.

Exact și aceste legi. Am decis în comisie, unanim, să organizăm grupuri de lucru, să avem dezbateri publice, să invităm autoritățile locale, toate organele competente, într-așa o manieră, ca să pregătim toate amendamentele pentru lectura a doua (căci amendamentele se fac în lectura a doua, și nu în lectura întâi). Și, în felul acesta, noi vom reuși să avem o lege bună, votată într-un termen util, iar astăzi, în calitate de președinte, vreau să vă spun că comisia a decis că aceste proiecte de lege pot și trebuie să fie pe rol în Parlament, să fie votate în primă lectură.

Conceptual, noi considerăm că sînt niște legi foarte bune și necesare, cu atât mai mult că avem și rugămintea Guvernului ca să urgentăm votarea acestor legi, de aceea propun să fie votate în primă lectură și în a doua lectură, după cum a sugerat comisia pe care o conduc, și nu domnul Ioniță, căci la noi comisia lucrează, și nu doar domnul Ioniță, iar toate propunerile, amendamentele grupului de lucru și... voi vrea să văd ce amendamente și propuneri vor veni din Comisia administrație publică și dezvoltare regională.

De a vorbi frumos și să te dai în spectacol e ușor, dar cu amendamentele e mai greu, la unii, și după ce vom avea toate aceste amendamente, vom precede în a doua lectură. Chiar voi arăta publicului larg să vadă amendamentele comisiei dumneavoastră.

Domnul Igor Corman:

Da, bine, este și poziția Comisiei economie, buget și finanțe.

Oricum, am înregistrat, domnule președinte Mușuc, propunerile dumneavoastră și le voi supune votului, sigur că da. Mai aveți ceva de completat aici?

Microfonul 3.

Domnul Eduard Mușuc:

Da. Cu dreptul la replică.

Domnule Ioniță,

La dumneavoastră drepturile vor apărea atunci cînd veți exercita și îndeplini toate obligațiunile: prima – să întoarceți 6 milioane de lei după cazul cazinourilor și a doua – 2 miliarde de lei după cazul Băncii de Economii. Cînd veți face lucrurile acestea, atunci o să aveți și drepturi. Acum aveți numai obligațiuni, inclusiv în baza Codului penal.

Domnule președinte Corman,

Eu vreau să vă rog să exercitați acele atribuții pe care trebuie să le exercite Președintele Parlamentului. Când ziceți că nu dumneavoastră repartizați legile, atunci cine le repartizează? Vreau să vă...

Domnul Igor Corman:

Domnule Mușuc,

Să nu facem demagogii chiar în halul acesta. Eu le repartizez, dar eu am spus că, cu multă atenție, examinez propunerile care vin de la comisii și, în cazul în care există inițiativa ca o comisie să fie coraportoare, eu, de fiecare dată, accept acest lucru și dumneavoastră sînteți coraportor, din cîte eu știu, la proiectele respective de lege și aveți toată puterea de convingere.

Microfonul 3.

Domnul Eduard Mușuc:

Da, dar coraportul se prezintă pentru prima lectură, dar nu pentru a doua lectură, ceea ce înseamnă că astăzi noi nu putem examina acest proiect de lege, la nivel de primă lectură, pînă cînd noi vom aproba, vom examina coraportul.

Dacă nu considerați că noi trebuie să aprobăm raportul, atunci – coraportul, dar iarăși, pentru prima lectură, dar nu pentru a doua lectură. La a doua lectură noi examinăm sinteza propunerilor. În orice caz, acest proiect de lege trebuie exclus din ordinea de zi în așa mod ca noi să lucrăm în mod serios. În ziua...

Domnul Igor Corman:

Domnule președinte Mușuc,

Oricum comisia dumneavoastră poate să dea un aviz, foarte vast, cu toate propunerile pe care dumneavoastră le aveți și aveți și aici dreptul, în Parlament, să expuneți amendamentele la microfon, dacă nu sînt luate în considerație în comisia respectivă. Este important să existe dorința ca să fie promovate aceste proiecte de lege. Dacă așteptăm 2 – 3 ani de zile...

Vă rog, microfonul 3.

Domnul Eduard Mușuc:

Domnule Președinte,

Acest proiect abia a parvenit în luna septembrie, în Parlament. Noi încă nu am examinat proiectele de lege din luna mai, din luna iunie, din luna aprilie. De unde graba aceasta? De ce noi...

Domnul Igor Corman:

Dumneavoastră știți, domnule președinte, că, conform Constituției, proiectele de lege care sînt prioritare și vin din partea Guvernului noi sîntem obligați să le examinăm în regim prioritar. Dar eu sper foarte mult și vin cu apelul către ambele comisii să găsiți limbă comună aici și să vă aduceți contribuția.

Poate finalizăm?

Microfonul 3, vă rog.

Domnul Eduard Mușuc:

Da. Domnule Președinte,

Cînd vă referiți la cadrul legal, vreau, doresc ca să indicați și prevederea ilegală exactă – articolul la care vă referiți. Nu există mod prioritar, nici în Constituție, nici în Regulamentul Parlamentului. Aici nu aveți nici o dreptate.

Domnul Igor Corman:

Bine. Facem expertiza și vă prezint informația în scris.

Microfonul 2.

Domnul Alexandr Bannicov:

Спасибо!

Вы, господин председатель, все говорите, что не выходили к микрофону и не говорили не по повестке дня. Люди соскучились по работе, как говорится, и хотят пригласить тех людей, которые, пока мы были в отпуске, здесь работали.

У нас в прошлой повестке дня было где-то порядка 40 вопросов. Мы их рассмотрели за один день. Сегодня в повестке дня всего 3 вопросов и, поэтому, я думаю, можно всем, кто хочет, выступить, что-то сказать от микрофона, дать им слово. Это как ремарка.

Domnul Igor Corman:

Ну, не 3, а 7.

Domnul Alexandr Bannicov:

Я хочу от имени Фракции коммунистов пригласить в Парламент Президента Национального Банка с публичным докладом по ситуации в ”Banca de economii”. Прошу поставить этот вопрос на голосование.

Domnul Igor Corman:

Vom supune și această propunere votului.

Microfonul 3.

Doamna Violeta Ivanov:

Vreau să atrag atenția asupra unei probleme grave, a cărei nesoluționare poate să aibă consecințe fatale atât pentru teritoriul Republicii Moldova, cât și pentru fiecare cetățean în parte.

Stimați colegi,

Problema folosirii subsolului este una căruia statul trebuie să îi acorde o atenție prioritară, mai ales deoarece resursele minerale utile sînt nerenovabile și lucrul acesta, eu cred, îl înțeleg toți.

Domnul Igor Corman:

Doamnă președinte,

Eu îmi cer iertare și, vă rog să mă credeți că nu îmi face deloc plăcere să intervin, dar vreau totuși să concretizez: cu ordinea de zi are vreo legătură? Pentru că dumneavoastră puteți să vă înscrieți cu o declarație, la sfârșitul ședinței, și să ne informați despre toate problemele care există cu subsolurile și cu mediul înconjurător.

Microfonul 3.

La ordinea de zi, vă rog.

Doamna Violeta Ivanov:

Are atribuție directă, deoarece solicit să audiem un ministru – ministrul mediului. Conducerea ministerului mediului, cu părere de rău, regret că, în pofida faptului că a depus jurământul, și care este responsabil de gestionarea acestui sector, confundă interesele statului cu interesele proprii, cu interesele personale.

S-a creat, deja, o structură mafiotă de estorcare de bani pentru acoperirea acestor probleme, de aceea insist, și eu cred că fiecare deputat trebuie să fie conștient de acest fapt, insist ca să fie invitat domnul ministru al mediului, domnul Șalaru, pentru audieri parlamentare anume pe problemele gestionării subsolului, în care este un haos și dezastru total.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat propunerea dumneavoastră.

Microfonul 4.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumesc, domnule Președinte al Parlamentului.

Avînd în vedere că au fost admise mai multe derogări de la Regulamentul Parlamentului, vă rog să mai îngăduiți una și să îmi dați voie, în calitate de vicepreședinte al grupului de lucru, să fac cîteva precizări în legătură cu cele afirmate de domnul Șova.

În primul rînd, în cadrul grupului de lucru, noi am avut posibilitatea să îi audiem pe toți reprezentanții Guvernului, care au fost invitați. De asemenea, am avut toată libertatea să facem propuneri Guvernului vizavi de această problemă. În al treilea rînd, am avut întîlniri cu reprezentantul Uniunii Europene, cu domnul ambasador, cu ambasadori și reprezentanți ai ambasadelor din Formatul “5+2”. În urma acestor discuții, o parte din propunerile noastre au fost luate în considerație.

Trebuie să recunoaștem că problema rămîne, dar aici, în Parlament, se va reveni la proiectul 250. Sînt o serie de amendamente, în urma discuțiilor pe care le-am avut, care vor fi discutate în ședința de plen. Deci, prin urmare, nu putem fi de acord, domnule Șova, că Executivul ignoră voința Legislativului.

Vom avea posibilitatea să discutăm aceste amendamente, să ne expunem punctele de vedere și să păstrăm integritatea Republicii Moldova, dar, în același timp, asigurînd această integrare europeană pe care ne-am asumat-o. De aceea, fac

un apel către domnul Șova și colegii din Partidul Comuniștilor să nu iasă din acest grup de lucru, altfel am putea interpreta că este un fel de șantaj. Lucrul e inadmisibil.

Sînt sigur că domnul Șova, cu experiența pe care o are în domeniul soluționării, negocierilor pe marginea soluționării conflictului transnistrean, ar putea contribui, în continuare, la activitatea acestui grup de lucru, mai cu seamă că acest grup de lucru a fost creat nu doar pentru problema, așa-ziselor, puncte migraționale (printre altele, ele sînt astăzi numite „Oficii Teritoriale ale Biroului de Azil și Migrație”), dar acest grup de lucru a fost creat pe o serie întregă de probleme ce vizează acest conflict pe care îl avem în Republica Moldova.

De aceea, domnule Președinte, cred că ar fi și din partea dumneavoastră un apel să păstrăm acest grup de lucru, el să funcționeze, așa cum a fost creat de Parlament, iar acele întrebări care trebuie și pot fi adresate Guvernului, vor fi adresate atunci cînd vom reveni la discutarea proiectului 250.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Așa este, domnule Ghilețchi. Eu sper foarte mult ca grupul de lucru să își continue activitatea. Timp mai este pînă cînd vom dezbate aici, în Parlament, subiectul respectiv.

Domnule Șova,

Dumneavoastră v-ați expus punctul de vedere. Am auzit și un alt punct de vedere. Întruniți-vă în grupul de lucru și discutați. Eu cred că este suficient la acest subiect.

Microfonul 2.

Doamna Oxana Domentii:

În calitate de membru al aceluiași grup de lucru, vreau să amintesc că domnul Șova a spus că noi nu ne retragem din acest grup, noi suspendăm activitatea pînă cînd se clarifică anumite lucruri. Acum, la ordinea de zi.

Săptămîna trecută, instanța de judecată a decis lichidarea S.A. „Aroma” – una dintre cele mai mari întreprinderi de stat și celui mai mare producător de vinuri în Republica Moldova. Această decizie a fost luată la insistența, atenție, a creditorului de bază, Băncii de Economii și constituie una dintre primele consecințe grave, sociale ale faptului, ale retragerii statului din această bancă.

Acum sute de persoane sînt în proces de disponibilizare la această întreprindere, iar active de milioane riscă să rămîină fără de control.

În legătură cu această situație, eu rog să îl invităm pe domnul ministru al agriculturii Bumacov, să îl audiem cu privire la acest caz, la această întreprindere, pentru că această întreprindere se află în administrarea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.

Și un alt aspect, la care vreau să mă refer, ține de domeniul farmaceutic.

Stimați colegi, în special acei din Alianță,

Mai multe prevederi de lege, pe care le-ați aprobat dumneavoastră în ultima perioadă de timp, au distorsionat piața farmaceutică și au apropiat de faliment mai multe întreprinderi autohtone producătoare de medicamente.

Unul dintre cei mai mari producători „Farmaco” este, la fel, aproape de falimentare, iar cele mai recente ordine ale ministrului sănătății, nr.480 și nr.492 din 2013, pun, în general, în pericol securitatea farmaceutică a țării prin distrugerea masivă a industriei farmaceutice naționale.

Eu îl invit în Parlament pe ministrul sănătății, pentru a insista asupra anulării acestor ordine distructive și coruptibile și care nu corespund legilor de bază în domeniu.

La fel, propun pe ordinea de zi proiectul de Lege nr.3187 din 26.12.2012 de modificare a Legii privind activitatea farmaceutică, care prevede mai multe prevederi, mai multe propuneri ce vor spori accesul cetățenilor la medicamente.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.

Microfonul nr.3.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

La ordinea de zi.

Domnule Președinte al Parlamentului,

Mai mulți colegi din Frațiunea Partidului Comuniștilor au solicitat astăzi informarea și prezența membrilor Guvernului, începînd cu Prim-ministrul și alți membri ai Guvernului, cum ar fi ministrul economiei, ministrul finanțelor, ministrul apărării, ministrul de interne și dumneavoastră, în calitate de Președinte, ați încercat să comentați, să spuneți că nu este obligația Parlamentului, nu este serios, nu este important.

Avînd la bază legislația Republicii Moldova și, în special, Constituția Republicii Moldova, vreau să vă readuc aminte că una din funcțiile principale ale Parlamentului este și controlul asupra executării legilor.

Or, Guvernul este responsabil în fața Parlamentului față de politicile pe care le promovează.

Această acțiune de neparticipare sau neimplicare a Parlamentului deja a dus la niște consecințe foarte grave care vizează economia națională și stabilitatea financiară a Republicii Moldova, cum ar fi problema Băncii de Economii, altor întreprinderi de stat, care preconizează să fie privatizate.

Acum, domnule Președinte al Parlamentului, referitor la ordinea de zi. Rog toate aceste solicitări nu numai să fie incluse în ordinea de zi, de informare și audieri, dar să fie petrecute astăzi, pentru că întemeiez solicitarea mea, solicitarea Frațiunii Partidului Comuniștilor, în special pe articolul 104 din Constituția Republicii Moldova, care prevede informarea Parlamentului.

Și rog să deschideți acest articol 104, care, printre altele, în alineatul (2), propoziția a doua spune în felul următor: „dacă li se solicită prezența membrilor Guvernului, participarea lor este obligatorie”.

Adică, nu pot fi aici dezbateri, interpretări sau comentarii. Dacă s-a solicitat prezența Guvernului, pentru că alineatul întâi al aceluiași articol 104 din Constituție prevede că Guvernul este responsabil în fața Parlamentului și prezintă informații și documentele cerute de acesta, de comisiile lui și de deputați.

De aceea, rog să fie respectată Legea Supremă – Constituția Republicii Moldova, în special articolul 104 și să fie astăzi petrecute aceste audieri cu prezentarea informațiilor solicitate de noi, comuniștii.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Da. Mulțumim, domnule Reșetnicov, pentru un pic de ”likbez”, așa, și în context constituțional.

Așa este, dar Parlamentul este Parlament, deci 101 deputați și această decizie se ia prin votul Parlamentului.

Sigur că eu am să supun votului propunerea dumneavoastră.

Microfonul nr.4, vă rog.

Domnul Ion Butmalai:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu, domnule Președinte, onorat Parlament, stimați colegi,

Vreau să felicit măriile dumneavoastră cu începutul lucrărilor sesiunii de toamnă.

Vă chem la calm, la diplomație, pentru că este necesar să coborâm toți cu picioarele pe pământ.

Ceea ce ține de activitatea noastră, ca deputați, trebuie să servim poporul. Acele întrebări ridicate astăzi, în ședința de plen a Parlamentului, vreau să spun că pe ultima perioadă, avînd audiența cetățenilor, mă doare și pe mine sufletul ceea ce ține de Banca de Economii a Moldovei.

Domnul Igor Corman:

Stimate coleg...

Domnul Ion Butmalai:

Chiar luni, recent.

Domnul Igor Corman:

Butmalai,

Dumneavoastră aveți un text foarte coerent, dar ca o declarație ar suna bine de la tribuna centrală. Deci noi ne-am înțeles ca să vorbim despre ordinea de zi.

Vă rog să faceți propuneri la ordinea de zi.

Microfonul nr.4.

Domnul Ion Butmalai:

Conform Regulamentului, domnule Președinte, rog să nu fiu întrerupt. Am la dispoziție un minut. Vreau să îmi expun părerea.

Domnul Igor Corman:

Stimate coleg...

Domnul Ion Butmalai:

Și vreau să...

Domnul Igor Corman:

Eu trebuie să am, nu vă supărați, o atitudine față de toți. Și dacă eu fac această adresare față de toți deputații, sînt obligat să o fac și față de dumneavoastră. Deci la ordinea de zi, vă rog, să formulați propunerea.

În rest, declarații, vă înscrieți la sfîrșitul ședinței.

Microfonul nr.4.

Domnul Ion Butmalai:

Nu deconectați microfonul, eu vă rog frumos. Și ascultați, pentru că eu o să vă pun o întrebare. Luni, eu am avut la audiență pe cetățeanul Mocanu, care a venit cu 12 "cărțile" de depunere a resurselor financiare la Banca de Economii.

Și eu vreau să vă întreb și pe dumneavoastră dacă cunoașteți, ca ordonator de credite, unde se deservește Parlamentul, în ce bancă? Și multe alte întreprinderi de stat. Și rog...

Domnul Igor Corman:

Rog Secretariatul...

Domnul Ion Butmalai:

Și rog măria...

Domnul Igor Corman:

...să pregătească stimatului...

Domnul Ion Butmalai:

Domnule Președinte...

Domnul Igor Corman:

...coleg, domnului deputat Butmalai, o informație referitor la afacerile financiare ale Parlamentului, creditarea ș. a. m. d.

Microfonul nr.4.

Domnul Ion Butmalai:

...Regulamentului, eu vă solicit, la sfîrșitul ședinței de astăzi, să fiu inclus în ordinea de zi cu o declarație, în care eu o să vă spun mai multe. Dar eu am vrut să

spun și colegilor comuniști că am intrat în posesia unor materiale din 2007, din 2008, unde domnul Voronin scria: товарищ Морей, разберитесь.

În 2008 scria: товарищ Решетников, в чем дело? Și trebuie să ne clarificăm, într-o ședință publică a Parlamentului, de facto, ce se întâmplă cu Banca de Economii a Moldovei.

Să fiți sănătos, domnule Președinte, dar aveți olecuțică de răbdare.

Domnul Igor Corman:

Înscrieți, vă rog: domnul Butmalai – cu o declarație. Da, a fost solicitarea colegului nostru.

Microfonul nr.5.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc mult.

Domnule Președinte,

Eu vreau să vin cu o propunere de procedură.

Dacă pornim de la prevederile articolului 46 din Regulament, ordinea de zi poate fi modificată doar la cererea unei fracțiuni, a unei comisii sau a unui grup de deputați.

Astăzi, noi asistăm la o afișare la microfon a colegilor dornici de a se afișa și a fi reflectați în presă. Și am făcut o mică statistică. Din deputații comuniști: șase au cerut invitarea în ședință a unor și aceiași miniștri, cinci au abordat aceleași probleme: Aeroport, Bancă de Economii, trei – demiterea lui Ioniță și la ordinea de zi, practic, nu a fost nici o propunere.

De aceea, Frațiunea Partidului Liberal Democrat din Moldova, în temeiul articolului 108 din Regulament, cere încheierea dezbaterilor pe marginea ordinii de zi. Și rog aceasta să fie pusă la vot.

Domnul Igor Corman:

Domnule Deliu,

Dumneavoastră faceți referință la Regulamentul Parlamentului, dar, în primul rând, ceea ce ați propus dumneavoastră este valabil în cazul în care noi dezbaterem un proiect de lege și nu când se fac propuneri la ordinea de zi.

În al doilea rând. Toți deputații, și aceasta este o problemă, vorbesc în numele fracțiunii când ies cu propuneri la ordinea de zi.

Într-adevăr, doar fracțiunile pot să facă propuneri, dar deputații vorbesc în numele fracțiunii.

Eu nu pot să fac altceva decât să mai fac un apel către onorabilii colegi din Parlament, poate terminăm cu activitatea politică de deputat și trecem la activitatea legislativă, căci și aceasta este o componentă importantă în meseria noastră.

Și dacă mai sînt propuneri la ordinea de zi, foarte succint și finalizăm cu acest exercițiu.

Microfonul nr.4, vă rog.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, domnule Președinte.

La ordinea de zi pentru ziua de mâine. Avînd în vedere faptul că au fost făcute mai multe propuneri care mai de care mai năbădăioase, dar una din cele care au fost propuse a fost destul de rațională, cea propusă de domnul Valeriu Munteanu privind audierile Procurorului General în problema arsenalului de la Durlești.

În contextul respectiv, consider că nu doar Procurorul General trebuie să fie prezent, trebuie să fie prezent și domnul ministru de interne Recean. Și propun ca acest subiect să fie inclus în ordinea de zi pentru ziua de mâine: audierea Procurorului General și a ministrului de interne în problema arsenalului de la Durlești și, în general, a regimului de păstrare a armelor, cred că va fi un subiect mai larg.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.

Microfonul nr.2. (*Rumoare în sală.*)

Microfonul nr.2.

Domnul Gheorghe Popa:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Conform deciziei Comisiei agricultură și industrie alimentară, din 4 septembrie 2013, la prima ședință începînd cu această sesiune, noi am solicitat respectuos, cu vot unanim al membrilor comisiei, prezentarea în cadrul ședinței comisiei, pe data de 18 septembrie 2013, a unei informații relevante privind situația în sectorul agroalimentar, în domeniul industriei prelucrătoare, inclusiv cantitatea producției procesate și realizarea pe piața internă și externă a producției vegetale, a producției animale, producției vitivinicole etc.

De asemenea, am cerut, în mod exhaustiv, să fie prezentată o informație referitor la îndeplinirea Programului de subvenționare, repartizarea pe măsuri a subvențiilor, implementarea Acordului de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională de Dezvoltare privind realizarea proiectului „Suport de urgență pentru agricultură”, care noi am votat-o la ultima sesiune, în mărime de 6,5 milioane de drepturi sau circa 10 milioane de dolari.

Domnul ministru Bumacov nu a găsit de cuviință să se prezinte pe data de 18 la ședința comisiei, a fost prezentă doar mass-media, care, cu părere de rău, stimată mass-medie, nu ați reflectat această situație și această neglijență din partea acestui demnitar de stat față de o comisie parlamentară.

Acest lucru s-a întîmplat ieri la ședința comisiei, unde au avut loc aceste audieri, însă răspunsuri clare pentru membrii comisiei așa și nu am primit. De aceea, din numele Frațiunii parlamentare a Partidului Comuniștilor, solicităm și cerem insistent prezența imediată a domnului ministru al agriculturii și industriei alimentare, Vasile Bumacov pentru a ne prezenta, totuși, în plenul Parlamentului această informație.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.

Microfonul nr.3.

Domnul Alexandr Petkov:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Noi, conform legii toți deputații, au drepturi și obligațiuni egale. Și nu știu, de când oare cineva din Parlament poate să se ridice și să spună: această propunere este una judicioasă, cealaltă este mai puțin judicioasă? Aceasta la ceea ce a spus acest Brejnev al Partidului Liberal Democrat Streleț.

Acum, domnule Președinte,

Stimați colegi,

Astăzi, în Parlament a răsunat o informație, consider eu, foarte importantă: domnul Streleț s-a dovedit cunoscător al unui arsenal de la Durlăști. Sîntem și noi foarte curioși în ceea ce cunoaște domnul Streleț și solicităm Procurorului General să îl audieze, ca să spună ce este la Durlăști? Ce fel de arsenal? De ce dînsul a tăcut pînă acum? Și de ce tace? Ca să cunoască întreaga societate ce arsenal este la Durlăști.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Eu aș vrea să îmi argumentez cererea mea prin darea citirii articolului 108 „Încheierea dezbaterilor”: ”La cererea Președintelui ședinței sau a unei fracțiuni parlamentare, dezbaterile asupra problemei luate de Parlament în discuție pot fi încheiate”.

Noi acum am luat în discuție dezbaterile ordinii de zi. Și vă rog mult ca propunerea mea să fie pusă la vot.

Domnul Igor Corman:

Da, încă o dovadă că noul Regulament trebuie să fie mai nuanțat, să existe claritate, domnule Deliu. Și sper că o să vă aduceți contribuția valoroasă pe marginea proiectului în discuție.

La ordinea de zi.

Microfonul nr.2.

Domnul Gheorghe Anghel:

Stimați colegi,

În ultimul timp, penitenciarele și izolatoarele de detenție provizorie din țară s-au transformat în niște focare sau în niște centre unde înflorește crima organizată...

Domnul Igor Corman:

Stimate coleg,

La ordinea de zi.

Domnul Gheorghe Anghel:

La ordinea de zi.

Domnul Igor Corman:

Nu avem subiectul penitenciarelor în ordinea de zi.

Domnul Gheorghe Anghel:

La ordinea de zi. Eu am făcut o introducere.

Domnul Igor Corman:

Faceți o propunere.

Microfonul nr.2.

Domnul Gheorghe Anghel:

Eu vă rog foarte mult, uitați-vă la... cronometrați.

Domnul Igor Corman:

Eu vă rog foarte mult, uitați-vă și dumneavoastră la...

Domnul Gheorghe Anghel:

Cronometrați timpul.

Domnul Igor Corman:

...ce discutăm.

Domnul Gheorghe Anghel:

Și, vă rog, nu citiți lecții deputaților. Am două minute pentru ca să îmi formulez propunerea și dați-mi voie să o formulez.

Domnul Igor Corman:

Da, dar propunerea trebuie să fie la subiect.

Microfonul nr.2.

Domnul Gheorghe Anghel:

La subiect. Exact la subiect.

Eu am spus că acolo sînt adevărate centre de crimă organizată și corupție, acolo iau amploare traficul de droguri, armament și alte lucruri interzise, oamenii sînt bătuti, uciși chiar, omorîți.

De aceea, eu solicit ca, la ședința Parlamentului, să fie inclusă în ordinea de zi informația ministrului justiției Oleg Efrim și a altor factori de decizie, care o să ne informeze despre situația în penitenciare și despre cazurile de maltratare șiucidere, sinucidere a oamenilor de acolo.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Doamna Galina Balmoș:

Mulțumesc.

Două momente, domnule Președinte. La ședința Comisiei protecție socială, sănătate și familie, de asemenea, a fost inițiativa ca proiectul de Lege privind locuințele să aibă un coraport al Comisiei protecție socială, sănătate și familie. Și, în acest context, a fost susținută această propunere de întreaga comisie. Și solicităm ca proiectul respectiv să fie amînat pentru o altă perioadă cît de apropiat e posibil.

Și al doilea moment. Frațiunea Partidului Comuniștilor solicită, înainte de procesul de vot al ordinii de zi, o pauză de 25 de minute.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Da, imediat, după ce terminăm exercițiul, o să dau curs solicitării Frațiunii, bineînțeles.

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț:

Pentru precizare, domnule Președinte.

Domnule Petkov,

Și dumneavoastră, de asemenea, într-adevăr, ca să nu fie vreo confuzie ce a înțeles domnul Procuror General și domnul ministru de interne, fac referință la audierile de mîine, care urmează să se desfășoare anume privind cazul descris în presă că la un cetățean din Durlăști a fost depistat un întreg depozit de arme și muniții, parte păstrate ilegal, parte păstrate cică legal, inclusiv muniții interzise, aruncătoare de grenade.

De aceea, pentru a nu avea o informație eronată, eu știu, pe care poate să o dea presa, trebuie să cunoaștem adevărul.

Se mai spune, de asemenea, că, în timpul cînd a fost descoperit acest arsenal, au venit vreo cinci deputați comuniști la fața locului. Trebuie să vedem și acest aspect, dacă se adeverește sau nu se adeverește. De aceea, rog ca atît Procurorul General, cît și ministrul de interne să ia în considerație anume aceste întrebări pe care dorim să le auzim mîine, răspunsul la aceste întrebări. Aceasta și a fost precizarea de rigoare.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.2.

Domnul Anatolie Zagorodnî:

Mulțumesc.

Domnule Streleț,

Ar trebui să vă intereseze mai mult acei care nu mai sînt astăzi cu noi, acei care au fost omorîți în unele incidente ca „Pădurea Domnească”. Și să vină Procurorul General întîi să ne informeze cum ați furat banii, 6 milioane pentru Legea cazinourilor, cu Ioniță în frunte, cum a decedat persoana și au trecut nouă luni de cînd această persoană a decedat, Comisia de anchetă a dat verdictul și Procurorul General se eschivează de la aceste declarații să vină să ne informeze.

Dar ceea ce s-a petrecut acolo, la Durlești, lasă să își facă... organele de drept vor stabili ce e cu arsenalul și care este situația.

De aceea, domnule Președinte, eu cred că o să dați curs, undă verde la acești verzi ca să vină mîine Procurorul General și, de aceea, în informația, pe care o vă va prezenta acest Procuror General, să ne spună și despre ceea ce am enumerat eu ce e cu demersul nostru, care a fost înaintat din partea Frațiunii, la capitolele: „Pădurea Domnească”, cazul Sandulachi, cazul cu 6 milioane – Legea cazinourilor și toate, toate acele infracțiuni comise de actuala guvernare și de predecesorii lor.

De aceea, în acest context, Frațiunea propune ca, pe lîngă acelea ce va informa Procurorul General, să ne spună dacă s-a autosesizat în cazul Băncii de Economii, dacă urmează sau intenționează să audieze în acest caz al Băncii de Economii și Aeroportul Internațional, să îi interogheze pe... da, tot cu „Aroma”, cu ceea ce au expus colegii noștri, intenționează să îi audieze sau au în plan să îi cheme la audieri pe domnul Leancă, pe domnul Lazăr, pe doamna Gherman... Acei care stau la cîrma acestor fărădelegi și care încearcă să lichideze statalitatea Republicii Moldova.

Mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petrenco:

Господин Стрелец,

Можете уверенно увольнять господина Речана, потому что он нагло врет и обманывает. Вот эти бредни про арсенал можете рассказывать у себя в фракции, а не на заседания Парламента. С таким же успехом мы вам предлагаем пойти в детский магазин игрушек и конфисковать там несколько пластмассовых автоматов, а потом уже выходить к микрофону Парламента. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Corman:

La ordinea de zi mai sînt propuneri?

Domnule Muntean,
Dumneavoastră ați...
Microfonul nr.4.

Domnul Iurie Muntean:
Doar o intervenție...

Domnul Igor Corman:
Nu, eu vreau la ordinea de zi.

Domnul Iurie Muntean:
...suplimentar la...

Domnul Igor Corman:
Intervențiile – la sfârșitul ședinței. La ordinea de zi.
Microfonul nr.4.

Domnul Iurie Muntean:
La ordinea de zi. Deci, avînd în vedere solicitarea lansată de colegii noștri din PLDM pentru Procurorul General pentru audierile de mîine, în cazul în care va fi luată respectiva decizie, pe lîngă Banca de Economii în raportul amplu, pe care urmează să îl prezinte Procurorul, pe lîngă cazul... restul cazurilor, cum ar fi Aeroportul Internațional Chișinău și toate încălcările aferente acestor două jafuri, să ne prezinte și toate acțiunile pe care le-a luat Procuratura Generală drept urmare a încălcărilor comise la Calea Ferată de-a lungul celor mai bine de patru ani, furturi ș.a.m.d. Și să ne spună, să ne povestească: care sînt acțiunile Procuraturii în legătură cu intenția Guvernului de a organiza încă peste o sută de acte de privatizare, ceea ce cuprinde mai bine de 90% din proprietatea statului, aflată acum la dispoziția poporului?

Deci toate aceste cazuri enumerate și de precedenții colegi să fie elucidate într-un mod exhaustiv în raportul Procurorului General, nimic să nu fie uitat, totul punct după punct.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:
Microfonul nr.2.

Domnul Oleg Garizan:
Спасибо.

Господин Председатель,

Сегодня, перед началом заседания Парламента, состоялся митинг жителей автономии против принятия Закона о местных финансов в двух чтениях и, к сожалению, никого из руководства Парламента не было во время митинга, но на митинге была принята резолюция. И я думаю уместно

публично вручить Вам как руководителю Парламента резолюцию данного митинга.

Domnul Igor Corman:

Da. Mulțumesc.

Subiectul nu figurează în agenda nici de astăzi, nici de mâine, dar o să luăm cunoștință neapărat de rezoluția pe care dumneavoastră mi-o aduceți. Da. Mulțumesc.

Stimați colegi,

Acestea au fost propunerile la ordinea de zi. Și acum, în ordinea în care au fost formulate am să le supun votului. Dar nu este mai bine să finalizăm cu ordinea de zi și după asta luăm pauza? (*Rumoare în sală.*) Nu este normal, că sîntem acum... să finalizăm... Oricum a rămas doar să le supun votului, deci propunerile au fost făcute. Ce pauză solicitați?

Microfonul nr.3.

Doamna Galina Balmoș:

Noi solicităm pauză de 25 de minute pentru a lua atitudine față de ceea ce urmează.

Domnul Igor Corman:

Nu, aveți tot dreptul, Frațiunea are dreptul să solicite pauză, doar că mi-am expus punctul de vedere, ar fi fost mai logic după ce votam.

Doamna Galina Balmoș:

Noi solicităm pînă la procedura de vot.

Domnul Igor Corman:

Dar dacă doriți acum, bine. Se anunță o pauză pentru 25 de minute.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Vă rog să vă ocupați locurile.

Microfonul 3.

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc.

(*Grigore Petrenco, Frațiunea PCRM*)

Stimați colegi,

A avut loc ședința Frațiunii PCR din Parlament. Noi cerem, solicităm insistent să fie puse la vot toate propunerile noastre, toate inițiativele prezentate.

Îndeosebi, solicităm să fie inclus în ordinea de zi proiectul nr. 381, care prevede abrogarea actelor privind emisiunea suplimentară închisă a acțiunilor Băncii de Economii, adică abrogarea tuturor documentelor au fost la baza acestei misiuni și, de fapt, declararea nulă a acestei tranzacții cu acțiunile Băncii de Economii. Considerăm, și întoarcerea, respectiv, a acestei bănci în proprietatea poporului.

Solicităm ca acest vot să fie un vot nominal. Considerăm că acest vot este un vot de test, e ca o hîrtie de turnesol și cetățenii trebuie să știe cine stă în spatele acestui furt al proprietății poporului.

Domnul Igor Corman:

Da.

Domnul Grigore Petresco:

Puneți la vot.

Domnul Igor Corman:

Ca să înțeleg, dumneavoastră ați decis la Frațiune ca toate celelalte solicitări, audierile ș.a.m.d. să le retrageți, fiindcă propunerea aceasta a fost făcută și anterior? A, încă o dată, ca să fie clar, clar, clar, da?

Microfonul 3.

Domnul Eduard Mușuc:

Da. Domnule Președinte,

(Eduard Mușuc, Frațiunea Partidului Comuniștilor)

Nici o propunere lansată din partea Frațiunii Partidului Comuniștilor nu se retrage.

Domnule Președinte,

Pur și simplu, noi accentuăm că, astăzi, Frațiunea noastră a propus introducerea în ordinea de zi a unui proiect de lege care prevede anularea tranzacției Băncii de Economii și întoarcerea băncii sub controlul poporului.

Pornind din aceasta, este o chestiune foarte importantă și accentuăm, și reiterăm cererea noastră insistentă ca să votați pentru acest proiect de lege: nu doar pentru includerea lui în ordinea de zi, dar și pentru aprobarea lui în două lecturi astăzi, ca să intre în vigoare în ziua de astăzi, în ziua de mâine.

Domnul Igor Corman:

Mai iese cineva la microfon să mai accentueze, încă o dată, propunerea pe care ați făcut-o sau gata? Cu aceasta, da? Da. Bine.

Stimați colegi,

Deci toate propunerile au fost făcute. Și acum, în ordinea în care au fost formulate, am să le supun votului în plenul Parlamentului. Le iau la rînd.

Domnul deputat Munteanu a propus invitarea domnului Prim-ministru aici, la toate subiectele pe care le-ați enunțat. Cine este pentru organizarea unor astfel de audieri a domnului Prim-ministru rog să voteze. Constat număr insuficient de voturi.

Domnul Reidman a solicitat ca domnul președinte al Comisiei economie, buget și finanțe, Veaceslav Ioniță, să prezinte în plenul Parlamentului un raport iarăși, la subiectele binecunoscute, nu le menționez încă o dată. Cine este pentru, vă rog să votați. Număr insuficient de voturi.

Domnul Dodon a propus, de asemenea, organizarea unor audieri pe subiectele legate de situația la Banca de Economii, concesionarea aeroportului. Cine este pentru, vă rog votați. Număr insuficient de voturi.

Domnul Munteanu a propus invitarea Procurorului General în Parlament. Cine este pentru rog voteze.

De procedură, microfonul 3.

Domnul Eduard Mușuc:

Da. Domnule Președinte,

Eu, nu știu, poate dumneavoastră sînteți un fel de Lobacevski, dar să calculăm prezența deputaților în sală. Cine și cîți sînt prezenți în fiecare sector: primul, al doilea, al treilea. Dumneavoastră calculați număr insuficient de voturi.

Domnul Igor Corman:

Da, mulțumesc domnule Mușuc.

Domnul Eduard Mușuc:

Deci este. O secundă.

Domnul Igor Corman:

Mulțumesc.

E clară observația. Da.

Microfonul 3.

Domnul Eduard Mușuc:

O secundă. Propuneri asemănătoare au fost lansate din partea a mai multor grupuri parlamentare, ceea ce înseamnă că invitația domnului Leancă, cazul Băncii de Economii, îi interesează, practic, pe toți, în afară de membrii Coaliției, care astăzi, după părerea noastră, sînt în minoritate aici, în sală. De aceea, să calculăm cîți deputați de la fracțiunile respective sînt în sală, ca să vedem dacă se acumulează sau nu se acumulează majoritatea voturilor.

Domnul Igor Corman:

Am înțeles, domnule Mușuc.

Da. Mulțumesc.

Eu nu sînt Lobacevski, dar sînt situat într-un loc strategic aici, am și ochelari și mă uit și constat. Dacă dumneavoastră insistați, sigur că facem acest lucru.

Secretariatul,

Vă rog să ne anunțați prezența, să știm câți deputați. Sau, numărătorii să ne spună de la microfoane. Da? Numărătorii, vă rog.

De procedură, microfonul 3.

Domnul Iurie Munteanu:

Domnule Președinte,

Eu vreau să atrag atenția dumneavoastră, în special, să accentuez și să reiterez și, desigur, pentru presă și pentru întregul popor. Deci, când noi am solicitat prezentarea raportului de către domnul Ioniță, președinte al comisiei, noi ne-am referit la o hotărâre a Parlamentului, pe care am votat-o, dacă țineți minte, unanim și care este obligatorie pentru noi. Este vorba de Hotărârea nr.152 din 21 iunie 2013.

Deci, respingând solicitarea noastră de a-l audia pe Ioniță, dumneavoastră, în mod special, nemaivorbind de majoritatea parlamentară, ați încălcat hotărârea pentru care ați votat și care este, reamintesc, absolut obligatorie pentru Parlament.

Ioniță, ca și responsabil de executarea acestei hotărâri, în virtutea votului Parlamentului, demult urma să își prezinte raportul în privința acțiunilor luate și de Guvern, și de el personal, ca și președinte al comisiei, în ceea ce privește îmbunătățirea situației în Banca de Economii, transferarea conturilor întreprinderilor de stat și cu capital preponderent de stat în această bancă, revizuirea relațiilor dintre reprezentantul proprietarului în Banca de Economii și alte chestiuni.

El urma să prezinte raportul. Deci, termenul de 60 de zile, stabilit pentru această hotărâre, a expirat pe 20 august. Astăzi noi sîntem în data de 26 septembrie. De ce dumneavoastră respingeți propunerea noastră, bazată pe această hotărâre? Sînteți obligați să îl audiați, împreună cu noi. Obligați.

Domnul Igor Corman:

Da. Mulțumesc.

Mulțumesc, domnule deputat Muntean.

Eu îmi amintesc că eu personal, așa cum ați spus, ca și toți acei din sala aceasta, am un singur vot și propunerea pe care o faceți dumneavoastră eu o supun votului și votez și eu, pentru sau contra, dar am un singur vot și nu drept de decizie.

Explicațiile de rigoare eu le solicit de la domnul președinte Ioniță, la subiectul menționat. Vă rog frumos.

Microfonul 4.

Domnul Veaceslav Ioniță:

(Veaceslav Ioniță)

Domnule Președinte,

Mulțumesc.

Vreau, în primul rînd, să mulțumesc Frațiunii Partidului Comunist, domnului președinte Voronin, domnului Munteanu și tuturor celorlalți că mi-au dat

niște calități atât de magice și eu am înțeles că eu pot face atâtea lucruri pe care nici nu mi le-am imaginat pînă acum în viața mea: pot stopa lucruri, pot porni lucruri, pot vinde, răzvinde și multe alte lucruri mari pot face. De azi înainte voi ști acest lucru, că domnul Ioniță, în țara aceasta, poate face multe lucruri și vă mulțumesc pentru această apreciere.

Acum, la conținut: comisia monitorizează, comisia, aceea ce scrie în raport, dar nu îl puteți audia pe domnul Ioniță: domnul Ioniță este același deputat ca și dumneavoastră și în calitate de președinte de comisie.

Atunci cînd comisia va considera util, voi veni în față și vă voi informa exact despre ceea ce a decis comisia, dar nu domnul Ioniță, iar în privința faptului că ei sînt interesați sau nu de acest subiect, vreau să vă spun că am senzația că îi interesează doar ciroul și darea în spectacol, deoarece, la solicitarea domnului Munteanu, deputat în Comisia economie, buget și finanțe, la solicitarea dumnealui, am dat curs inițiativei de a avea audieri în comisie.

Ieri, au fost niște audieri utile și toată informația solicitată, a fost prezentată ieri în comisie, însă, ei cînd au văzut că show-ul nu merge și spectacol nu va fi, le-am sugerat să meargă pe strada unde se află ciroul, dar nu în comisie, au plecat de la ședința comisiei și mi-am dat seama că ei nu vor să știe ce se întîmplă la bancă, nu vor să știe ce se întîmplă cu aeroportul și am senzația că unicul lucru pe care îl fac ei: ura și isteria față de investiții din Federația Rusă.

Pe această cale, vreau să spun că noi, acei din Coaliție, nu împărtășim ura Partidului Comunist față de investitorii ruși și vom informa toate organele, inclusiv și ambasada, că noi sîntem pentru investiții, din toate domeniile, inclusiv din Federația Rusă. Noi nu împărtășim cu dumneavoastră ura față de ruși.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Noi sîntem în procedură de vot și ați ieșit la microfoane ca să faceți niște observații de procedură. Aceste observații de procedură s-au transformat în declarații politice și geopolitice deja vad. Eu propun să întrerupem discuțiile la subiect. Plenul Parlamentului decide, prin vot.

Ați fost vizat? Cîte o scurtă replică. Aveți dreptul la replică și cu aceasta mergem mai departe.

Microfonul 3.

Domnul Iurie Muntean:

Vreau să dezminț declarațiile precedentului prezentator, pentru că noi am solicitat audieri, în plenul Parlamentului, cu participarea conducerii de vîrf a Guvernului. Leancă, Lazăr și restul la audierile de ieri nu au fost și în circ le-au transformat, în această ordine de idei, anume Ioniță.

Acum eu vreau să dau citire unui punct din hotărîrea pe care am votat-o, inclusiv a votat-o și Ioniță, care nu a citit-o, probabil.

Deci Hotărîrea nr.152 din 21 iunie 2013 vizavi de situația de la Banca de Economii, acțiunile de redresare, obligațiunile Guvernului în această ordine de idei etc., etc.

Articolul 6, pentru Ioniță în special. Controlul asupra executării prezentei hotărâri va fi exercitat de Comisia economie, buget și finanțe a Parlamentului.

Eu vă reiterez, și accentuez, în mod absolut special, că din 21 iunie 2013, de când a fost adoptată această hotărâre și pînă în septembrie, pînă ieri, nu a fost nici o ședință a comisiei la care ar fi fost examinată executarea acestei hotărâri.

Între timp, un alt reprezentant al Partidului Liberal Democrat, un păcătos din Ministerul Finanțelor...

Domnul Igor Corman:

Stimate domnule...

Domnul Iurie Muntean:

...Barbăneagră...

Domnul Igor Corman:

...deputat...

Domnul Iurie Muntean:

...a privatizat banca.

Domnul Igor Corman:

În calitate de Președinte al ședinței, vă atenționez, astfel de cuvinte nu sînt admisibile în forul suprem legislativ al țării. Sînt obligat să o fac conform Regulamentului. Vă rog să urmăriți limbajul.

Și replica de acum s-a lungit. Vă rog să finalizați.

Microfonul nr.3.

Domnul Iurie Muntean:

Deci în timp ce un reprezentant al Partidului Liberal Democrat, adică reprezentantul lui Filat, Ioniță, urma să exercite controlul asupra acțiunilor stabilite de Parlament vizavi de redresarea situației la Banca de Economii, un alt reprezentant al aceluiași partid și al aceluiași personaj, Filat, a vîndut banca, de fapt a furat-o.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Acestea, de fapt, de acum sînt declarații. Deci eu am rugat numărătorii, așa, să stabilească prezența deputaților în sală.

Aceasta a fost, de fapt, propunerea de procedură. Alte propuneri nu mai admit în acest moment, acum.

Doar de procedură. Dacă nu sînt de procedură, nu vă supărați, dar am să fiu nevoit să rog ca să...

De procedură.

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Vroiam să fac referință la punerea la vot a subiectului propus de domnul Munteanu, la momentul... Valeriu Munteanu, referitor la depozitul de muniții de la Durlești, să formulați că propunerea, completată cu propunerea domnului Streleț...

Fiindcă vizează unul și același subiect și să fie votat într-un singur vot.

Și referitor la faptul cu câtă îndârjire, după fiecare vot, ies comuniștii și explică ce au avut ei în vedere, să aibă, să înțeleagă că noi înțelegem foarte bine ce au ei în vedere.

Și faptul că pe toate subiectele pe care le-au invocat va veni momentul în care vor fi date răspunsuri. Doar că domnul Leancă nu poate veni de la New-York astăzi în plen din cauză că așa au dorit comuniștii.

(Rumoare în sală.)

Domnul Igor Corman:

De procedură?

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Președinte,

Era absolut neclar subiectul sau obiectul propunerii mele. De aceea, vreau, reiterat, să solicit colegilor invitarea Procurorului General pe tema să ne explice dacă există cumva o creștere între acțiunile unui partid politic, adică comuniștii, și anumite grupări criminale care dețin aruncătoare de grenade.

Pentru că aceasta deja seamănă a terorism și noi știm că, în anumite țări, există partide politice care nu își pot obține venirea la putere pe cale pașnică, o fac cu ajutorul armelor.

Iar dacă domnul Ioniță nu a putut să le spună unde e cercul, cercul se află, domnilor comuniști... pe bulevardul Grigore Vieru. Acolo mergeți cu mare plăcere.

Domnul Igor Corman:

Cînd am să supun votului, am să formulez exact propunerea mai multor deputați referitoare la invitarea Procurorului General aici, în plenul Parlamentului. Cu aceasta tot de procedură?

Microfonul nr.2.

Domnul Oleg Reidman:

Eu nu înțeleg, domnule Președinte, ce se întîmplă aici.

Domnul Igor Corman:

Nici eu nu înțeleg, domnule Reidman. *(Rumoare în sală.)*

Domnul Oleg Reidman:

Da. Noi, Parlamentul, cine sîntem în Republica Moldova, decorația de viața politică ori imitarea de procesul parlamentar...

Dumneavoastră știți că hotărîrea Parlamentului este document obligatoriu pentru Guvern. Controlul asupra îndeplinirii hotărîrii este proces. Guvernul și toate organele respective (извините, перехожу на русский) должны были проводить исполнение этого постановления под контролем Правительства, под контролем нашей комиссии.

Господин Ионицэ не собрал ни разу комиссию. Он является членом Комитета по финансовой стабильности. Какие документы к нему поступают, никто из нас не знал. Мы терпели, не посылали вам соответствующего представления до тех пор, пока Ионицэ не провел первое заседание после отпуска, в котором он тоже этот вопрос на контроль не поставил.

То, что он поставил вчера на слушание, есть подмена понятий, он рассматривал вопрос о starea de lucruri în Banca de Economii, вместо того чтобы поставить вопрос на соответствующий контроль.

Выполнено, не выполнено, почему не выполнено, какие планы и когда должны быть выполнены.

Я считаю вполне закономерным требование заслушать его здесь о контроле над этим постановлением в присутствии всех ответственных лиц.

Спасибо.

Domnul Igor Corman:

Da. Bine, dacă nu găsiți limbă comună în comisie, o să examinăm acest subiect. Eu cred că putem să îl discutăm și la Biroul permanent, miercurea viitoare, și să vedem, într-adevăr, în strictă conformitate cu legea, cu Regulamentul nostru cum să procedăm în această situație. Deci eu am rugat numărătorii să ne anunțe prezența deputaților în sală.

Aceasta este de procedură și colegul dumneavoastră a solicitat ca să vedem și o să supunem votului, o să fie clar.

Microfonul nr.2.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Este o completare la ordinea de zi, în contextul la ceea ce a propus.

Domnul Igor Corman:

Completările noi le-am făcut, stimate coleg.

Domnul Artur Reșetnicov:

Nu, o concretizare.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.2.

Domnul Artur Reșetnicov:

Concretizare, ca să fie clar pentru ce inclusiv vor vota deputații referitor la propunerea liberalului Valeriu Munteanu, cu solicitarea, invitarea audierii Procurorului General, o completare, ca să fie clar, domnul Primar General a Chișinăului Chirtoacă a spus că liberalii vor nimeri în următorul Parlament numai dacă vor falsifica alegerile.

Rugăm ca Procurorul să se autosesizeze, să ne spună cum are loc pregătirea falsificării de către liberali a alegerilor? Așa cum au falsificat anterior sau sînt și alte metode noi?

Domnul Igor Corman:

Numărătorii,
Vă rog să anunțați prezența.
Sectorul nr.2?

Domnul Sergiu Stati:

Da. Constat că domnul Munteanu nu s-a recuperat pe parcursul verii.

Domnul Igor Corman:

Domnule numărător...

Domnul Sergiu Stati:

Noi sîntem...

Domnul Igor Corman:

Nu depășiți atribuțiile dumneavoastră...

Domnul Sergiu Stati:

– 27.

Domnul Igor Corman:

Foarte importante.
Cîți?

Domnul Sergiu Stati:

– 27.

Domnul Igor Corman:

– 27.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 34.

Sectorul nr.3 – 26.

Domnul Igor Corman:

Deci avem 87 de deputați în sală. Așa?

Și așa cum s-a solicitat, o să vedem, dar dacă, de fiecare dată, la propunerile la ordinea de zi, noi o să rugăm sectoarele să ne anunțe prezența... lucrul acesta nu se face nici odată. Dumneavoastră știți foarte bine.

Doriți ca test, așa, ca un proiect-pilot, odată o propunere să o punem, ca să vedem dacă, într-adevăr, eu văd bine din Prezidium. Aceasta a fost rugămintea dumneavoastră. (*Rumoare în sală.*)

Bine. Deci propunerea domnului Munteanu și a domnului Streleț a fost ca să fie invitați Procurorul General și ministrul afacerilor interne, să prezinte o informație referitor la cazul de la Durlești cu acest arsenal, da, cu armele, munițiile ș.a.m.d.

Cred că este... (*Rumoare în sală.*) Cu perchezițiile, da. Când am vorbit caz, m-am referit la... și implicarea unor deputați în acest caz. Aceasta a fost propunerea acestor doi deputați și eu o supun votului.

Propunerile dumneavoastră, toate sînt înregistrate. Am să revin la ele. În ordinea propunerilor, fiindcă este a patra propunere făcută de deputatul Munteanu.

Deci cine este pentru această propunere, rog să voteze.

Rog să fie anunțate voturile, ca să existe claritate. (*Rumoare în sală.*)

Stimați colegi,

S-au făcut foarte multe propuneri și toți membrii Guvernului, unii dintre ei de patru ori au fost solicitați să vină încoace.

Eu sînt obligat, în ordinea în care s-au făcut aceste propuneri, să le supun votului. (*Rumoare în sală.*) Formularea dumneavoastră am să o supun votului la rîndul respectiv. Deci rezultatul acestui vot în baza propunerii acestor doi deputați. (*Rumoare în sală.*) Sîntem în proces de vot. Rezultatele, vă rog, să fie anunțate. (*Rumoare în sală.*) Să văd rezultatele și pe urmă dau cuvîntul.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – 26 de voturi.

Sectorul nr.2 – 25.

Domnul Igor Corman:

Deci cu 51 de voturi, cu majoritatea voturilor, această decizie a fost luată. Secretariatul să o înregistreze.

Continuăm. De procedură.

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Dumneavoastră ați înțeles pentru ce ați votat sau nu?

Domnul Igor Corman:

Domnule Petrenco...

Domnul Grigore Petrenco:

Deci...

Domnul Igor Corman:

Vă rog microfonul nr.3 deocamdată un pic să fie reținut, fiindcă eu am formulat foarte clar în baza propunerilor care le-au făcut deputații. Când ajung la propunerea dumneavoastră, dacă nu am să o formulez așa cum doriți dumneavoastră, atunci o să vă dau cuvântul ca să o nuanțați. Aceasta nu este de procedură, aceasta e de altceva.

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc.

Domnul Streleț nu înțelege despre ce vorbește, care arsenal de la Durlești? Care depozit? Poate aveți depozit de chimicale acolo, la Durlești? Dar este un nonsens, pentru ce ați votat? Nu există nici un fel de arsenal. Mai ales...

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Fiecare deputat are dreptul să își formuleze propunerea așa cum și dumneavoastră aveți același drept. Și o să supun votului și propunerea așa cum dumneavoastră ați formulat-o.

Deci, mai departe, următoarea propunere este a domnului deputat Stati. Nu, eu cred că voi mă înțelegeți foarte bine, dar nu vreți să mă înțelegeți, mi se creează impresia. (*Rumoare în sală.*) Propunerea dumneavoastră vine, își așteaptă rîndul în lista pe care o am aici, pe masă. (*Rumoare în sală.*)

Domnule Petkov,

Propunerea dumneavoastră este a opta, nu am ajuns la ea încă. (*Rumoare în sală.*) A fost propunerea cu nr.4 a domnului Munteanu și domnul Streleț a concretizat că el se alătură.

Microfonul nr.3.

Domnul Alexandr Petkov:

Eu vă rog.

Stimați deputați,

Ceea ce ați votat dumneavoastră acum ne duce la gândul că este un singur scop de a închide Partidul Comuniștilor, altceva nu este. (*Rumoare în sală.*) Uitați-vă, eu am solicitat...

Domnul Igor Corman:

Doamne ferește așa ceva...

Domnul Alexandr Petkov:

...de la Procurorul General să se sesizeze în ceea ce cunoaște domnul Streleț. Pentru că nimeni nu știe în țară despre un arsenal de la Durlești. Și toată

țara trebuie să cunoască ce are în vedere acest Brejnev. Pentru că nimeni nici ieri, nici alaltăieri nu a spus nimic despre...

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Să ne calmăm. Eu vă rog frumos. Propunerile se supun votului și hotărăște majoritatea. Asta este regula. (*Rumoare în sală.*)

Deci eu supun votului următoarea propunere a domnului deputat Stati. Dumnealui s-a referit la invitarea în plenul Parlamentului a doi viceprim-miniștri: doamna Gherman, domnul Carpov. Subiectele pentru care sînt solicitați au fost enunțate. Deci vă rog să votați cine este pentru această propunere. Eu constat număr insuficient de voturi, cred că nu insistați, iarăși, ca numărătorii să le anunțe. Insistați? Bine.

Numărătorii,

Anunțați, vă rog, rezultatele.

Domnul Sergiu Stati:

Domnule Președinte,

Vreau să vă rog... De procedură. Îmi cer scuze. Vreau să vă rog...

Domnul Igor Corman:

Nu, domnule numărător, dumneavoastră ca numărător ați fost solicitat la microfonul nr.2.

Domnul Sergiu Stati:

Vă rog, dacă îmi permiteți.

Domnul Igor Corman:

Nu, nu faceți un...

Domnul Sergiu Stati:

Vă rog 20 de secunde.

Domnul Igor Corman:

...haos...

Domnul Sergiu Stati:

Eu vreau să vă rog ca dumneavoastră să puneți la vot „pentru”, „împotriva” sau „abținut”. Pentru că pot fi persoane...

Domnul Igor Corman:

Domnule Stati,

Noi am candidat împreună la funcția aceasta de Președinte al Parlamentului, dar așa s-a întâmplat că eu am acumulat un număr mai mare de voturi, dați-mi voie

eu să respect Regulamentul și să conduc ședința. Și dumneavoastră, dacă ați ieșit ca numărător, vă rog, să anunțați rezultatele.

Microfonul nr.2.

N u m ă r ă t o r i i:

– 27.

Domnul Igor Corman:

Mulțumesc frumos.

Sectorul nr.2?

N u m ă r ă t o r i i:

– 6.

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr.3?

– 33. Număr insuficient de voturi.

Următoarea propunere, a doamnei deputat Șupac: audieri referitor la subiectul optimizării școlilor. Cine este pentru rog să voteze. Constat număr insuficient de voturi.

Tot doamna Șupac a propus ca să fie introdus în ordinea de zi proiectul cu nr.128 la același subiect cu școlile. Cine este pentru vă rog votați. Număr insuficient de voturi.

Domnul Petkov a propus să introducem în ordinea de zi, nici mai mult, nici mai puțin, demisia ministrului apărării și demisia încă a ministrului afacerilor interne. Așa este? Da. Cine este pentru a introduce aceste subiecte în ordinea de zi rog să voteze. (*Rumoare în sală.*)

Domnule Petkov,

Dumneavoastră ați ieșit de mai multe ori cu mai multe propuneri, eu le iau conform listei. Este și stenograma.

Microfonul nr.3.

Domnul Alexandr Petkov:

Domnule Președinte,

Deci propunerile mele, acele două, erau cu demisia domnului Recean și cu demisia domnului Marinuța. Acum ...

Domnul Igor Corman:

Aceasta am spus și eu de aici.

Domnul Alexandr Petkov:

Numai o clipă. Da, dar ați fost mai puțin atent, de aceea și vă spun. Acum, după ce a ieșit domnul Streleț și dumneavoastră ați unit aceste propuneri, da, cu domnul Munteanu și domnul Streleț...

Domnul Igor Corman:

La solicitarea dumnealor.

Domnul Alexandr Petkov:

Numai o clipă. Dar și eu am solicitat ca Procurorul General să ne spună: ce arsenal de la Durlăști a văzut domnul Streleț? Pentru că nimeni în țară nu cunoaște despre acest arsenal.

Domnul Igor Corman:

E același subiect. O să aveți posibilitatea să audiați informația.

Domnul Alexandr Petkov:

Care este același subiect?

Domnul Igor Corman:

Noi am votat această decizie. Deci la vot propunerea domnului Petkov. Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient de voturi.

Domnul deputat Ghimpu a propus aici invitarea tot a Prim-ministrului la același subiect cu băncile. Deci supun și pe aceasta votului. Cine este pentru? Număr insuficient.

Domnul deputat Gorilă a propus audieri – ministrul afacerilor interne. Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient de voturi.

Domnul deputat Ceban a propus introducerea în ordinea de zi a mai multe proiecte de lege. Primul: cu nr.2695. Cine este pentru? Număr insuficient de voturi. Următorul proiect: cu nr.80. Cine este pentru? Număr insuficient. Proiectul cu nr.95. Cine este pentru? Număr insuficient. Nr.125. Cine este pentru? Aceeași situație. Și proiectul cu nr.238. Cine este pentru? Număr insuficient de voturi.

De asemenea, domnul Ceban a propus organizarea audierilor la care să fie invitat ministrul agriculturii și industriei alimentare. Cine este pentru? Număr insuficient de voturi. Și s-a propus să fie prezentate informații, iarăși, audieri – Acordul de asociere cu Uniunea Europeană. Cine este pentru? Număr insuficient de voturi.

Domnul deputat Brega l-a solicitat pe ministrul sănătății. Cine este pentru?

Microfonul nr.5, domnul Brega, da.

Domnul Gheorghe Brega:

Domnule Președinte,

Dacă noi sîntem Parlament și stimăm legile, deci nu se pune la vot, pentru că aceasta reiese din Legea ocrotirii sănătății și din hotărîrea Parlamentului, unde era clar...

Domnul Igor Corman:

Da. Mulțumesc.

Domnul Gheorghe Brega:

...scris.

Domnul Igor Corman:

Domnule deputat,

Așa este, dar să mă înțelegeți dumneavoastră pe mine, dacă dumneavoastră ieșiți la „Interpelări”, în ultimul punct din agendă, dumneavoastră formulați interpelarea și nu se supunea votului. Dar dumneavoastră ați vrut ca să formulați această solicitare la începutul ședinței și ați spus că este vorba de audieri. Căci noi în agendă putem să discutăm despre audieri, nu despre informații prezentate.

Deci eu spun votului această propunere. Cine este pentru rog să voteze. *(Rumoare în sală.)* Sîntem în procedura de vot. Eu, în general, nu ar fi trebuit să vă dau dumneavoastră cuvîntul, dacă mă chemați să respect Regulamentul. Număr insuficient de voturi.

Domnul deputat Morcov a propus ca să fie scos din proiectul ordinii de zi proiectul cu nr.1639. Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient de voturi. *(Rumoare în sală.)*

Domnul Gheorghe Brega:

Săptămîna viitoare...

(Rumoare în sală.)

Dar dumneavoastră ce îmi spuneți acum? Păi, eu înțeleg că voi vreți să vă apărați unul pe altul, dar nu în măsura aceasta, oameni buni. Aveți o stimă și un respect de poporul ăsta!

Domnul Igor Corman:

Stimate coleg,

După ședință, să discutăm chestii de procedură, împreună, da?

Domnul Gheorghe Brega:

De ce după ședință? Eu am propus să fie nu audieri, dar introdus pe săptămîna viitoare.

Domnul Igor Corman:

Ce să fie introdus pe săptămîna viitoare?

Domnul Gheorghe Brega:

Am propus ca ministrul sănătății să vină cu strategia în Parlament. Ceea ce este hotărîrea parlamentului...

Domnul Igor Corman:

Aveți un număr de proiect, un număr de proiect de lege? Dați-mi numărul. Ce propuneți?

Domnul Gheorghe Brega:

...hotărîre de Parlament. Noi am. Scrie clar. Deci scrie clar. Ce audieri îmi faceți? (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Domnul Brega nu mai vrea audieri. Aceasta am înțeles.

Următoarea propunere, a domnului deputat Petrenco, privind introducerea în ordinea de zi a proiectului cu numărul 381. Domnul Petrenco a propus ca să fie vot nominal.

Ppropun votului această propunere, mai întâi. Cine este pentru ca să avem vot nominal pe marginea proiectului, propunerii respective, rog să voteze. Constat număr insuficient de voturi.

Și acum... Dar este foarte clar. Vreți să numărăm? Prezentați, vă rog, numărătorii, numărul voturilor pe sectoare.

Sectorul nr. 1.

N u m ă r ă t o r ă i i :

Sectorul nr. 1 – 27.

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr. 2?

N u m ă r ă t o r ă i i :

Sectorul nr. 2 – 9.

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr. 3?

N u m ă r ă t o r ă i i :

0 voturi.

Domnul Igor Corman:

36 de voturi. Număr insuficient.

Și acum supun votului propunerea introducerii în ordinea de zi a proiectului cu numărul 381. Cine este pentru? Același număr de voturi. Număr insuficient.

Domnul Godea, la același subiect, cu audierile. Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient.

Domnul deputat Munteanu a propus excluderea, din ordinea de zi, a proiectului cu numărul 369. Cine este pentru? Număr insuficient.

Domnul Valeriu Munteanu.

Și tot dumnealui – Valeriu Munteanu a propus excluderea, din ordinea de zi, a proiectului cu numărul 370. Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient.

Domnul Reșetnicov a propus organizarea audierilor, la care să fie invitat ministrul apărării. Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient.

Domnul Șova, aceeași propunere, ca să fie invitați doamna Gherman și domnul Carpov. Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient.

Domnul Mușuc a propus audieri pe marginea subiectelor ce țin de concesionarea aeroportului. Cine este pentru rog să voteze. Constat număr insuficient de voturi.

Tot domnul Mușuc a propus excluderea din agendă a proiectului cu numărul 352. Cine este pentru? Număr insuficient.

Și a proiectului cu numărul 356. Cine este pentru? Număr insuficient de voturi.

Domnul Bannicov a propus invitarea în plenul Parlamentului a Guvernatorului Băncii Naționale cu raport. Cine este pentru? Număr insuficient de voturi.

Doamna Ivanov a propus invitarea, în plenul Parlamentului, cu informații la subiectele enunțate, a ministrului mediului. Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient.

Doamna Domentî l-a invitat pe domnul Bumacov. Cine este pentru? Număr insuficient.

Tot doamna Domentî l-a invitat și pe ministrul sănătății. Cine este pentru? Nu va veni, văd, nici ministrul sănătății. Număr insuficient de voturi.

Și doamna Domentî a propus introducerea în ordinea de zi a proiectului cu nr. 3187. Cine este pentru? Număr insuficient de voturi.

Domnul Reșetnicov a propus organizarea audierilor, în plenul Parlamentului, la subiectele pe care le-ați enunțat. Cine este pentru? Număr insuficient.

Propunerea domnului Streleț am discutat-o atunci când am supus votului propunerea domnului Munteanu. Domnul Popa l-a solicitat tot pe domnul Bumacov, ministrul agriculturii și industriei alimentare. Cine este pentru? Număr insuficient.

Și, domnul Anghel l-a poftit pe ministrul justiției. Cine este pentru? Număr insuficient.

Doamna Balmoș a propus excluderea, din ordinea de zi, a proiectului cu numărul 352. Cine este pentru? Număr insuficient.

Și domnul Zagorodnîi, la subiectul invitării Procurorului General, cu completarea ca, pe lângă subiectele deja discutate, deci multe alte subiecte, începînd cu Pădurea Domnească, toate crimele care au avut loc și care vor avea loc: deci o situație amplă. Așa s-a formulat propunerea. Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient de voturi.

Domnul Munteanu, da, s-a referit și la necesitatea organizării unor audieri referitor la situația de la căile ferate și alte subiecte legate de privatizare. Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient de voturi.

Rectific: domnul Munteanu a făcut această propunere. Da. Deci, număr insuficient de voturi.

Stimați colegi,

Acestea au fost propunerile pe care le-am supus votului.

Și acum, per ansamblu, propun votului dumneavoastră agenda ședințelor de plen pentru ziua de astăzi și pentru ziua de mâine. Cine este pentru rog să voteze.

Cu majoritatea voturilor, agenda a fost acceptată. Da. Rectific: deci pentru astăzi, pentru mâine și pentru ziua de 3 octombrie.

Și acum trecem la examinarea subiectelor. Primul subiect este: proiectul de Lege nr.341 pentru ratificarea Convenției Consiliului Europei privind accesul la documentele oficiale. Invit la tribuna centrală pe domnul Eșanu, viceministru al justiției.

Domnul Nicolae Eșanu – viceministru al justiției:

Doamnelor și domnilor deputați,

Supun atenției dumneavoastră proiectul de lege înaintat, cu titlu de inițiativă legislativă, de Președintele Republicii Moldova, privind aprobarea... proiectul de Lege pentru ratificarea Convenției Consiliului Europei privind accesul la documentele oficiale, adoptată la Tromso, la 18 iunie 2009.

Adoptarea acestui proiect de lege nu va necesita, din partea Republicii Moldova, crearea unor noi structuri, nu va necesita alocarea unor surse financiare, avînd în vedere că, în principiu, accesul la documentele oficiale de către legislația Republicii Moldova deja este asigurat prin legislația deja adoptată.

Rog să susțineți acest proiect în primă lectură și, dacă este posibil, și în lectura a doua.

Mulțumim.

Domnul Igor Corman:

Întrebări, dacă sînt, vă rog.

Nu sînt întrebări către raportor.

Vă mulțumesc, domnule viceministru.

Și acum, rog comisia, raportul.

Doamna Ana Guțu:

Domnule președinte,

Stimați colegi deputați,

Comisia politică externă și integrare europeană a examinat proiectul de lege și constată următoarele: Convenția privind accesul la documentele oficiale, adoptată la 18 iunie 2009 la Tromso, potrivit alineatului (1) articolul 11 din Legea 595/14 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, face parte din categoria tratatelor internaționale supuse examinării și ratificării de către Parlament.

După cum a mai fost menționat, Republica Moldova a semnat Convenția la 21 decembrie 2010 și Convenția reprezintă primul instrument juridic internațional care recunoaște dreptul general de acces la documentele oficiale deținute de către autoritățile publice. Potrivit articolului 2 al Convenției, statele părți își asumă responsabilitatea de a garanta dreptul oricărei persoane, fără a o discrimina sub vreun motiv, de a beneficia de acces la documentele oficiale deținute de autoritățile publice, la solicitare.

Ratificarea Convenției constituie o măsură suplimentară de asigurare a instrumentelor legale pentru exercitare deplină a dreptului de acces la informație și

de asigurare a transparenței activităților autorităților publice. De asemenea, va reconfirma, o data în plus, apropierea statului Republica Moldova de valorile Consiliului Europei.

În contextul celor expuse, Comisia politică externă și integrare europeană propune Parlamentului ratificarea Convenției Consiliului Europei privind accesul la documentele oficiale prin aprobarea unei legi organice în primă lectură și adoptarea acesteia în a doua lectură.

Domnul Igor Corman:

Mulțumesc, doamnă președinte.

Dacă sînt întrebări.

Întrebări nu sînt.

În condițiile raportului comisiei, supun votului proiectul de Lege cu nr.341. Cine este pentru aprobarea acestuia în primă lectură, rog să voteze. Majoritatea. Proiectul este aprobat în primă lectură.

A fost propunerea să îl votăm și în a doua lectură. Deci supun votului adoptarea în a doua lectură a proiectului cu nr.341. Cine este pentru rog să voteze.

Rog numărătorii să anunțe rezultatele.

Sectorul nr. 1 – 0.

Sectorul nr.2?

N u m ă r ă t o r ă i i :

Sectorul 2 – 33.

Sectorul... – 0.

Sectorul nr. 3 – 26.

Domnul Igor Corman:

Cu 59 de voturi, proiectul nr.341 a fost adoptat în a doua lectură.

Următorul proiect de lege, din ordinea de zi, este proiectul de Lege pentru ratificarea Acordului cu privire la colaborarea în domeniul pregătirii specialiștilor subdiviziunilor antiteroriste în instituțiile de învățămînt ale organelor competente ale statelor membre ale Comunității Statelor Independente.

Proiectul cu nr.343 îl prezintă... Cine prezintă acest proiect de lege? Secretariatul. Nu este pe loc raportorul? Reprezentantul Guvernului?

Da. Vă rog frumos.

Domnul Nicolae Eșanu:

Mulțumim.

Doamnelor și domnilor deputați,

Supunem atenției dumneavoastră proiectul de Lege pentru ratificarea Acordului cu privire la colaborarea în domeniul pregătirii specialiștilor subdiviziunilor antiteroriste în instituțiile de învățămînt ale organelor competente ale statelor membre ale Comunității Statelor Independente.

Autor al proiectului de lege, în conformitate cu legislația Republicii Moldova, este Președintele Republicii Moldova.

Adoptarea acestui proiect de lege este în concordanță cu prevederile legislației în vigoare și nu va necesita acordarea cheltuielilor suplimentare, ci va fi implementat din contul mijloacelor bugetare acordate instituțiilor respective.

Rugăm să susțineți acest proiect.

Mulțumim.

Domnul Igor Corman:

Întrebări.

Microfonul nr. 5.

Domnul Valeriu Munteanu:

(Valeriu Munteanu, Frațiunea Partidului Liberal)

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Domnule viceministru,

Noi, liberalii, considerăm că trebuie să scoatem de pe agenda noastră proiectele pe care le produce în serie CSI-ul (Comunitatea Statelor Independente), avînd în vedere faptul că, în două luni, așteptăm ratificarea sau așteptăm Summit-ul Parteneriatului Estic de la Vilnius și avem o sumedenie de legi foarte importante și alte acte pe care trebuie să le aprobăm.

În același timp, noi nu susținem în continuare ratificarea acestor documente și sîntem adepții ratificării unor astfel de documente doar pe dimensiune economică și doar pe bază bilaterală.

De aceea, noi, liberalii nu vom vota pentru acest document. Și mă miră faptul, de ce pe agenda Parlamentului apar atît de repede și intempestiv aceste documente, care emană de la Uniunea Sovietică?

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Da, nu a fost întrebare. Sau dacă aveți ceva de spus.

Domnul Nicolae Eșanu:

Deci, după cîte înțeleg, nu a fost o întrebare, dar aș vrea să spun că problema combaterii terorismului este o problemă atît de importantă, care, după mine, nu ține de culori politice sau de diferite acorduri geopolitice. Și cred că merită să folosim toate instrumentele la dispoziție pentru a fi pregătiți cît mai bine să combatem terorismul.

Domnul Igor Corman:

Da. Mulțumesc.

Microfonul nr.2.

Stați un pic, văd că ... Nu, nu este întrebare. Întrebare este? Raportorul să aștepte întrebări sau ... Nu.

Da. Mulțumesc.

Microfonul nr.2.

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule viceministru Eșanu,

Noi, deputații, sîntem în măsură să apreciem ce este pentru Republica Moldova important și ce nu este. Și, de aceea, eu cred că aceleași argumente, pe care le-ați avut pe timpul comuniștilor, nu ar fi bine să le folosiți și acum în aceeași postură.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Raportul comisiei, vă rog.

Doamna Ana Guțu:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi deputați,

Comisia politică externă și integrare europeană a examinat acest proiect de lege și, în contextul celor explicate și expuse, Comisia politică externă și integrare europeană propune Parlamentului adoptarea proiectului de Lege a Acordului cu privire la colaborarea în domeniul pregătirii specialiștilor subdiviziunilor antitero în instituțiile de învățămînt ale organelor competente ale statelor-membre ale CSI în prima și a doua lectură.

Domnul Igor Corman:

Mulțumesc, doamnă președinte.

Supun votului aprobarea în primă lectură a proiectului cu nr.343. Cine este pentru rog să voteze. Cu majoritatea voturilor, proiectul este aprobat în primă lectură.

Și, în condițiile raportului comisiei, supun acest proiect de lege adoptării în a doua lectură. Cine este pentru rog să voteze.

Rog numărătorii să anunțe rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 18.

Sectorul nr.2 – 36.

Sectorul nr.3 – 26.

Domnul Igor Corman:

Cu 80 de voturi, proiectul cu nr.343 a fost adoptat în a doua lectură.

Următorul proiect din agendă este cu nr.267 – proiectul Codului transporturilor rutiere. Îl invit la tribuna centrală pe domnul Vasile Botnari, ministrul transporturilor și infrastructurii drumurilor. Vă rog.

Domnul Vasile Botnari – *ministrul transporturilor și infrastructurii drumurilor:*

Stimate domnule Președinte,

Onorat Parlament,

Propun atenției dumneavoastră examinarea proiectului transporturilor rutiere. Acest proiect de lege stabilește un nou mecanism de organizare în domeniul transporturilor rutiere prin delimitarea clară a competențelor de elaborare a politicilor și procedurilor de autorizare și control. Actualul Cod al transportului auto, aprobat în 1998, nu corespunde rigorilor domeniului, dar nici principiului de bază de reglementare a activității de antreprenor.

În cadrul negocierilor privind semnarea Acordului de asociere „Uniunea Europeană – Republica Moldova” s-a convenit armonizarea legislației naționale la cea comunitară în domeniul transporturilor rutiere, pentru stabilirea unor norme comune privind condițiile care trebuie îndeplinite de către operatorii de transport rutier.

Proiectul Codului transporturilor rutiere vine să asigure condițiile prestării unor servicii de calitate și deplină siguranță prin implementarea următoarelor mecanisme: noi condiții de acces la ocupații pentru operatorii de transport rutier, armonizate la normele Uniunii Europene, buna reputație, capacitatea financiară, capacitatea profesională, baza tehnico-materială, încadrarea obligațiilor de categorii de confort al autobuzelor și autocarelor, procedură care se va efectua în cadrul stațiilor de inspecție tehnică, dotarea obligatorie cu topografe și limitatoare de viteză a autobuzelor și autocarelor după o perioadă de tranziție, noi condiții de acces la profesia de manager de transport și conducători auto pentru transportarea călătorilor și a mărfurilor, implementarea unui control specializat la trafic în vederea respectării normelor în vigoare, în special privind timpul de muncă și odihnă a șoferilor, prelungirea autorizațiilor doar în cazul în care operatorii de transport rutier face dovadă efectuării unor investiții în vehiculele utilizate și în infrastructura utilizată de transportul rutier.

În scopul separării instrucționale a proceselor de planificare și elaborare a politicilor publice cu cele de implementare în proiectul Codului transporturilor rutiere se propune abilitarea Agenției Naționale de Transport Auto cu funcții de autorizare, supraveghere și control. Abilitarea ANTA cu funcții de supraveghere și control va contribui la diminuarea semnificativă a traficului ilicit de călători și la responsabilizarea operatorilor de transport rutier.

În vederea sporirii calității nivelului de competență profesională a conducătorilor auto și a managerilor de transport rutier noua redacție a Codului prevede instituirea examinărilor periodice o dată la 3 ani în vederea obținerii certificatelor de atestare a competenței profesionale, după forma și modelul european.

Totodată, se preconizează introducerea pentru conducătorii auto, care prestează servicii de transport rutier public, a unor cerințe de acces la profesie, precum vechimea în muncă sau dovada că este apt din punct de vedere medical.

Pe termen scurt admitem că vor crește cheltuielile legate de ajustarea și normele de acces la profesie, instruirea managerilor și a conducătorilor auto,

procurarea unităților de transport proprii etc., dar, în mod sigur, în final acestea vor contribui și la eficientizarea activității întreprinderilor și la sporirea calității serviciilor prestate.

Piața transporturilor rutiere din Republica Moldova necesită îmbinarea unor condiții loiale de concurență, norme clare și uniforme privind accesul la profesie, care trebuie să asigure un nivel mai ridicat de calificare profesională a operatorilor de transport rutier, să contribuie la raționalizarea pieței, la îmbunătățirea calității serviciilor în interesul operatorului de transport și clienții acestuia, și al economiei în ansamblu, precum și la îmbunătățirea siguranței în trafic.

Vă mulțumesc.

Și rog să susțineți acest proiect.

Domnul Igor Corman:

Întrebări?

Microfonul nr.2, vă rog.

Domnul Miron Gagauz:

Большое спасибо.

Господин министр,

Несколько вопросов есть. Я бы хотел обратить ваше внимание на неточность формулировок, в частности речь идет о понятии каботаж. Несколько моментов есть здесь. Будьте внимательнее, посмотрите, когда во втором чтении будете готовить.

Дальше. Нигде мы не можем найти определение дорожного транспортного средства. Вы пишете: механическая система, предназначенная для передвижение по публичным дорогам. А если не по публичным дорогам, это то будет уже не транспортное средство?

Есть довольно много таких формулировок это все-таки кодекс и требует правильных формулировок. Принципиально важно, что вы создаете агентство. Это очень хорошее дело. Я внимательно изучил этот документ и в нем есть много вещей, которые свойственны Лицензионной палате. Здесь очевидно необходимо провести консультацию, чтобы деятельность этого агентства не пересекалась при выдаче разрешения с требованиями у Лицензионной палаты.

Спасибо.

Domnul Vasile Botnari:

Da, vă mulțumesc.

Într-adevăr, avem multe de clarificat pentru lectura doua. Ceea ce ține de capotaj poate, într-adevăr, este nevoie de a da o apreciere, o desfășurare mai amplă.

Dar ceea ce ține de atribuirea Agenției Naționale de Transport Auto, noi, într-adevăr, în ziua de astăzi avem nevoie de această agenție, care să aibă funcție de control.

Nu vrem să o facem ca o ”Palată” de licențiere, dar control în traficul rutier trebuie să avem ca să avem o siguranță. Pentru că la ziua de astăzi, din păcate, la noi, în ceea ce privește siguranța sînt foarte multe întrebări.

Dar pentru lectura a doua sigur că noi vom lua în considerație toate propunerile dumneavoastră.

Domnul Miron Gagauz:

Спасибо.

Domnul Vasile Botnari:

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Alte întrebări?

Microfonul nr.4.

Domnul Igor Dodon:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule ministru,

Sînt mai mute întrebări, în special din partea Asociației transportatorilor.

Eu știu că ei v-au transmis dumneavoastră în copie. Nou sîntem gata, socialiștii sînt gata să îl susțină în primă lectură conceptual, pentru că noi avem nevoie de un astfel de cod. Însă eu vă rog foarte mult, pentru lectura a doua, și aici rugămintea este și către colegii mei din Comisia economie, buget și finanțe, să nu ne grăbim cu el, deoarece avem foarte, foarte mult de muncit pentru a-l pregăti să fie un document calitativ.

Domnul Vasile Botnari:

Da, pot să vă confirm că și noi, ca minister, ne-am întîlnit cu asociațiile și cu transportatorii.

Într-adevăr, sînt multe întrebări și împreună cu comisia de bază, pentru lectura a doua, vom lucra asupra lor.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

Domnule ministru,

La articolul 18 litera c).

Domnul Vasile Botnari:

Care articol? Cer scuze.

Domnul Gheorghe Brega:

18 litera c). Deține în proprietate sau în leasing cel puțin 1/3 din vehicule.

Noi avem, în ultimul timp, chiar anul trecut și anul acesta, când autobuze au căzut în accidente. Când s-a căutat stăpînul, autobuzele erau furate și stăpînul spunea: păi, sînt înregistrate, nu știu unde e stăpînul ș.a.m.d.

Deci eu aș propune ca 50, nu 1/3, dar 50 la sută din autobuze, din vehicule să fie proprietate privată. Ca ei să răspundă.

Țineți minte, și anul trecut și anul acesta, avem autobuze furate din Italia, înregistrate pe o firmă, înregistrate după persoane fizice și cînd dai să cauți cine e vinovatul, nu poți găsi.

Domnul Vasile Botnari:

Domnule deputat,

Vom examina. Aici, într-adevăr, apar foarte multe discuții, dar cifra aceasta, de 1/3, s-a convenit în urma discuțiilor care au fost cu asociațiile de transportatori.

Dar vă dau dreptate undeva. Sînt de acord cu dumneavoastră.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.2.

Trei, pardon. Doi.

Trei, trei.

Domnul Igor Vrenea:

Domnule ministru,

Iată, la articolul 41 alineatul (1) se spune că, să spunem, autorizațiile de transport pentru rutele sau pentru serviciile în trafic internațional vor fi eliberate de agenții în baza deciziei organului central, adică a ministerului, să înțeleg.

Dar, iată, referitor la acele naționale. La articolul 40 am încercat să deduc cine va elibera și nu este clar: agenția sau ministerul o să elibereze sau o să ia decizia, mai bine zis, de atribuire a rutelor.

Fiindcă dacă agenția, atunci apare paradoxul acesta sau întrebarea: de ce pentru cele internaționale decizia o ia ministerul, dar în cazul celor naționale – agenția?

Domnul Vasile Botnari:

Deciziile de atribuire le va lua ministerul, dar de eliberarea autorizației se va ocupa Agenția Națională de Transport Auro.

Domnul Igor Vrenea:

Da. Eu de aceasta și întreb, fiindcă articolul 41 prevede expres chestia aceasta. Articolul 40 – nu. Și putem deduce că agenția. Atunci agenția singură le dă, singură le controlează, singură le ia ș.a.m.d.

Adică, e nonsens în...

Domnul Vasile Botnari:

...de acord. E prevăzut că Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor va elibera.

Domnul Igor Vrenea:

Trebuie de prevăzut expres în 40.

Domnul Vasile Botnari:

De acord.

Mersi.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Președinte,

Eu am mai multe întrebări și propuneri. Înțeleg că e lectura întâi. Deși unele lucruri chiar se referă la concept și mă tem că nu o să mă încadrez în norma regulamentară de două întrebări, de aceea, am să vă rog să mă înscrieți cu o luare de cuvânt, ca să rămână pentru stenogramă.

Sigur că o să fac și propunerile la comisie pentru lectura a doua.

Acum întrebarea către domnul ministru.

Domnule ministru,

La articolul 9 alineatul (2) litera a) este statuat că Agenția Națională de Transport Auto are atribuția de a aplica sancțiuni contravenționale conform prevederilor legii.

Țin să menționez că, luând în considerare principiul legalității, statuat la articolul 5 din Codul contravențional al Republicii Moldova, nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârșirea unei contravenții și nici supus sancțiunii contravenționale decât în conformitate cu Legea contravențională.

Respectiv, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit o faptă prevăzută de Legea contravențională.

Dumneavoastră propuneți în cod să aplicați sancțiuni. Din acest motiv, considerăm necesar ca aceste competențe, proceduri și sancțiuni să fie cuprinse în Codul contravențional, și nu în Codul transportului.

Și aceeași obiecție este valabilă și la articolul 19 alineatul (3), referitor la indicarea acțiunilor care ar constitui contravenții care duc la neîndeplinirea condițiilor de bună reputație în domeniul transporturilor rutiere.

Dacă sînteți de acord ca autori, colegii de la minister...

Domnul Vasile Botnari:

Domnule deputat,

În urma aprobării Codului auto urmează să facem o sumedenie de modificări la alte legi conexe cu acest cod, vor fi conexe, să spunem așa, și la Codul contravențional inclusiv.

Domnul Mihai Godea:

Adică, dumneavoastră credeți că trebuie să rămână în Codul transporturilor și să modificăm Codul contravențional?

Domnul Vasile Botnari:

Părerea noastră este că Agenția Națională de Transport Auto trebuie să aibă atribuții de control și în cazul în care sînt depistate careva contravenții, ea să poată să ia și, să aplice sancțiuni față de...

Domnul Mihai Godea:

Eu am înțeles.

Domnule Președinte,

Atunci am să insist să supuneți votului propunerea mea, ca aceste competențe să rămână în Codul contravențional.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Aceasta pentru lectura a doua, da.

Domnul Mihai Godea:

Păi, da, e o chestie de concept, domnule Președinte.

Păi, e o chestie de concept, nu e chestie de redactare.

Domnul Igor Corman:

Domnule președinte,

O clarificare?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Da. Eu cred că ajută. Au așa încuraja colegul să dea amendamentul în scris și noi... de multe ori se întâmplă că autorul nu este de acord cu anumit lucru, dar în comisie se ia altă idee. Și dacă după ce comisa va examina și nu va accepta, în plenul Parlamentului amendamentul se supune votului.

Dar acum nici nu avem ce supune votului, că amendamentul...

Domnul Igor Corman:

Problema era dacă...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Nu este formulat.

Domnul Igor Corman:

Pentru lectura a doua acest amendament este valabil.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Și cred că cel mai bine: îl formulează în scris, îl transmite în comisie și deja formalizat amendamentul va fi supus votului. Dar acum noi... e mai greu puțin.

Domnul Igor Corman:

Bine.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Cred că pur procedural.

Domnul Igor Corman:

Conform Regulamentului toate amendamentele se fac în scris comisiei.

Domnul Mihai Godea:

Aceasta vom face, domnule Președinte.

Domnul Igor Corman:

Da, mulțumesc.

Domnul Mihai Godea:

Mersi.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Domnule ministru,

Felicitări că ați venit într-un ritm rapid cu acest cod în Parlamentul Moldovei. Demult era cazul să avem o reglementare mai exactă a domeniului.

Am două întrebări foarte concrete. La articolul 18 operați cu noțiunea de „sediul real și stabil”.

Codul civil prevede doar noțiunea de „sediul”. Deci nu știu dacă este în competența ministerului de a verifica ce înseamnă real și stabil. Că dacă este înregistrat, indiferent unde, până la urmă asta înseamnă sediul lui.

Domnul Vasile Botnari:

Domnule deputat,

Aici ne referim că foarte des avem transportatori care declară că au un sediu într-o localitate, spre exemplu, pe o adresă concretă, dar în realitate acolo este un apartament.

Transportatorul trebuie să aibă un sediu, noi ne referim aici real unde să fie dotat tehnic. Să aibă același punct medical unde verifică șoferii, să aibă aceeași parte tehnică unde verifică unitățile de transport, de a le da drumul înainte de rută.

La aceasta se referă că Agenția Națională de Transport Auto, la eliberarea certificatelor, când o să verificăm transportatorii, o să mergă și o să verifice sediul cum este echipat și cum este.

Poate, într-adevăr, referitor la noțiunea cum este dată aici ne întoarcem, dar aici ideea este următoarea: ca să fie control, să vedem că în realitate este acest sediu și baza auto...

Domnul Gheorghe Mocanu:

Eu vă înțeleg nevoia și temerea. Dar atât timp cât Camera Înregistrării de Stat te înregistrează ca și întreprindere în baza inclusiv ca și proprietate avînd un apartament, deci nu știu dacă putem merge mai departe.

Domnul Vasile Botnari:

El poate să fie înregistrat într-un apartament, dar noi vrem să vedem sediul real unde el se află, unde operează.

Pentru că deseori ei sînt înregistrați pe o adresă, dar iau în chirie o bază, să spunem așa, auto unde în realitate îndeplinesc toate atribuțiile lor de serviciu.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Poate, cumva, coordonați acest articol cu acel din Codul civil, astfel încît să fie foarte clar...

Domnul Vasile Botnari:

De acord. Pentru lectura a doua...

Domnul Gheorghe Mocanu:

...ca să nu apară abuzuri. Eu înțeleg temerea, dar trebuie de găsit o formă.

Și a doua întrebare, referitoare la capacitatea financiară care este trecută la 9 mii de euro. Din ce a derivat suma?

Domnul Vasile Botnari:

Este o practică internațională, să spunem, în Europa se prevede. Aici este vorba nu ca banii cheși să fie pe cont, dar să aibă capital care acoperă această capacitate financiară.

Pentru că noi ne întîlnim deseori cînd avem transportatori care nu au cu ce răspunde în fața aceluiași pasageri. Cînd este un caz, de exemplu, de asigurare, asiguratorul a plătit, este regresul, ei scot toate activele pe această întreprindere și, poftim, nu este nimic, judecați-vă. Sînt foarte multe cazuri concrete. De aceea, noi și mergem. Este o practică internațională, adică nu este o invenție de a noastră.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Dar nu credeți că, în cazul acesta, există riscul ca un SRL înregistrat într-un sat, care are, nu știu, un microbuz care circulă pe o anumită rută, eu să înțeleg că dacă nu avea capitalul acesta demonstrat prin bilanț nu va mai putea să activeze? Sau care e...

Domnul Vasile Botnari:

Aceasta și vroiam să spun ca să avem niște transportatori puternici care au capacitatea de a se dezvolta. Pentru că foarte des transportatorul, care are o rutieră, nu are capacitatea de a se dezvolta. Vom stimula transportatorii care vor să investească, să pună unități de transport care corespund cerințelor de securitate și siguranță în traficul rutier.

Domnul Gheorghe Mocanu:

OK. Mulțumesc.

Domnul Vasile Botnari:

Mulțumesc și eu.

Microfonul nr.3.

Domnul Ion Butmalai:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule ministru,

O întrebare pentru dumneavoastră: cu cine a fost discutat Codul transporturilor rutiere? Dacă a fost discutat acest cod cu, inclusiv, experți intenționali, cu donatori și cu alte instituții din Republica Moldova, cum este Uniunea Transportatorilor și Drumarilor? Și de ce acest proiect nu a fost supus dezbaterilor publice?

Domnul Vasile Botnari:

Domnule deputat,

Pot să vă asigur că a fost discutat cu Uniunea Transportatorilor și Drumarilor, cu asociațiile. Referitor la experți internaționali. Au fost atrași la elaborarea acestui proiect.

Ceea ce a fost înainte, dacă a fost discutat public sau nu? Nu vă pot spune, pentru că a fost elaborat și trimis în Parlament pînă a fi numit eu în funcție.

Domnul Ion Butmalai:

Inclusiv donatorii... acest proiect, această lege, dacă codul va fi implementat, va fi votat, cu ce vin donatorii în Republica Moldova?

Domnul Vasile Botnari:

Referitor la donatori nu vă pot spune, pentru că chiar nu văd care ar fi atribuția lor...

Domnul Ion Butmalai:

Păi, aceasta e important, pentru că de aici...

Domnul Vasile Botnari:

Eu vorbesc despre experți din Comisia Europeană, au participat la elaborare și la discuția acestui cod.

Domnul Ion Butmalai:

...derivă și apare a doua întrebare. Asociația Internațională a Transportatorilor Auto. Inclusiv colegul care a pus întrebarea, a doua întrebare, care este necesitatea pentru ca agenții economici, conform articolelor începând cu 17, 18, 19 și 20, trebuie să aibă rezervă financiară, care este necesitatea? Căci ei nu sînt instituții bancare, nu sînt instituții financiare.

Și aici apare întrebarea, pentru că eu cunosc domeniul, dacă AITA – Asociația Internațională a Transportatorilor Auto nu este interes direct al lui Constantin Florea, inclusiv a viceministrului de la transporturi Diaconu Sergiu? Aceasta mă interesează pe mine.

Domnul Vasile Botnari:

Nu cunosc așa persoană Sergiu ca viceministru al transporturilor.

Domnul Ion Butmalai:

Păi, dumneavoastră nu cunoașteți, dar eu cunosc sistemul...

Domnul Vasile Botnari:

Domnule deputat,

Nu este vorba de interese ale asociației, este vorba, cum am spus și anterior...

Domnul Ion Butmalai:

Este pentru...

Domnule ministru,

O secundă, eu am să vă lămuresc. De aceea că la AITA orice transportator, dar noi transportatori în Republica Moldova degrabă nu o să îi avem, pentru că transportatorii rutieri, dumneavoastră îi cunoașteți foarte bine, toate camioanele mari au fost scoase de la evidență din Republica Moldova și au fost înregistrate în Federația Rusă, în România, în Ucraina, pentru că la noi, la ANTA ca să obții un cent, trebuie să bați cărări nu o lună și nu două. Și eu cunosc că 9 mii de euro din 2005 trebuia să le ai cheși, să te duci să le depui la AITA, să primești centul respectiv.

Domnul Vasile Botnari:

Domnule deputat,

Aici este vorba despre Carnetul Tir, ceea ce AITA ia ca garanție financiară.

Domnul Ion Butmalai:

Carnetul Tir nu ar nimic cu centul. Aici diferența e foarte mare.

Domnul Vasile Botnari:

Domnule deputat,

AITA nu are nimic absolut cu centul. Centul se eliberează de Agenția Națională de Transport Auto.

Domnul Ion Butmalai:

Bine. Cîte centuri are Republica Moldova în 2013?

Domnul Vasile Botnari:

Ceea ce spuneți dumneavoastră, că, anterior, trebuia de bătut foarte multe cărări, acum lucrează ghișeul unic la ANTA, puteți să verificați, și toate documentele e eliberează.

Domnul Ion Butmalai:

O mică întrebare, domnule ministru: pentru 2014 Moldova cîte centuri o să dețină euro 5, euro 6? Căci ele se eliberează de ANTA.

Domnul Vasile Botnari:

O să îl rog pe domnul Postica ca să ne spună...

Domnul Ion Butmalai:

Cine poate răspunde?

Domnul Vasile Botnari:

...cu cifra exactă.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.1.

Domnul Iulian Postica – *director interimar al Agenției Naționale de Transport Auto:*

Pentru anul 2014 vor fi 1400 de autorizații cent doar euro 4, euro 5, euro 6 nu va fi nici o autorizație.

Domnul Ion Butmalai:

Pentru că, de ce? Noi... este necesar ca Republica Moldova să aibă Codul transporturilor rutiere, dar eu, din experiența pe care o am și trecînd prin dosare penale, datorită viceministrului de la interne, în 2005, cunosc situația foarte bine și vreau să întreb: nu vom monopoliza această ramură? Nu vom distruge agenții economici? Pentru că îl pui într-o poziție nu chiar bună: 9 mii de euro pentru primul mijloc de transport și ulterior pentru fiecare unitate 5 mii de euro. El mai bine de 5 mii de euro cumpără încă o mașină și o include în activitate.

Domnul Vasile Botnari:

Păi, aceasta și se are în vedere. Eu am spus: nu este vorba de bani cheși, capital, activee, aceeași unitate de transport...

Domnul Ion Butmalai:

Dacă nu este...

Domnul Vasile Botnari:

...care se află la balanță...

Domnul Ion Butmalai:

...vorba de bani cheși, domnule ministru. Eu socot, e părerea mea, că trebuie stipulat expres în lege, ca agentul economic...

Domnul Vasile Botnari:

În lege e scris expres...

Domnul Ion Butmalai:

...să cunoască.

Domnul Vasile Botnari:

...„capital”. Ceea ce ține de monopolizare. Vreau să vă spun că ramura transporturilor este liberalizată. Noi avem numai o întreprindere de stat care se ocupă cu transport rutier de pasageri, în rest toate sînt private absolut.

Domnul Ion Butmalai:

Și mai am o întrebare foarte delicată.

Domnul Vasile Botnari:

Vă rog.

Domnul Ion Butmalai:

Articolul 17 prevede baza tehnico-materială. Sînt de acord. Doi. Prevede buna reputație. La buna reputație cum putem noi să îngrădim cetățeanului dreptul la activitate? Cum putem să îngrădim dreptul la un agent economic?

Pentru că dumneavoastră acolo, vedeți, cît e de frumos scris la comandă, se intentează două dosare penale sau două proceduri contravenționale timp de 12 luni și, conform cerințelor legislației cu privire la licențiere, i se ridică licența și el nu mai are dreptul la activitate. Dar agentul economic a procurat unități de transport, are sediu și îl lipsește de licență, dar în bancă are credite de milioane, nu discutăm deja de leasing, de alte chestiuni, de activități.

Domnul Vasile Botnari:

Domnule deputat...

Domnul Ion Butmalai:

Cum puteți lămuri?

Domnul Vasile Botnari:

...noi avem foarte mulți transportatori cu bună reputație, dar fiți de acord că avem și transportatori care nu au bună reputație...

Domnul Ion Butmalai:

Sînt, cunosc.

Domnul Vasile Botnari:

...și care comit foarte multe încălcări și noi...

Domnul Ion Butmalai:

Și transportul ilicit de călători și multe alte încălcări.

Domnul Vasile Botnari:

Aici noi vorbim de siguranță. Pe noi, în primul rînd, ne interesează siguranța în trafic, ca pasagerul care călătorește din punctul A în punctul B să ajungă în siguranță. De aceea...

Domnul Ion Butmalai:

Bine. Ce facem cu tinerii care finisează studiile? Tot e o întrebare foarte delicată. Vine un tînăr din Statele Unite sau din România, sau din Federația Rusă, a finisat Academia de Transporturi, are 23 de ani, stagiul de lucru nu are, noi ce facem cu el? El vine cu diploma și spune: eu vreau să mă angajez. Conform legislației, dacă nu are 5 ani de activitate de stagiul, el nu poate fi angajat în câmpul muncii la întreprindere.

Domnul Vasile Botnari:

În codul actual este prevăzut 3 ani de stagiul pentru șoferi. Ca să avem șoferi cu stagiul.

Domnul Ion Butmalai:

Este și 5 ani. Citiți și o să vedeți că este în legislație.

Domnul Vasile Botnari:

În management, da. În calitate de conducător de întreprindere el trebuie să aibă experiență.

Domnul Ion Butmalai:

La management, inclusiv la stațiile autoservicii la mecanici.

Domnul Vasile Botnari:

Poftim?

Domnul Ion Butmalai:

Stațiile autoservicii, la stațiile de reparații. Este stipulat expres în lege.

Domnul Vasile Botnari:

Conducătorii da.

Domnul Igor Corman:

Mai sînt întrebări?

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Stimate domnule ministru,

Eu aș vrea, de asemenea, să vă adresez felicitări, cel puțin în persoana ministerului, pentru elaborarea acestui proiect de lege, era unul necesar. Considerăm că el va îmbunătăți atât calitatea transportării pasagerilor, cât și a mărfurilor. Dar, după cum vedeți, sînt și unele întrebări. Presupun că în lectura a doua vor fi mai multe discuții, pentru a îmbunătăți acest proiect de lege.

Tangential, o întrebare, care apare, este următoarea. Dumneavoastră cunoașteți că una din problemele, spre exemplu, la transportarea pasagerilor este transportarea ilicită a pasagerilor. Și transportarea ilicită e cauzată de imperfecțiunea legislației. Adică, dumneavoastră cum considerați: prin acest proiect de lege și, în general, adică dacă ne referim la această problemă, are ministerul și alte intenții cum ar putea combate transportarea ilicită?

Noi am vrea ca toți transportatorii să activeze legal, să fie servicii de calitate și, totodată, statul să obțină acele impozite pentru, mă rog, activitățile sale, pentru a putea oferi, în același timp, serviciile sociale etc., ca să nu mai dezvolt această problemă. Deci aceasta ar fi întrebarea mea.

Domnul Vasile Botnari:

Vă mulțumesc, domnule deputat.

Într-adevăr transportul ilicit pentru noi, astăzi, este o problemă foarte mare. Noi am demarat acum o campanie de acțiuni, spun așa, ca să combatem acest fenomen. Odată cu implementarea acestui cod și abilitarea Agenției Naționale de Transport Auto cu funcții noi de control, noi sîntem siguri că o să putem să combatem acest fenomen.

În afară de aceasta, mai avem încă o sumedenie de planuri, adică de acțiuni pe care trebuie să le întreprindem. După adoptarea acestui cod, o să fie elaborate regulamentele.

Adică, pot să vă dau cîteva exemple. Aceleași numere la autocarele care îndeplinesc transportul regulat de pasageri vrem să fie de altă culoare, ca să fie vizibile în trafic, ca să le putem detecta și încă multe, multe alte...

Dar, cu încetul, sigur că fenomenul acesta, în primul rînd, afectează transportatorii de bună-credință...

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Exact.

Domnul Vasile Botnari:

...care îndeplinesc transportul de pasageri legal, dar din momentul în care să spunem așa, astăzi, practic, cînd noi avem mai mulți pasageri cu transport ilicit decît cu transportul legal.

De aceasta suferă și transportatorii, căci nu se plătesc impozite și altele. Dar credem că, cu timpul, vom combate aceste fenomen.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Bine.

Vă mulțumesc.

Și a doua întrebare. Aveți vreo dată aproximativă când am putea adopta proiectul în a doua lectură. Adică cam cât timp avem la dispoziție pentru amendamente? Adică, ministerul are vreun plan în privința aceasta sau acum ține mai mult de comisie?

Domnul Vasile Botnari:

Ține de comisie.

Sigur că este foarte mult lucru în lectura a doua de lucrat în comisie, dar vrem cât mai repede să fie aprobat, ca să putem să îl implementăm.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Bine.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Acestea au fost întrebările.

Vă mulțumesc, domnule ministru.

Domnul Vasile Botnari:

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Și acum invit comisia cu raportul.

Vă rog frumos.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege nr.267, proiectul Codului transporturilor rutiere. Este un cod nou, care prevede un sistem nou de organizare a activității în domeniul transportului rutier.

Prin această lege se propune ca Agenția Națională de Transport Auto să aibă mai multe competențe și drepturi de a interveni în acest sistem.

Autorul consideră, și noi de asemenea, că odată cu votarea acestei legi, regulile vor fi euroconforme și vom avea posibilitate inclusiv și să reducem cea parte a economiei neformale care există în acest domeniu.

Comisia a examinat cu atenție acest proiect de lege. Consideră că, pentru prima lectură, să propunem Parlamentului să susținem acest proiect de lege, iar pentru a doua lectură toate amendamentele din partea comisiilor, din partea

deputaților, ceea ce s-a enunțat astăzi în plen vor fi examinate cu mare atenție și în a doua lectură se va ține cont de ele.

Rugămintea care este? Ca toate amendamentele deputaților care au sunat și astăzi în plen să fie formalizate sub formă de amendament scris. Doar acestea le vom examina, deoarece de multe ori expunerea verbală nu transmite exact ceea ce a vrut să spună unul sau altul din deputați.

Voi solicita ca amendamentele să fie formulate în scris.

Ținând cont de toate cele ce am spus, comisia, cu majoritatea voturilor, propune susținerea proiectului în primă lectură.

Domnul Igor Corman:

Da. Mulțumesc.

Întrebări nu sînt către comisie.

Stimați colegi,

Pe marginea acestui proiect de lege s-au înscris doi deputați cu luări de cuvînt.

Primul este domnul Ion Butmalai.

Vă rog, la tribuna centrală.

Domnul Ion Butmalai:

Domnule Președinte...

Șapte minute, nu cinci. Șapte. (*Rumoare în sală.*)

Domnule Președinte,

Onorat Parlament,

Onorată asistență,

Noi, dacă să fim sinceri și să spunem lucrurilor pe nume, necesitatea elaborării unui Cod al transporturilor rutiere rezultă din situația foarte obscură pe care o avem în momentul de față în Republica Moldova în acest domeniu.

Organizarea și efectuarea transporturilor rutiere de mărfuri și persoane în condiții de siguranță și calitate, cu respectarea principiilor liberei concurențe și a măsurilor de protecție a mediului.

Respectarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice din țară sînt aspecte foarte sensibile, care necesită o reglementare vigilentă în conformitate cu normele și standardele naționale și internaționale.

Numărul impunător de accidente, soldat cu un număr impresionant de victime și pierderi de vieți omenești, monopolul din domeniul transporturilor auto de călători și bagaje sînt fenomene foarte actuale, iar pătimitorii sînt cetățenii de rînd din Republica Moldova.

Chiar dacă la elaborarea Codului transporturilor rutiere a fost depusă o muncă silnică de către autoritățile publice centrale de specialitate, totuși Parlamentul Republicii Moldova, fiind unica autoritate legislativă din țară, ar trebui să acorde o atenție mult mai sporită prevederilor acestui proiect de lege, pentru ca acesta din urmă să nu afecteze activitatea întreprinderilor de pe teritoriul Republicii Moldova, care exercită ocupația de operatori de transport rutier.

Drepturile, obligațiile și responsabilitățile organelor publice, responsabile de organizarea transporturilor rutiere, trebuie să rezide în necesitățile oamenilor și să vină în întâmpinarea acestora, pentru a preîntâmpina eventualele riscuri la care sînt supuși și le redă un impuls la dezvoltarea acestei ramuri și nicidecum să își diminueze din responsabilități, lăsîndu-le în sarcina proprietarilor de autovehicule, urmărind scopul creșterii veniturilor bugetare.

De fapt, numărul mare de obligații ale conducătorilor auto în raport cu numărul foarte mic de responsabilități și obligații, pe care și le-au atribuit autoritățile în acest proiect de lege, lipsa sistemelor informatice necesare desfășurării și administrării managementului operațional de transport rutier la standardele internaționale, condițiile de capacitate financiară foarte dure în raport cu politica salarială și cu nivelul de trai al cetățenilor, reglementarea ambiguă a limitei de vîrstă și a vechimii în muncă a managerilor, inginerilor și a instructorilor din domeniul transportului rutier, de asemenea impunerea unor restricții abuzive față de transportatori pentru încălcări minore generează foarte multe semne de întrebare la care eu personal... că este încă mult de lucrat și noi, în a doua lectură, la acest proiect de lege trebuie să venim cu amendamente pentru a-l îmbunătăți.

Ca exemplu, vreau să vă aduc așa o discuție pe care am avut-o cu Vlad Cibotaru, viceministru de la transporturi, ceea ce ține...

Domnule ministru,

Eu vă rog să...

Domnule Butnaru,

Vă rog să aveți în vedere pentru că eu, respectiv, cu Societatea cu Răspundere Limitată „T-S”, de la Cahul, agentul economic s-a adresat trei luni în urmă și nici la ziua de astăzi nu a primit acea autorizație la deschiderea rutei interurbane.

Și domnul viceministru a spus că noi facem presiuni asupra ministerului.

Acestea nu sînt presiuni. Agentul economic a depus cererea. Dumneavoastră sînteți obligați, timp de 30 de zile, să îi dați răspuns pozitiv sau negativ, ca dumnealui să se poată adresa în instanța de judecată.

Este vorba de Vasile Perju, cetățean din Republica Moldova, locuitor al orașului Cahul.

Mai mult ca atît, vreau, stimați colegi, pentru că noi, la ziua de astăzi, discutînd acest proiect, nu am discutat partea financiară a proiectului.

Am la mine o încheiere făcută de Comisariatul raional de poliție pe caz concret, monopol la transport de călători și bagaj în teritoriul raionului Cahul și, respectiv, voi fi nevoit ca această încheiere s-o remit Procurorului General, inclusiv ministrului afacerilor interne, pentru că, după acțiunile colaboratorilor din Ministerul Afacerilor Interne, Inspectoratul Fiscal și alți colaboratori, statul este prejudiciat de către agentul economic zilnic cu 1000 de dolari.

Dacă înmulțim la 30, se obțin 30 de mii de dolari lunar. Dacă anual, iese jumătate de milion. Așa că este mult de lucrat asupra acestui proiect de lege.

Eu sînt de acord, domnule ministru, că, conform acordurilor internaționale, noi sîntem nevoiți, căci Moldova a semnat aceste acorduri. Am semnat Convenția de la Geneva și sîntem parte.

La momentul actual, noi sîntem datori de a face regulă privind ceea ce ține de transportatorii rutieri, inclusiv transportatorii de călători, pentru că, zi de zi, pe drumurile publice, drumurile naționale își pierd viața mulți cetățeni din Republica Moldova.

Nu voi da numire agentului economic care, inclusiv, deține monopolul, pentru că monopolul la transportul de călători, la ziua de astăzi, în teritoriul orașului și raionului Cahul este o situație deplorabilă și aș solicita domnului ministru ca dumnealui să ia la control această întrebare și, într-un timp foarte scurt, să se clarifice.

În această ordine de idei, stimați deputați, consider că Republica Moldova are mare necesitate de un Cod al transporturilor rutiere, care să reglementeze raporturile din domeniul transportului rutier întocmai, după necesitățile oamenilor, fapt pentru care acest proiect de lege trebuie supus unor dezbateri adăugător, unor dezbateri publice cu societatea civilă și subiecții implicați în domeniul transportului rutier.

Stimați colegi,

Eu propun și solicit ca acest proiect de lege să fie susținut în primă lectură, pentru lectura a doua noi trebuie să muncim ca legea să fie pentru beneficiul cetățeanului din Republica Moldova.

Domnul Igor Corman:

Și a doua luare de cuvînt, s-a înscris deputatul Mihai Godea. Vă rog la tribuna centrală.

Domnul Mihai Godea:

Domnule Președinte,

Stimați deputați,

Am insistat să ies la tribuna centrală, pentru că, desigur, legea este una importantă, mult prea importantă și în interesul nostru, al tuturor, dar, în primul rînd, al celor vizați de Codul transporturilor rutiere este să avem o lege bună. Și în plus, așa cum am spus și de la microfonul din sală, Regulamentul nu mi-a permis să fac toate propunerile, de aceea este bine să rămîină și pentru stenograma ședinței de plen.

În primul rînd, titlul proiectului de Lege „Codul transporturilor rutiere” nu corespunde cu titlul la care se face referire în hotărîrea Guvernului. Este necesar de adăugat și „al Republicii Moldova”, așa cum este în hotărîrea Guvernului. La articolul 4 litera d) considerăm oportun a se completa și cu poziția „transport rutier în trafic transfrontalier”. Întrucît acest tip de transport este definit la articolul 5.

Totodată, menționăm că litera b) – transportul rutier în trafic național include transportul rutier local, municipal, raional și interraional, iar la articolul 5 sînt definite aceste tipuri de transport. Astfel, rămîne nereglementat transportul rutier între un raion și un municipiu. Aceasta înseamnă că acei de la Taraclia nu o să poată merge, de exemplu, la Chișinău. Lucrurile sînt tehnice, dar trebuie luate în considerare.

La articolul 4 este utilizată noțiunea „transport rutier în interes personal și transport rutier specializat”. Este de menționat necesitatea definirii acestor noțiuni în articolul 5. La articolul 5, la noțiunea „transport rutier pentru servicii ocazionale, pentru un sport de precizie normativă”, sintagma „cu ocazia unor evenimente, manifestări speciale, turism și altele asemenea” propunem a fi exclusă.

De asemenea, propunerea, care am făcut-o din sală, cu privire la contravenții. Spuneam că propunerea se referă, este valabilă și la articolul 19 alineatul (3) referitor la indicarea acțiunilor care ar constitui contravenții, care duc la neîndeplinirea condițiilor de bună reputație în domeniul transporturilor rutiere. Indicarea acțiunilor care ar constitui contravenții este contradictorie conceptului general al Legii contravenționale. Codul contravențional este unica Lege contravențională care cuprinde norme de drept ce stabilesc principiile și dispozițiile generale și speciale în materie contravențională, determină faptele ce constituie contravenții. Și cred că este oportun ca așa să rămână.

Litera h) prevede că Agenția are ca atribuție întreprinderea măsurilor privind combaterea transportului ilegal de persoane. Dat fiind că definiția de „transport rutier”, reglementată la articolul 4 din proiectul de lege, stabilește că este transport rutier operațiune care se efectuează cu vehicule rutiere pentru deplasarea mărfurilor sau a persoanelor.

Considerăm oportun completarea literei g) din articolul 7 din proiectul de lege cu prevederi care să stabilească ca atribuție a Agenției întreprinderea măsurilor privind combaterea transportului ilegal și de mărfuri, nu doar de persoane.

La articolul 13 alineatul (2) propunem redactarea noțiunii „transport rutier contra cost local”, deoarece articolul 4 prevede noțiunea de „transport contra cost sau transport rutier local”.

La articolul 15 litera a) și litera f) este utilizată noțiunea „transport electric”. Atragem atenția că articolul 4, care stipulează semnificația termenilor și expresiilor, nu cuprinde această noțiune. În acest context, propunem definirea noțiunii „transport electric” în cuprinsul articolului 5 din proiectul de lege.

La articolul 18 litera a) nu este clar ce se are în vedere prin sintagma „sediul real și stabil”. Menționăm că, potrivit prevederilor articolului 62 din Codul civil, actele de constituire ale persoanei juridice trebuie să conțină denumirea și sediul ei, modul de administrare al activității și alte date prevăzute de lege pentru persoanele juridice de tipul respectiv. De asemenea, nu este clar cum se va demonstra că sediul este real și stabil. Astfel, pentru a exclude neclarități în aplicare, propunem conformarea cu prevederile Codului civil, care operează cu noțiunea de „sediul”.

La articolul 19 litera a) este utilizată sintagma „traficul de ființe umane, droguri”. Este de remarcat că Codul penal al Republicii Moldova nu prevede infracțiunea „trafic de droguri”.

La articolul 20 din proiectul de lege referitor la condiția privind capacitatea financiară, menționăm că Legea nr.135 din 2007 privind societățile cu răspundere limitată, de asemenea și Legea nr.1134 din 1997 privind societățile pe acțiuni determină mărimea capitalului social necesar pentru crearea unei persoane juridice.

Pornind de la aceste condiții, nu este clar în baza căror criterii și argumente autorul a stabilit mărimea capitalului anual și rezerve în valoare de 9 mii de euro pentru primul autovehicul, iar pentru fiecare din celelalte autovehicule – 5 mii de euro?

Considerăm oportun ca indicarea sumei de capital să fie efectuată nu în euro, potrivit proiectului, ci în moneda națională. Or, în conformitate cu articolul 3 din Legea nr.1132 din 1992 cu privire la bani, moneda națională – leul este mijlocul legal de plată pe teritoriul Republicii Moldova.

Deci mai avem și o serie întreagă de alte propuneri, o să le facem în scris la comisie și sper foarte mult ca, în lectura a doua, proiectul Codului transporturilor rutiere să fie îmbunătățit.

Astea fiind spuse, vă mulțumesc pentru atenție și declar că o să susțin în primă lectură acest proiect de lege.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Vă mulțumim și noi.

Stimați colegi,

În condițiile raportului comisiei, supun votului în primă lectură a proiectului cu nr.267. Cine este pentru rog să voteze.

Cu majoritatea voturilor, acest proiect de lege a fost aprobat în primă lectură.

Următorul subiect din agendă este proiectul de Lege nr.352 cu privire la locuințe. Îl invit pe domnul Zolotcov, viceministru al dezvoltării regionale și construcțiilor la tribuna centrală.

Domnul Anatolie Zolotcov – viceministru al dezvoltării regionale și construcțiilor:

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați deputați,

Onorată asistență,

Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor prezintă spre aprobare proiectul de Lege cu privire la locuințe. Necesitatea elaborării prezentei legi a fost impusă de imposibilitatea Codului cu privire la locuințe, elaborat încă în 1983, de a reflecta obligațiunile revenite administrației publice centrale și delimitarea obligațiunilor revenite administrațiilor publice locale.

În redacția propusă a proiectului de Lege cu privire la locuințe s-a ținut cont de prevederile Constituției Republicii Moldova, precum și de legile și hotărârile de Guvern, aprobate în perioada anilor 1993 – 2013. În baza proiectului a fost pusă ideea ce ține de urmărirea proceselor ce se produc în sectorul locuințelor, precum și preocuparea statului de categoriile social vulnerabile și asigurarea lor cu locuințe.

Prin urmare, proiectul de lege conține capitole separate privind: locuințe sociale, locuințe de serviciu, locuințe de manevre, hoteluri-azil și cămine care includ prevederi ce țin de condițiile de obținere a acestor tipuri de locuințe.

Noul proiect de lege prevede competențele Guvernului și organelor administrației publice locale în domeniul reglementării raporturilor locative, prevederi clare ce țin de Fondul public de locuințe și folosirea locuințelor ce fac parte din acest tip de fond.

La fel, include un capitol special privind „Locuințele sociale și folosirea acestora”. Două capitole foarte importante ce țin de „Administrarea locuințelor” și „Plata pentru serviciile comunale”.

Un capitol cu privire la modul de folosire a locuințelor în temeiul contractului de locațiune unde sînt clar stipulate drepturile și obligațiunile locatarului și ale locatorului.

Proiectul de lege prevede și elaborarea și aprobarea de către Guvern a mai multor hotărîri de Guvern necesare pentru implementarea proiectului de lege și anume Regulamentul cu privire la folosirea, exploatarea și administrarea tuturor tipurilor de locuințe, regulile de folosire a locuințelor și regulile de întreținere a proprietății comune în blocurile locative, Regulamentul cu privire la evidența, modul de atribuire și folosire a locuințelor sociale și altele.

De asemenea, după aprobarea proiectului de lege se va parcurge la modificarea și completarea unor acte normative cum sînt Legea privatizării fondului de locuințe, Legea condominiului în fondul de locuințe, Regulamentul cu privire la prestarea și achitarea serviciilor locative comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la sistemele de încălzire și alimentare cu apă.

Pentru analiza obiecțiilor primite de la avizare, ministerul a creat un grup de lucru, cu participarea reprezentanților administrațiilor publice locale CALM-urilor patronatelor, sindicatelor, experților europeni.

Majoritatea obiecțiilor care au fost obținute la avizare au fost luate în considerare la elaborarea proiectului de lege, care au îmbunătățit acest proiect de lege.

Stimați deputați,

Rog aprobarea proiectului de Lege cu privire la locuințe.

Vă mulțumesc pentru atenție.

Domnul Igor Corman:

Vă mulțumesc.

Întrebări?

Microfonul... Să luăm pe rînd.

Microfonul nr.3.

Doamna Oxana Domentii:

Domnule raportor,

Vreau, în general, să îmi expun opinia cu privire la această lege. Este o lege cu foarte multe defecte, la care va trebui să lucrăm, altfel inducem foarte multă discriminare și inechitate în loc de protecție socială și echitate, așa cum vă propuneți.

Și am mai multe întrebări față de dumneavoastră.

În primul rând, vreau să vă pun o întrebare vizavi de articolul 14 al acestei legi – ”luarea în considerare a intereselor personale la acordarea în locațiune a locuințelor sociale”. Și, citind acest articol, la punctul întâi acesta sună în felul următor: „La acordarea locuințelor nu se admite instalarea într-o cameră a persoanelor de sexe diferite... cu excepția soților.”

Eu urmăresc foarte atent toate acțiunile de promovare a drepturilor minorităților sexuale, dar mi se pare aici că ajungem într-o altă extremă, să discriminăm persoanele cu orientare de sexuală normală. Pentru că doar persoanele de sexe diferite nu au dreptul să obțină aceste locuințe sociale, iar persoanele de același gen au dreptul, să înțeleg?

Nu vi se pare că putem și să stimulăm orientarea sexuală netradițională prin acest articol?

Domnul Anatolie Zolotcov:

Deci, scuzați, vă rog, nu am înțeles. La ce articol ați spus dumneavoastră?

Doamna Oxana Domentî:

Articolul 14 – la acordarea locuințelor nu se admite instalarea într-o cameră a persoanelor de sexe diferite... cu excepția soților.

Eu să înțeleg că de același sex se poate, pentru că este un alt articol...

Domnul Anatolie Zolotcov:

Deci...

Doamna Oxana Domentî:

...unde scrie că locuința socială se atribuie în locațiune persoanelor sau familiilor luate la evidență. Deci nu doar familiilor, dar și persoanelor de același sex au dreptul la obținerea acestor locuințe.

Deci și...

Domnul Anatolie Zolotcov:

Obiecția dumneavoastră va fi...

Doamna Oxana Domentî:

Stimulăm prin aceasta orientarea netradițională.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Stimată doamnă deputat,

Deci obiecția dumneavoastră va fi luată în considerație la redacția următoare, în lectura a doua.

Doamna Oxana Domentî:

Da, mulțumim.

Și cum, care este părerea dumneavoastră?

(Rumoare în sală.)

Domnul Anatolie Zolotcov:

Deci noi vom examina acest... va fi creat un grup de lucru și se vor examina propunerile dumneavoastră. Nu numai această propunere, dar și altele. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Întrebări mai sînt și la alte subiecte?

Doamna Oxana Domentii:

Da. Va fi foarte greu să reformulați acest articol.

Alte obiecții țin de conceptul locuințelor sociale. Așa cum înțeleg eu din conceptul acestei legi, locuința socială se atribuie persoanei sau familiei care corespunde anumitor criterii în locațiune. Ceea ce înseamnă că persoanele din anumite categorii defavorizate trebuie să plătească pentru aceste locuințe.

Vreau să vă zic că experiența mai multor țări, da, la acest capitol relevă faptul că aceste locuințe sociale nu se oferă contra plată. De asta și ați stabilit anumite criterii legate de bunăstarea cetățenilor, de venitul cetățenilor care să nu depășească minimumul de existență. Pentru că persoanele nu au de unde să plătească pentru aceste locuințe.

De aceea, mi se pare corect să schimbăm conceptul acestor locuințe sociale. Ele trebuie să fie oferite gratuit pînă cînd persoana se află în dificultate și atît timp cît se află în această situație ele să fie oferite de către stat, după care, cînd se schimbă situația persoanei, ele să fie cedate unor altfel de categorii.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Conform compartimentelor... această lege prevede un compartiment separat privind locuințele sociale. Deci cu persoanele care vor primi locuințe sociale se va încheia un contract de locațiune și, conform acestor contracte de locațiune, persoana respectivă va achita și serviciile comunale, inclusiv serviciile de locațiune.

Doamna Oxana Domentii:

Și plata...

Domnul Anatolie Zolotcov:

Aceasta.

Doamna Oxana Domentii:

Plata pentru locațiune.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Deci plata va fi stabilită de către administrația publică locală în baza contractului de locațiune.

Doamna Oxana Domentî:

Da, vreau să vă zic că aceasta este aceeași închiriere, arendă a locuințelor, care poate fi făcută inclusiv pe piață. În foarte multe țări aceste locuințe sociale... caracterul lor este gratuit.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Deci dacă...

Doamna Oxana Domentî:

Deci statul oferă gratuit cetățenilor pentru că se află în situație defavorizată pentru o anumită perioadă de timp.

Aceasta este logica.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Dacă administrația publică locală va decide ca chiria să fie gratis, aceasta va fi stipulat în contractul de locațiune.

Aceasta...

Doamna Oxana Domentî:

Deci se lasă absolut la gratitudinea autorităților publice locale.

Domnul Anatolie Zolotcov:

...aceasta este decizia administrației publice locale cu care va fi încheiat contractul de locațiune.

Doamna Oxana Domentî:

Mi se pare incorect acest lucru și noi vom propune reformulări conceptuale la acest capitol.

Următoarea obiecție pe care o am ține de condițiile de obținere a locuințelor sociale.

Una dintre condițiile de bază de obținere a locuințelor sociale este venitul lunar pentru fiecare membru al familiei, care nu poate să depășească minimul de existență stabilit pe țară.

În primul rând, nu este clar ce fel de minim de existență. Când se stabilește acest minim de existență, pentru fiecare categorie, pentru o anumită perioadă din anul trecut. Acest lucru va crea interpretări subiective.

În al doilea rând, în țări ca Republica Moldova, unde cetățenii noștri primesc salarii în plic, unde există mai multe surse de venituri din economia subterană, din remitențe, astfel de indicatori că venitul lunar al persoanei nu este relevant pentru a reflecta bunăstarea cetățenilor.

Și aici vom ajunge în situația să discriminăm sau să punem în inechitate persoanele care, într-adevăr, au venituri mici oficiale în raport cu cele care au venituri neoficiale mai mare, dar pot pretinde la această lege.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Deci dumneavoastră aveți perfectă dreptate. Una din condițiile principale de a obține locuință socială este venitul obținut. De aceea criteriul de bază este venitul obținut care îl va primi persoana respectivă deci...

Doamna Oxana Domentî:

Deci venitul lunar oficial, dar pe lângă venitul lunar oficial...

Domnul Anatolie Zolotcov:

Deci...

Doamna Oxana Domentî:

Persoana poate să aibă un venit foarte mic, el să trăiască din alte surse absolut și să fie într-o bunăstare mult mai mare decât cel care are un venit lunar oficial mai mare și el va fi avantajat în obținerea acestei locuințe.

Deci acest indicator nu poate fi luat unic ca bază pentru astfel de țări ca Republica Moldova și alte țări în care există economia subterană și...

Domnul Anatolie Zolotcov:

Deci legea nu prevede numai venitul obținut, dar legea prevede și alte criterii în baza cărora se ia la evidență această persoană.

Doamna Oxana Domentî:

Nu, celelalte criterii nu sînt relevante și nu țin de bunăstarea familiei. Deci acest lucru este unul problematic și întrebați, dacă doriți, experiența Primăriei Chișinău la acest capitol. *(Rumoare în sală.)*

Domnule Ioniță,

Nu cu dumneavoastră discut.

Dumneavoastră în genere trebuie să eliberați postul.

Eu discut cu raportorul.

Domnul Igor Corman:

Raportorul are ce spune aici?

Doamna Oxana Domentî:

Deci dacă raportorul...

Domnul Igor Corman:

Scuzați că eu intervin în dialog, da.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Deci toate obiecțiile dumneavoastră vor fi luate în...

Doamna Oxana Domentî:

Deci eu consider, conceptual nu acest indicator trebuie să fie...

Domnul Anatolie Zolotcov:

Deci vor fi luate.

Doamna Oxana Domentî:

...luat la bază unic.

Domnul Anatolie Zolotcov:

În considerație la elaborarea în următoarea redacție, în lectura a doua.

Doamna Oxana Domentî:

Ei bine. Mai am un șir de propuneri, dar văd că...

Domnul Igor Corman:

Vă rog să le faceți la comisie, pentru lectura a doua. Da.

Doamna Oxana Domentî:

Atitudinea este neserioasă...

Domnul Igor Corman:

Ați formulat multe întrebări.

Doamna Oxana Domentî:

Acest proiect de lege foarte serios, după mine.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule Președinte,

De procedură. După aceasta domnul Țap. Domnul ministru prezintă poziția Guvernului, care este reflectată în raport. Orice propunere se discută în comisie nu cu domnul ministru, dumnealui nu poate interveni, căci este un document venit de la Guvern și dumnealui doar îl prezintă.

De aceea, orice amendament, orice propunere se dă în scris și se dezbate în comisie. Dumnealui nu are mandatul să spună că acceptă sau nu acceptă. Deja comisia parlamentară decide ce se acceptă și ce nu se acceptă.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

Domnule Ioniță,

Dacă autorul nu este de acord în prima lectură, pentru a doua lectură nici n-ai ce da amendamentul. În prima lectură, totuși, trebuie să vedem părerea autorului, dar aceasta ține de altele.

Domnule ministru,

La articolul 5 alineatul (5) „Controlul asupra folosirii și întreținerii locuințelor...” nu mai citesc căci e mult, dar citesc la urmă: „conform normelor adoptate de acestea cu concursul unui organ special conform articolului 7 litera i)”. Când analizăm articolul 7 litera i), nici vorbă de organ special de control. Probabil că ceva este tehnic.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Da, aici dumneavoastră aveți dreptate, deci vom efectua redactarea respectivă.

Domnul Gheorghe Brega:

Aici e ceva tehnic, probabil.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Da, da.

Domnule Gheorghe Brega:

Pentru că la litera i) e stipulat complet altceva...

Domnul Anatolie Zolotcov:

Da.

Domnul Gheorghe Brega

...la articolul 7. Deci la articolul 10 litera a): „nu au în proprietate locuință ș.a.m.d. sau casă construită capital în întovărășirile pomicole...”

După câte cunosc eu, legislația în vigoare nu permite ca întovărășirile pomicole... nu permite să aibă casă cu construcție capitală. Deci noi ce recunoaștem prin acest act, prin această lege? Că întovărășirile pomicole au dreptul de a construi case capitale sau este o lege oarecare pe care nu o cunosc?

Domnul Anatolie Zolotcov:

Stimate domnule deputat,

Noi am efectuat un studiu referitor la întovărășirile pomicole, casele care au fost construite. Și în mai mult de 50% din aceste case ... deci întovărășiri pomicole dețin case capitale...

Domnul Gheorghe Brega:

Domnule ministru...

Domnul Anatolie Zolotcov:

Dacă deține această casă capitală, e clar că el nu mai are necesitatea de a obține apartament, deci...

Domnul Gheorghe Brega:

Sînt de acord cu dumneavoastră, domnule ministru.

Domnul Anatolie Zolotcov:

...locuință social vulnerabilă.

Domnul Gheorghe Brega:

Nu 50, dar cred că 90 la sută. Dar legislația în vigoare nu permite, ori trebuie să schimbăm undeva în legislație unde este întovărășirile pomicole, ca să le permitem. Căci atunci, noi, neavînd bază legislativă, le cunoaștem de acum întovărășirile pomicole cu construcții capitale. Deci că s-a construit, da, sînt de acord. Acolo sînt 90 la sută capitale și au și încălzire, au tot, tot, dar însăși prin legislație. Ori schimbăm legislația despre întovărășirile pomicole, unde le dăm dreptul să aibă de acum construcții capitale, case, construcții capitale ori aici altceva trebuie de gîndit.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Stimate domnule deputat,

În prezent, în Parlament se află un proiect de lege referitor la întovărășirile pomicole, că aceste întovărășiri pomicole să fie legalizate. Deci eu am trecut cîteva deja ...

Domnul Gheorghe Brega:

Păi, legalizate, dar și, totodată, să le permitem ca și construcții capitale.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Ca și capitale, care vor corespunde cerințelor...

Domnul Gheorghe Brega:

Aceasta e altceva.

Domnul Anatolie Zolotcov:

...normative și să fie...

Domnul Anatolie Zolotcov:

Păi, trebuie întîi aceea adusă și pe urmă aceasta.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Bine. Deci pînă...

Domnul Gheorghe Brega:

Că noi facem prin legea aceasta, recunoaștem ceea ce este ilegal.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Dacă proiectul de Lege menționat pentru întovărășirile pomicole nu va fi aprobat, atunci noi de aici vom exclude aceste cuvinte „de construcții capitale întovărășiri pomicole”.

Domnul Gheorghe Brega:

Și mai sînt altele, dar eu am să dau propuneri pentru a doua lectură.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.2.

Domnul Ghenadie Morcov:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule viceministru,

Care este costul acestui proiect?

Domnul Anatolie Zolotcov:

Poftim?

Domnul Ghenadie Morcov:

Costul acestui proiect?

Domnul Anatolie Zolotcov:

Deci costul acestui proiect?

Domnul Ghenadie Morcov:

Deci costul acestui proiect, da.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Acest proiect de lege a fost elaborat de către colaboratorii Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor cu participarea experților internaționali.

Domnul Ghenadie Morcov:

Cît costă proiectul?

Domnul Anatolie Zolotcov:

Nu am plătit nimic.

Domnul Ghenadie Morcov:

Suma. Cît costă?

Domnul Anatolie Zolotcov:

Nu am plătit nimic pentru acest proiect de lege.

Domnul Ghenadie Morcov:

Pentru implementarea proiectului care este suma necesară? Parcă vorbesc moldovenește, nu românește.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Deci pentru implementare... La ce compartiment vă referiți? Dacă este vorba de...

Domnul Igor Corman:

Nu, el se referă вообще, da.

Domnul Ghenadie Morcov:

Pentru construcția locuințelor sociale și locuințelor îndeobște, cât necesar este suma? Mai simplu.

Domnul Anatolie Zolotcov:

La aprobarea acestui proiect de lege Guvernul va elabora un Plan privind asigurarea cu locuințe vulnerabile păturile social vulnerabile. Nu avem acum deci cât costă implementarea acestui proiect de lege.

Domnul Ghenadie Morcov:

De ce nu spuneți suma de 8 miliarde de lei? Spuneți-o să o știe toată lumea. Și de unde o să fie identificate sursele respective? În acest proiect...

Domnul Anatolie Zolotcov:

Proiectul de lege prevede că pentru construcția locuințelor social vulnerabile vor fi prevăzute surse financiare în bugetele de stat, în bugetele locale, precum și prin atragerea proiectelor investiționale.

Domnul Ghenadie Morcov:

Bine. Deci sînt foarte multe obiecții, spre exemplu noțiunea de „familie”. Prin ”familie” se înțelege soț, soție după text, dar noi avem diferite cazuri în care copiii cresc ori cu un părinte, ori cu altul. Adică, să înțeleg că ei nu cad sub incidența acestei legi?

Domnul Anatolie Zolotcov:

Stimate domnule deputat,

Referitor la familie. Noi am examinat noțiunea de „familie”. Deci sînt mai multe noțiuni de „familie”. Este noțiunea de „familie” în Legea cu privire la ajutorul social, este noțiunea de „familie” în Legea privind...

Domnul Ghenadie Morcov:

Eu mă refer la ceea ce este scris aici, în text.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Noi am luat...

Domnul Ghenadie Morcov:

În text cum ați scris dumneavoastră.

Domnul Anatolie Zolotcov:

...deci noțiunea de „familie” am coordonat-o cu Ministerul Justiției.

Domnul Ghenadie Morcov:

Așa.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Deci este redacția propusă de către Ministerul Justiției...

Domnul Ghenadie Morcov:

Deci acei care cresc singuri copiii sau numai mama, sau numai tata nu cad sub incidența acestei legi. Sînt multe familii care cresc numai cu un părinte sau cu alta. Acea tot se cheamă familie.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Bine. Deci ministerul va lua în considerație obiecțiile dumneavoastră.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Oleg Reidman:

Уважаемый господин Председатель,

Я думаю, что сейчас в этом зале практически все убедились, что предложение назначить докладчиком по этому закону Комиссию по местному публичному управлению, а содокладчиком Комиссию по социальной защите правильное. Потому что сегодня здесь концептуальные возражения высказывают именно специалисты в социальных делах, а речь идет в том числе и о социальном жилье.

Я думаю, что было бы правильно отдать этот закон им для подготовки доклада, а после этого вернуться к нему. Иначе непрофильная Comisia economie, buget și finanțe представит неквалифицированный доклад и мы будем иметь неквалифицированный закон.

Я предлагаю сделать так: поручить Комиссии по местному публичному управлению подготовить доклад, а Комиссии социальной по защите – содоклад.

Спасибо.

Domnul Igor Corman:

Da. Comisia administrație publică și dezvoltare regională și așa figurează în calitate de coraportor pe marginea acestui proiect de lege.

Președinții de comisii,

Ce păreri aveți?

Microfonul nr.3.

Domnul Eduard Mușuc:

Da. Domnule Președinte,

În primul rînd, chiar dacă figurăm în calitate de coraportor, dar vreau să vă informez că noi încă în scris nu am primit acceptul dumneavoastră, doar ni s-a spus astăzi că s-a acceptat cererea noastră privind coraportul. Coraportul nu este aprobat, el nu a fost examinat în cadrul comisiei, dar deja cred că v-ați convins că acest proiect de lege... Iată domnul ce minister reprezintă?

Domnul reprezintă Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, pe care comisia noastră îl monitorizează, nu comisia lui Ioniță. Și eu nu înțeleg: din ce cauză Comisia economie, buget și finanțe este... Poftim, rămîne la discreția dumneavoastră, dar să știți că discreția aceasta contravine legii. Deoarece noi în Parlament am decis domeniile de activitate repartizate pe comisiile parlamentare, noi am decis domeniile de activitate.

Așa că, în cazul acesta, nu înțeleg, în primul rînd, de unde apare această grabă? Nu, nu către dumneavoastră adresez, dar eu vorbesc cu Președintele Parlamentului. Eu nu înțeleg, în primul rînd, graba. În al doilea rînd, încălcarea Regulamentului. Pentru ce?

Noi avem deja o lege aprobată în primă lectură – Legea apă și canalizare. Și eu vă spun că o să dureze mult pînă cînd vom ajunge la schimbări conceptuale ca legea aceasta să fie aprobată. Fix așa o să fie și cu Legea cu privire la locuințe. Graba strică treaba.

Haideți, în mod profesionist, să întîrziem, da nu ca să întîrziem, dar peste o lună să fie aprobată, dar deja într-o formulă normală, acceptată de Comisia socială. Comisia administrație publică și dezvoltare regională. Lasă Comisia economie, buget și finanțe să facă coraport, nici o problemă, dar să respectăm prevederile Regulamentului. De altfel nu înțeleg: pentru ce sînt formate comisiile de specialitate?

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Da, sînt astfel de proiecte de lege care includ mai multe componente, mai multe aspecte și apare tot timpul întrebarea: care este de bază, care este mai important și care comisie trebuie să fie raportor, care să fie coraportor?

Deci eu cred că noi trebuie să găsim aici o balanță normală. Faptul că toate 3 comisii au legătură directă cu acest proiect de lege, cred că nimeni nu pune în discuție. Întrebarea este: care comisie este comisia de bază, da, și care sînt coraportori?

Domnule Ioniță,
Vă rog, microfonul nr.4.

Domnul Veaceslav Ioniță:

În calitate de președinte de comisie.

Domnul... Să-i dați după aceasta domnului Țap, căci dumnealui a fost omis.
Eu am vorbit de procedură.

În calitate de președinte de comisie, două clarificări.

Prima. Într-adevăr, sînt subiecte care țin de foarte multe domenii.

Tot ce ține de economia națională, construcție, reglementări, tradițional era în comisia pe care o conduc eu. Chiar vreau să văd volumul de amendamente care vor veni din celelalte comisii. Sper că vor veni foarte multe și le vom examina.

Iar cît privește domnul Reidman, cred că vă veți cere scuze de la toți membrii comisiei, că raportul este al comisiei și este efectuat în urma dezbaterilor în comisie și Comisia economie, buget și finanțe întotdeauna avea... are o prestație bună, iar dumneavoastră, cu atitudinea față de colegii dumneavoastră, cred că nu vă face față și nu ați avea un drept moral să fiți în comisie.

(Rumoare în sală.)

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Poate procedăm în felul următor, ca să fie corect. Deci astăzi dezbaterem acest proiect de lege, dar nu îl supunem votului. Așteptăm și corapoartele de la celelalte două comisii. *(Rumoare în sală.)*

E bine așa? De acum care e diferența: raport, coraport?

Este important ca să fie pozițiile tuturor comisiilor implicate în proces.

Dacă sînteți de acord, să procedăm în felul următor și atunci, dacă mai sînt întrebări la raportor în cadrul dezbaterilor, vă rog să o faceți.

Microfonul nr.4.

Domnul Iurie Țap:

Mulțumesc.

Domnule ministru,

O să fie ca întrebare, poate, și propuneri, cîteva de principiu. Eu cred că este foarte important să precizăm articolul 8 – competența autorităților administrației publice locale de nivelul întâi.

Care este... fiindcă, de fapt, delimitarea competențelor reiese clar din Strategia națională de descentralizare și din Carta europeană a autonomiei locale. Pentru că, dacă cu referire la „Dispoziții finale”, o să fac trimitere unde sînt mai multe poziții care ar putea crea confuzii. Acolo este vorba care autorități să ia la evidență imobilele respective. De aceea, este o poziție de principiu. Să clarificăm această poziție în tot textul proiectului de lege sau al legii. Să fie clar care autor, despre care autorități publice locale este vorba, de nivelul întâi sau de nivelul al doilea.

Totodată, în anumite condiții, să informeze proprietarii în termen de 6 luni etc. trebuie să fie specificate foarte clar autoritățile publice locale executive, deci primarul. Pentru că consiliul nu poate să o facă. Este foarte important să facem aceste specificări.

Și mai mult. Întrebarea mea ar fi: această competență este una proprie sau este una delegată sau partajată? Pentru că natura ei este una foarte complexă și povara, nivelul autorităților publice locale de nivelul întâi este una foarte mare, foarte grea.

Și să nu se întâmple, eu îmi... să nu se întâmple că noi atribuim competență fără a atribui și cadru instituțional. Adică, e vorba de personal, fiindcă dacă o să faceți referire la competență, unde în mai multe poziții sînt prevăzute ca să acorde ajutor juridic, metodologic etc., etc., legea ar putea să nu fie funcțională.

De aceea, în contextul general, clarificînd această competență a cui, fie să corelăm competența cu suportul financiar, cu suportul, cu cadrul instituțional. Deci sînt mai multe prevederi poate foarte importante care ar trebui să fie clarificate.

Articolul 9, este vorba de reședință domiciliu. Cred că aici trebuie la fel cînd noi să... să fie soluționată problema luării la evidență, cred că este important cu referire la prevederile Codului civil care reglementează domiciliu, reședință etc.

Noi o să venim pentru lectura a doua cu careva, adică nu cu careva, cu amendamente concrete, dar trebuie să fie trecut principial fiecare capitol, fiecare deci compartiment, pentru ca să o ajustăm să o facem una funcțională.

Mulțumim.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Stimate domnule deputat,

Aveți dreptate.

Deci referitor la competențele administrației publice locale. În lege nu este stipulat deci care îi revin: de nivelul întâi sau de nivelul al doilea. Deci sînt competențele administrației publice locale în acest proiect de lege.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4.

Domnul Iurie Țap:

Domnule ministru și stimați colegi,

Strategia națională de descentralizare, care a fost aprobată și care este document în acest sens, spune foarte clar și recomandările pe care le avem la Consiliul Europei la fel cer de la noi, pentru ca și competența să fie una funcțională trebuie să stabilim al cărui nivel de autorități locale este competența. Este strict necesar, altfel nu poate fi. Aceasta o cere strategia și eu vă rog aici s-o raportăm, fiindcă atunci Legea nr.780 privind actele legislative, de fapt, spune foarte clar, reglementarea cadrului juridic trebuie să fie uniformă.

Mulțumesc.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Domnule ministru,

Spuneți, vă rog, dacă aveți o analiză a impactului acestei legi. Deci există așa o formă de a vedea.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Clar. Deci la elaborarea proiectului de lege a fost efectuată și analiza economico-financiară, analiza impactului.

Deci, conform legislației, au fost efectuate toate compartimentele respective.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Era bine să fie alăturat eventual proiectului pentru că, de exemplu, am o întrebare foarte exactă. Este prevăzută pentru cămine o normă a spațiului locativ de 6 metri pătrați pentru o persoană.

Cum asta ar însemna, deci noi avem în prezent, de exemplu, în căminele studentești 25 – 30 de mii de studenți. Într-o cameră de cămin astăzi, care are 18 metri pătrați și ar fi trebuit să stea 3 persoane, stau 4 și 5.

Deci s-a făcut această analiză, însemna mai departe că va trebui să fie sancționați proprietarii sau administratorii acestor cămine? Sau nu vom mai avea atîția studenți, sau care.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Deci suprafața pentru cămine minimum de 6 metri pătrați este calculată luînd în considerare condițiile sanitare, ca să corespundă cerințelor sanitare și este, și corespunde conform normativelor în vigoare.

Domnul Gheorghe Mocanu:

De acord.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Este, s-a efectuat așa un calcul.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Da. Probabil că chiar așa și este necesar, deci conform condițiilor.

Întrebarea este următoarea. În proiect apare foarte des cuvîntul „trebuie”, dar noi nu avem sancțiuni pentru acest „trebuie” și nu se regăsesc nici în Codul contravențional.

Și atunci sau ar trebui aici trecut sau care... cum va fi aplicată? Pentru că noi, aceasta e problema noastră, ne lăudăm permanent că avem legi bune, dar nu se aplică.

Sau ce se întâmplă dacă nu se aplică?

Domnul Anatolie Zolotcov:

Deci, după cum am menționat în raportul meu, la aprobarea acestei legi vor fi efectuate modificări în legislația în vigoare, inclusiv în Codul contravențional, pentru a aplica sancțiunile respective, dacă nu se respectă această lege.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.2.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Domnule autor,

Înainte de a vă pune întrebarea legată... de fapt care reiese din proiectul pe care îl prezentați, rog să îmi spuneți: la ziua actuală, în Republica Moldova câte locuințe sînt neprivatizate? Și mă refer la locuințe care sînt pasibile privatizării conform legislației. În cifre sau în procente.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Deci, în prezent, în Republica Moldova sînt privatizate 97% din toate locuințele. Numai 3% nu sînt privatizate. Aceasta constituie 3%. Aceasta constituie undeva 38 de mii de metri pătrați.

Domnul Artur Reșetnicov:

Deci în...

Domnul Anatolie Zolotcov:

...analiză noi am efectuat...

Domnul Artur Reșetnicov:

Deci în aceste...

Domnul Anatolie Zolotcov:

Trei procente nu sînt privatizate.

Domnul Artur Reșetnicov:

Exact.

Domnul Anatolie Zolotcov:

În Republica Moldova.

Domnul Artur Reșetnicov:

În aceste 3% locuiesc oameni, în aceste locuințe. Dar dumneavoastră, conform proiectului cu care veniți, propuneți în capitolul final, la „Dispoziții finale și tranzitorii”, articolul 59, propuneți că, după intrarea în vigoare a legii, după 6 luni de la intrarea în vigoare, toate locuințele neprivatizate, dar pasibile privatizării vor trece în proprietatea unităților administrativ-teritoriale. În proprietatea lor.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Da, corect.

Domnul Artur Reșetnicov:

Iar aceste unități le va transforma sau le va înregistra în locuințe sociale.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Da, deci...

Domnul Artur Reșetnicov:

Spuneți-mi, vă rog, care va fi soarta oamenilor care locuiesc în aceste locuințe? Pentru că schimbă radical statutul, drepturile, obligațiile acestora. Sînt oameni vii care locuiesc acolo.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Am înțeles, domnule deputat.

Deci eu am să pornesc de la aceea cum erau proiectate în perioada sovietică clădirile. Deci pentru fiecare...

Domnul Artur Reșetnicov:

Cum proiectate...

Domnul Anatolie Zolotcov:

...persoană...

Domnul Artur Reșetnicov:

Noi știm că pînă acum stau...

Domnul Anatolie Zolotcov:

...să spun. De aici se pornește. De aici se pornește locuință socială. Deci pentru fiecare angajat atunci se lua la evidență dacă aveai 12 metri pătrați, conform Codului. Dar și conform acestui proiect de lege, persoana socială se numește vulnerabilă dacă ea are mai puțin de 9 metri pătrați. Sau în clădirile pe care noi le construim acum sînt mai puțin de 12 metri pătrați.

De aceea, fondul de locuințe care acum nu este privatizat este practic, după suprafața unei locuințe să corespundă deci locuințelor social vulnerabile.

De aceea se propune ca ele să fi social vulnerabile...

Domnul Artur Reșetnicov:

Eu v-aș sugera, pentru a doua lectură sau în procesul pregătirii, foarte atent să revizuiți acest alineat, pe care l-am citit, pentru că problema constă nu în 9 metri sau în 11 metri, la care vă referiți, problema constă în respectarea Constituției.

Dumneavoastră, printr-o lege, transferați acest Fond de locuințe, chiar și dacă nu au fost privatizate, în proprietatea administrației publice teritoriale. Deci dreptul de proprietate îl transferați acestor unități, apoi îi obligați prin lege să schimbe statutul acestor locuințe, transformându-le în locuințe sociale.

Aici există o prevedere care nu corespunde, cel puțin, Constituției Republicii Moldova. Revizuiți această prevedere, pentru că este și riscul ca oamenii să fie alungați în stradă.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Mulțumesc frumos.

Propunerile dumneavoastră vor fi luate în considerație la elaborarea noii redacții.

Doamna Oxana Domentii:

Stimate raportor,

Vreau să mai concretizez anumite lucruri. La articolul 10: „Condițiile de obținere a locuinței sociale. În mod prioritar au dreptul să primească locuințe sociale persoane care îngrijesc minori cu dizabilități severe.” Spuneți, vă rog frumos, la ce fel de persoane dumneavoastră vă referiți?

Domnul Anatolie Zolotcov:

Deci această noțiune este stabilită de către... conform noțiunii de la Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei.

Doamna Oxana Domentii:

Apropo, vroiam să vă întreb: aveți avizul ministerului de resort?

Domnul Anatolie Zolotcov:

Avem și avizul de la Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei. Noi am primit în total mai mult de 60 avize de la organizații și instituții, inclusiv este avizul de la Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei.

Doamna Oxana Domentii:

Bine. Dar vă referiți la persoane rude, tutore sau la persoane care au acest statut profesional, persoana care îngrijește de un minor cu dizabilități? Pentru că nu poți, o persoană care îngrijește de un minor cu dizabilități ziua sau care are acest statut profesional să îi oferi dreptul să locuiască cu acest minor în locuința socială și încă în mod prioritar. Deci, eu, de exemplu, nu înțeleg: care este poziția Guvernului la acest capitol? Ce aveți în vedere?

Domnul Anatolie Zolotcov:

Deci aici am luat în vedere nu numai decît să fie rudă. Dacă persoana îngrijește de o persoană care este cu dizabilități, ea trebuie să obțină, persoana cea cu dizabilități trebuie să obțină această locuință social vulnerabilă.

Doamna Oxana Domentii:

Bine. Dar dacă el nu are statutul acesta oficial de tutore, el nu poate să trăiască cu minorul într-o locuință. Ei, este o chestie, iarăși, socială, probabil că nu ați analizat acest lucru. Dar mă miră faptul că ministerul de resort nu a văzut acest lucru.

Și încă un moment, la care vreau să precizez, se referă la articolul 17 „Perceperea de la locatar a plății pentru folosirea locuinței sociale și pentru serviciile comunale și necomunale.” Deci plata pentru închirierea locuinței se referă în condițiile acestui articol, iar titularul contractului de locațiune al locuinței sociale este obligat să comunice primăriei, în termen de 30 de zile, orice modificare produsă în venitul lunar al familiei acestuia, pentru ca primăria să modifice plata. Spuneți, vă rog, cum dumneavoastră vedeți administrarea acestui proces?

Deci dacă persoanei, timp de o lună, i s-a schimbat sezonier ori ocazional o singură dată, da, situația, el trebuie să vină imediat să raporteze această situație la primărie, primăria imediat trebuie să-i schimbe plata contractului, după care să vină, iarăși, peste o lună, dacă s-a schimbat venitul persoanei. Deci cum dumneavoastră vă închipuiți că poate fi administrat acest lucru?

Domnul Anatolie Zolotcov:

Am înțeles, doamnă deputat.

Deci, în primul rînd, vreau să vă spun următoarele. Contractul de locațiune cu persoana vulnerabilă va fi încheiat pe cinci ani și se vor reexamina condițiile peste cinci ani. Și dacă corespunde că persoana este persoană vulnerabilă, contractul va fi reîncheiat, dacă nu corespunde, înseamnă că contractul nu va fi reîncheiat. De aceea și se prezintă aceste date la administrația publică locală, pentru a avea toată informația, pentru a semna contractul pe următorii cinci ani.

Doamna Oxana Domentii:

Stimate autor,

Aici scrie cu totul altceva: titularul contractului de locațiune a locuinței sociale e obligat la fiecare 30 de zile, dacă i se modifică venitul, să vină la primărie, să informeze primăria...

Domnul Anatolie Zolotcov:

Corect.

Doamna Oxana Domentii:

...pentru ca autoritatea administrației publice locale, în termen de 30 de zile, să îi opereze modificări la chirie.

Deci în termenul acesta de cinci ani de zile. Pentru cinci ani de zile i se oferă locuința, dar de fiecare dată lui trebuie să i se schimbe această plată a chiriei conform legii dumneavoastră.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Deci tariful pentru ...

Doamna Oxana Domentii:

Acest lucru mi se pare ...

Domnul Anatolie Zolotcov:

Tariful pentru chirie se reexaminează o dată în an și pentru a fi reexaminat acest tarif pentru chirie de aceea este necesară această informație referitoare la veniturile lunare.

Doamna Oxana Domentii:

Atunci trebuie să precizați, acestea sînt lucruri foarte clare.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Bine. În redacția următoare vom preciza aceste lucruri.

Doamna Oxana Domentii:

Din aceste prevederi legislative nu este clar ceea ce spuneți dumneavoastră. Aici scrie cu totul altceva.

Domnul Igor Corman:

Doamnă deputat,

O să aveți toată posibilitatea la comisie să abordați toate subiectele. Fiindcă autorul prezintă poziția, dar toate aceste completări oricum se fac în baza rapoartelor comisiei. E bine așa?

Microfonul nr.3.

Doamna Oxana Domentii:

Colegii mei vă spuneau că este vorba de o lege necalitativă și dumneavoastră ați insistat să avem aceste discuții. Vrem să vă dovedim, totuși, faptul că este o lege necalitativă și trebuie de abordat foarte serios.

Domnul Igor Corman:

Nu, dumneavoastră dovediți cu multă iscusință de fiecare dată când este pus în discuție un proiect de lege că este necalitativ, dar oricum proiectul de lege este așa cum este. Și faptul că noi desfășurăm, astăzi, dezbateri, și nu săptămîna viitoare, nu schimbă cu nimic. Dar noi am convenit că o să discutați în comisie și toate amendamentele o să le propuneți în plen și atunci o să fie o lege mult mai bună. Așa este? Da.

Microfonul nr.4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule ministru,

Am două întrebări. Articolul 4, probabil, dacă e aceeași variantă la noțiuni. Proiectul definește noțiunile locuințelor și avem locuințe de serviciu acordate în locațiune în condițiile legii pe perioada exercitării atribuțiilor funcționale ale unor categorii de persoane.

Dumneavoastră nu considerați că această formulă „ale unor categorii de persoane” lasă loc pentru abuzuri? Pentru că eu cred că ele trebuie definite foarte clar. Există și legislația în domeniu, care definește dreptul la locuințe de serviciu fie a angajaților Poliției sau a magistraților, sau a altor tipuri de funcționari. Și cred că ar trebui într-un fel nominalizate, pentru că se lasă la discreția cui să formeze această categorie „unor categorii de persoane”?

Domnul Anatolie Zolotcov:

Deci proiectul de lege prevede cui, cine se referă la aceste „unele categorii de persoane.” Este vorba de Președintele Țării, Președintele Parlamentului și Prim-ministru. În proiectul de lege este menționat la cine se referă aceste locuințe.

Domnul Mihai Godea:

Da, domnule viceministru, dar există și alte legi care dau dreptul la locuințe de serviciu a altor categorii de persoane. De aceea, eu cred că trebuie indicate precis, ca să nu lăsăm loc ca problema să fie rezolvată discreționar.

Și altă întrebare referitor la acești 12 metri pătrați surplus, da?

Domnul Anatolie Zolotcov:

Da.

Domnul Mihai Godea:

Sau cum ... Deci, conform proiectului de lege, suprafața locuibilă se stabilește de 9 metri pătrați pentru fiecare persoană, iar surplusul suprafeței nu

poate depăși 12 metri pătrați de familie. Parcă totul e bine, da, parcă totul este clar, doar că nici proiectul respectiv și nici Codul civil nu stabilește în ce condiții se acordă acest surplus, cine poate beneficia de el. Și atunci iar lăsăm la îndemâna nu știu cui să rezolve problema acestui surplus de 12 metri pătrați.

În proiect am văzut, dacă locuința este construită neconform standardelor, da, și este un surplus. Dacă este un surplus, de exemplu, de 13 metri pătrați, familia respectivă nu poate intra în locuință sau ...

Domnul Anatolie Zolotcov:

În primul rând, suprafața care i se atribuie familiei social vulnerabile este pînă la 9 metri pătrați.

Domnul Mihai Godea:

Aceasta e clar.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Dar sînt case construite care au mai mult de 9 metri pătrați și atunci se ia maximum 12 metri pătrați. Dacă sînt 13 metri pătrați, atunci ea nu nimereste sub această condiție.

Domnul Mihai Godea:

Nu, eu înțeleg, dar, iată, acordarea acestui... condițiile de acordare a surplusului nu sînt definite în nici o lege. Aceasta vreau să spun. Și, poate, pentru lectura a doua, definim chestia aceasta în proiectul de lege.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Bine. Să definim mai clar, atunci, în lectura a doua propunerile dumneavoastră.

Domnul Mihai Godea:

Am înțeles.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule ministru,

Este necesară această lege, în același timp trebuie să avem grijă ca sarcina să fie distribuită proporțional și mai ales constituțional pe fiecare responsabil. Și o să fiu mai explicit citind din textul articolului 8, din punctul meu de vedere franc să vă spun, prevederile literelor b) și c) sînt neconstituționale. Pentru că pun în sarcina administrației publice locale, să înțeleg că este vorba aici, în primul rând, de sate, comune și orașe, competența sau responsabilitatea de a construi, de a da, de a pune la dispoziție locuințe de tot felul și, respectiv, atunci cînd nu are aceste locuințe să ofere bani.

Aceasta, în termenii Republicii Moldova, ar însemna că fie legea să nu lucreze, fie să avem o mare, mare problemă în acest sens.

Constituția... și, în general, eu cred că este departe foarte clar că această responsabilitate de asigurare cu locuințe este a statului.

În situația în care noi vrem să facem acest cod și ne rușinăm sau credem că putem să punem această responsabilitate pe umerii administrației publice locale, eu vă zic că nu o să treacă.

Din punctul meu de vedere este neconstituțional acest lucru și nu putem să punem în sarcina administrației publice locale mai mult decât ei pot duce. În situația în care le dăm alte competențe, trebuie să le arătăm, în aceeași lege, zic eu, și sursa de finanțare.

Este o problemă conceptuală și nu cred că acest lucru putem să îl parlamentăm, putem să îl negociem, putem să îl discutăm cu comisia de profil, pentru că schimbarea acestei paradigme, acestui model ține de conceptul legii.

Și dumneavoastră sînteți acei care, în momentul în care nu sînteți de acord cu modificările, cu turnura pe care a luat-o legea, puteți să îl retrageți din Parlament la orice etapă, chiar și după lectura a doua.

Pardon, chiar și după lectura întâi, pînă la aprobarea ei în lectură finală.

De aceea, propunerea mea este, în situația în care se găsesc formule și Guvernul, autorul, este de acord, aceste două articole să fie modificate substanțial, astfel încît să nu existe loc de echivoc. Astfel, ele vor fi pasibile de a fi atacate la Curtea Constituțională.

Mulțumesc.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Vă mulțumesc.

Propunerea dumneavoastră la fi luată în vedere.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Doamna Inna Șupac:

Vă mulțumesc.

Stimate domnule ministru,

Dumneavoastră astăzi ați venit să convingeți deputații în Parlament de faptul că, în urma implementării acestui proiect de lege, mai mulți... mai multe categorii social vulnerabile vor avea de câștigat, vor avea posibilitatea de a beneficia de locuințe sociale.

Eu am mare dubii în acest sens și întrebarea mea este următoarea. Cred că dumneavoastră știți foarte bine că există un cadru legal pentru ca tinerii specialiști să beneficieze de locuință. Cred că știți despre faptul că din 2008 a fost elaborat și implementat program special pentru tineri specialiști.

Cred că dumneavoastră știți foarte bine că din 2008 pînă în septembrie 2009, aproape 30 de tineri specialiști au reușit să beneficieze de locuințe conform acestui program.

Prima întrebare este: dumneavoastră puteți să ne spuneți, acum din 2001, din 2009 pînă în prezent, cîți tineri specialiști au beneficiat de locuințe?

Domnul Anatolie Zolotcov:

Deci din perioada pe care dumneavoastră ați numit-o nu a beneficiat nici o familie, deoarece noi am propus în Parlament ca să fie modificată această lege privind alocarea de locuințe tinerilor specialiști. Dar ea se află acum încă la aprobare în Parlament.

Doamna Inna Șupac:

Eu vă mulțumesc...

Domnul Anatolie Zolotcov:

Dar eu...

Doamna Inna Șupac:

...pentru răspunsul dumneavoastră. Dumneavoastră cred că știți că, din 2009 încoace, în fiecare buget de stat au fost alocate cîte 10 milioane de lei pentru realizarea acestui program.

Banii sînt, înseamnă că dumneavoastră, am în vedere nu personal, dar Guvernul, timp de 4 ani de zile a dat dovadă de incapacitate de a elabora un simplu mecanism de acordare a locuințelor pentru tineri specialiști.

Și dumneavoastră acum veniți în grabă cu acest proiect de lege și doriți să ne dați asigurări că el va avea careva beneficii pentru categorii social vulnerabile?

Îmi pare rău, dar nu vă credem, domnule ministru.

(Rumoare în sală.)

Domnul Igor Corman:

Da, la acei 8 ani s-au mai adăugat încă 4. Aceasta, am înțeles, a fost mesajul. Dar acum trebuie de schimbat un pic situația.

Așa, domnule viceministru?

Domnul Anatolie Zolotcov:

Da. Da, corect.

Domnul Igor Corman:

Întrebări nu mai sînt. Și eu vă rog să vă ocupați locul.

Deci, stimați colegi,

Așa cum am convenit, am desfășurat astăzi dezbaterile și vom supune votului acest proiect de lege cînd vor exista rapoartele comisiilor. Dar avem cîteva luări de cuvînt și ele vor avea loc tot astăzi. *(Rumoare în sală.)*

Raportul comisiei, am înțeles, îl ascultăm atunci cînd sînt toate, da? Așa am convenit. *(Rumoare în sală.)*

Nu, stați un pic. Stimați colegi,

Stați un pic. Deci raportul este al Comisiei de bază economie, buget și finanțe. Celelalte două comisii...

Domnule Hotineanu,

Coraportul dumneavoastră tot îl aveți? Nu.

Și coraportul de la Comisia administrație. Deci noi așa am convenit. Toată lumea a agreat. Ascultăm rapoartele atunci când sînt. Da?

Microfonul nr.3.

Domnul Eduard Mușuc:

Da. Domnule Președinte,

O precizare. Acum va fi supus votului pentru primă lectură sau așteptăm corapoartele și după aceasta ne întoarcem la procedura de vot?

Domnul Igor Corman:

Păi, așteptăm rapoartele și după ce ascultăm rapoartele...

Domnul Eduard Mușuc:

Bine. Eu cred că, cred că se acceptă chestia aceasta.

Domnul Igor Corman:

Cred că atunci este logic să aibă loc luările de cuvînt.

Domnul Eduard Mușuc:

Da.

Domnul Igor Corman:

Dacă nu se supără colegul care s-a înscris astăzi. Așa-i?

Domnul Eduard Mușuc:

Da.

Domnul Igor Corman:

Căci este normal mai întîi rapoartele, pe urmă luarea de cuvînt și pe urmă supunem votului.

Domnul Eduard Mușuc:

Se acceptă.

Domnul Igor Corman:

Da. Bine, ne-am înțeles.

Microfonul nr.4.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Precizare. Deci în proiectul de lege prezentat astăzi ședinței de plen, la proiectul de Lege privind locuințele social... locuințele în genere, despre locuințe, Comisia protecție socială, sănătate și familie nu este nominalizată.

Noi am prezentat și cererea ca noi să fim coraportori, dar noi nu am fost nominalizați aici.

Domnul Igor Corman:

Domnule președinte...

Domnul Vladimir Hotineanu:

De aceea, noi acum nu avem raportul. Săptămîna viitoare nici o problemă, noi pregătim și atunci putem prezenta acest coraport.

Domnul Igor Corman:

Da. Domnule Președinte,

Deci în agendă figurează atât Comisia administrație publică și dezvoltare regională, cât și Comisia protecție socială, sănătate și familie în calitate de coraportori, dar, oricum, nu are nici o legătură cu situația de astăzi, fiindcă am convenit. Aveți timp miercurea viitoare să discutați la comisie și când vor fi rapoartele, atunci le discutăm.

Așa, deci acestea fiind spuse, trecem la următorul subiect din agendă. Este un proiect de Lege cu nr.356 privind performanța energetică a clădirilor.

Și îl invit tot pe domnul Zolotcov, viceministru al dezvoltării regionale și construcțiilor, la tribuna centrală.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați deputați,

Onorată asistență,

Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor vă prezintă spre aprobare proiectul de Lege privind performanța energetică a clădirilor.

Este necesar de menționat că clădirilor din Republica Moldova le revin circa 45% din tot... *(Rumoare în sală.)*

Deci clădirilor din Republica Moldova le revin aproximativ 45% din tot consumul total de energie.

De aceea, sectorul construcțiilor are cel mai mare potențial de reducere a consumului de energie și estimativ poate contribui la realizarea unei economii de energie cuprinse între 10 și 12 % din ținta națională de 20% către anul 2020.

Aproximativ 56% din fondul construit a fost construit în anii '70 și estimativ consumul anual circa 350 – 400 kilowatt/oră metru pătrat, ceea ce este de trei, cinci ori mai mult decât consumul de energie în clădirile noi, construite în Uniunea Europeană.

Problema eficienței energetice a clădirilor mai este și din cauza creșterii prețurilor la energie: la energia termică au crescut prețurile cu 80% în ultimii 5 ani,

de la 540 lei în anul 2007 pînă la 978 lei în anul 2012; la gazele naturale – cu 105% în ultimii 5 ani, de la 3022 de lei în anul 2007 pînă la 6221 lei în 2012.

De aceea, necesitatea elaborării unei Legi privind reducerea consumului de energie în sectorul construcțiilor devine din zi în zi mai actuală.

Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, cu suportul proiectului internațional finanțat de Fondul Sida-BERD de Cooperare Tehnică pentru Eficiența Energetică în Moldova a elaborat proiectul de Lege privind performanța energetică a clădirilor.

Acest proiect de lege creează cadrul juridic și mecanismele necesare pentru promovarea îmbunătățirii performanței energetice a clădirilor în țară.

Proiectul de lege conține toate elementele Directivei 2010 a Parlamentului European privind performanța energetică a clădirilor și prevede implementarea următoarelor instrumente de politici în domeniul eficienței energetice a clădirilor și anume: cerințe minime de performanță energetică a clădirilor, cadrul general pentru metodologia de calcul al performanței energetice a clădirilor, certificarea performanței energetice a clădirilor, inspecția periodică a sistemelor de încălzire și de climatizare din clădiri, sisteme de control independent al certificatului de performanță energetică a clădirilor și al rapoartelor de inspecție periodică a sistemelor de încălzire și de climatizare din clădiri.

Adițional, ministerul va elabora și mecanisme de implementare a acestui proiect de lege și anume: Regulamentul privind performanța energetică a clădirilor, Regulamentul privind inspecția periodică a sistemelor de încălzire și climatizare, metodologiile de calcul al performanței energetice a clădirilor, instrumentul de perfectare a certificatelor, proiectul de Lege privind modificarea altor acte normative, precum și a elaborat lista standardelor Uniunii Europene pentru adoptare.

Este necesar de menționat că proiectul de lege a fost prezentat spre examinare către Secretariatul Comunității Energetice, care l-a apreciat drept un document, un proiect foarte bun și l-a recomandat spre aprobare.

Conform proiectului de lege, pentru fiecare clădire nou-construită, renovată vîndută sau dată în chirie va fi elaborat certificatul energetic pe o perioadă de zece ani cu revizuirea performanței energetice a clădirii în cinci ani.

Certificarea performanței energetice a clădirilor are drept scop informarea potențialilor proprietari sau locatari ai clădirilor despre performanța energetică a acestora. Certificarea performanței energetice a clădirilor se va efectua de către evaluatorii energetici autorizați de către Agenția pentru Eficiență Energetică.

Prin proiectul de lege se delimitează clar atribuțiile autorităților publice responsabile de elaborarea, promovarea și implementarea politicii în domeniul eficienței energetice a clădirilor și anume: Guvernul, Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor și Agenția pentru Eficiență Energetică a Clădirilor, Eficiență Energetică...

Proiectul de lege prevede, de asemenea, crearea sistemului informațional național în domeniul eficienței energetice a clădirilor, care include: sistemul electronic pentru calculul performanței energetice a clădirilor, întocmirea

certificatelor de performanță energetică, sistemul electronic pentru întocmirea rapoartelor de inspecție a sistemelor de încălzire.

De asemenea, proiectul de lege prevede crearea portalului-web național în domeniul eficienței energetice a clădirilor.

Stimați deputați,

Rog să aprobați proiectul de Lege privind performanța energetică a clădirilor.

Vă mulțumesc pentru atenție.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.3.

Domnul Oleg Reidman:

Спасибо.

Господин министра,

Скажите, пожалуйста, что в понимании автора закона означает “периодическая инспекция зданий”? Что в понимании авторов закона означает сертификат și că aceste documente sînt obligatorii?

Domnul Anatolie Zolotcov:

Stimate domnule deputat,

Este vorba nu despre inspecția periodică a clădirilor, dar despre inspecția periodică a cazanelor în lege. Deci clădirile nu vor fi inspectate, ele vor fi certificate, deci și vor fi examinate din punct de vedere tehnic, din punct de vedere de consum al energiei. Și pentru fiecare clădire...

Domnul Oleg Reidman:

Eu cer scuze. Este clar. Eu cer scuze. А котлы когда завозятся в страну или изготавливаются здесь, они получают сертификаты все необходимые.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Я не понял вопрос.

Domnul Oleg Reidman:

Все котлы, которые завозятся в республику, в страну или изготавливаются здесь, они все получают необходимые сертификаты. Если я хочу купить неэффективный котел и имею средства для того чтобы оплачивать потребленное топливо и т.д., то почему мне должны навязывать котел дороже, например? Я считаю сам.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Dacă acest cazan este importat și el deține certificatul respectiv, și în certificatul respectiv este indicat ce categorie, că sînt șapte categorii de eficiență energetică, dacă el corespunde acestei categorii, el, automat, clar lucru că, devine deja certificat. Dar certificarea se efectuează nu numai pentru cazan, dar

certificarea clădirilor înseamnă certificarea în complex și a clădirii, și a sistemului de încălzire, și a sistemului de ventilare.

Domnul Oleg Reidman:

Так вот я поэтому и спрашиваю, что в вашем понимании означает сертификация или периодическая инспекция энергоэффективности зданий? И каких зданий? Частных домов, частных квартир, проектов или еще чего-то?

Еще раз повторяю, эффективность домашнего бюджета людей определяется ими самими. Никак вы не можете навязывать ни замену котла, ни утолщение стен, ни замену окон и т.д. Вы можете это стимулировать определенным образом. При потреблении энергии больше там 400 кубов она дороже будет или дешевле и т.д. Это концептуально неправильная вещь, это коррупционная часть этого закона.

Спасибо.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Stimate domnule deputat.

Deci certificarea clădirilor va reduce esențial consumul de energie. Noi am efectuat un calcul pentru o clădire, a energiei în întregime pentru...

Doamna Liliana Palihovici:

Răspundeți, vă rog, domnule raportor.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Stimate domnule deputat,

Deci noi am efectuat chiar așa un calcul, am luat un apartament cu 60 de metri pătrați cu două odăi și am calculat, că dacă noi vom respecta cerințele acestei legi, consumul, deci factura se va micșora cu cinci mii de lei anual. Iată în ce constă reducerea consumului de energie la o clădire care va corespunde performanței energetice.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.2.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Domnule autor,

Înainte de a vă pune aceste două întrebări privind proiectul pe care îl prezentați, spuneți, vă rog: dumneavoastră când ați fost ultima dată în satele moldovenești și ați văzut casele în care locuiesc oamenii de la sate?

Domnul Anatolie Zolotcov:

Stimate domnule deputat,

Eu sînt născut la sat și mă duc acolo. O dată în săptămînă plec tot timpul în satul meu natal.

Domnul Artur Reșetnicov:

OK. Perfect. Acum spuneți-mi, vă rog, cum va fi evaluată, certificată această casă, pe care o propuneți să fie certificată o dată în zece ani, privitor la așa parametri sau criteriile pe care le propuneți în lege, cum sînt criteriile energetice, de ventilare, de altă natură? Cum se va realiza această certificare și expertizare a caselor de la sate? Prima întrebare.

Vă rog.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Vă referiți la casele existente sau la cele care se vor construi noi?

Domnul Artur Reșetnicov:

Sigur că la casele existente.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Deci pentru casele existente. Dacă persoana dorește să vîndă sau să dea în chirie această casă, trebuie să obțină certificatul de performanță energetică a clădirii. Pentru că acel care ia în chirie trebuie să știe. Dumneavoastră cînd procurați un automobil...

Domnul Artur Reșetnicov:

Adică să înțelegem...

Domnul Anatolie Zolotcov:

...întrebați care este consumul de benzină.

Domnul Artur Reșetnicov:

...să fie clar, mătușa Ileana dintr-un sat trebuie să obțină acest certificat, pentru căsuța ei, de performanță energetică, așa?

Domnul Anatolie Zolotcov:

Da, conform aceste legi, trebuie să obțină acest certificat.

Domnul Artur Reșetnicov:

E clar. Și acum spuneți-mi, vă rog, care va fi costul acestui certificat? Și cine va achita cheltuielile pentru certificarea respectivă? Mătușa Ileana?

Domnul Anatolie Zolotcov:

Deci, conform acestui proiect de lege, tarifele vor fi aprobate de către Guvern. Noi am efectuat o analiză cît plătesc în țările din Uniunea Europeană

pentru a obține așa un certificat. Deci sînt unele țări unde plătesc pentru o unitate undeva o sută – două sute de euro pentru o casă, unele țări plătesc pentru metru pătrat, undeva 0,5 cenți la metru pătrat.

Deci noi, după aprobarea acestei legi, vom elabora metodologia de calcul al tarifelor.

Domnul Artur Reșetnicov:

Adică dumneavoastră, prin acest proiect, propuneți introducerea încă a unei taxe obligatorii, pe care o va plăti, în special, omul care a locuit 10 – 20 – 30 de ani într-o casă de la sat, conform standardelor din Uniunea Europeană? Dumneavoastră ați văzut diferența dintre nivelul de viață în Uniunea Europeană și acum la noi în Republica Moldova?

Domnul Anatolie Zolotcov:

Stimate domnule deputat,

Dacă persoana locuiește în această casă și nu dorește să se înregistreze, nu are necesitate de acest certificat.

Domnul Artur Reșetnicov:

D-apoi o privați de posibilitatea să vîndă casa respectivă sau să primească moștenirea în caz de s-a întîmplat un caz respectiv, așa este?

Domnul Anatolie Zolotcov:

La moștenire nu este necesar acest certificat.

Domnul Artur Reșetnicov:

Cum? Absolut obligatoriu pentru „Cadastru”, nu va înregistra dreptul de proprietate. Aici exact scrieți că în „Cadastru” se prezintă inclusiv certificatul pe care îl propuneți.

Este un lucru la care dumneavoastră, conceptual, trebuie să vă gîndiți. Impuneți, în special, bun, apartamente, clădiri noi, asta e clar, dar casele de locuit, în care oamenii de la țară locuiesc, dumneavoastră le impuneți încă un certificat. Sînt și case de lut, cunoașteți cum oamenii locuiesc la țară, cum o să îi impuneți să facă sisteme de ventilare, sisteme de canalizare, sisteme de climatizare? Cum? Cum vă închipuiți dumneavoastră lucrul respectiv?

Domnul Anatolie Zolotcov:

Stimate domnule deputat...

Domnul Artur Reșetnicov:

Cunoașteți cum oamenii se încălzesc la țară acum.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Eu cunosc lucrul acesta, căci sînt de la țară. Deci persoana care vrea să vîndă această casă, care, știți, că la țară costă... se vînd casă nu de 5 mii de euro, dar mai scump.

Domnul Artur Reșetnicov:

Legea trebuie să fie egală pentru toți.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Dacă va plăti 100 de euro pentru acest certificat...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule deputat,

Așteptați răspunsul, vă rog. Și nu interveniți în momentul răspunsului.

Domnul Artur Reșetnicov:

Aștept cu atenție.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă rog.

Domnul Artur Reșetnicov:

Și vă recomand și dumneavoastră să așteptați.

Doamna Liliana Palihovici:

Iată, nu întrerupeți vorbitorul. (*Rumoare în sală.*)

Continuați sau ați...

Domnul Artur Reșetnicov:

Păi, care e răspunsul?

Domnul Anatolie Zolotcov:

Eu am terminat.

Domnul Artur Reșetnicov:

Care e răspunsul?

Domnul Anatolie Zolotcov:

Poftim, întrebarea concretă, dumneavoastră, să ascult.

Doamna Liliana Palihovici:

Deci, domnule deputat, ați avut două întrebări.

Eu vă mulțumesc.

Microfonul nr.5.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Domnule viceministru,

Mie îmi place legea, chiar dacă trebuie făcute schimbări, amendamente, dar, poate, păcat că avem atît de tîrziu astfel de lege care trebuie să se refere la eficiența energetică.

Avem mai mult de jumătate din blocuri construite pînă în 1975. Iarna, factura este undeva jumătate din veniturile unei gospodării și este evident că era nevoie de reglementat domeniul.

Totodată, mă gîndesc că este important ca publicul larg să cunoască care este ineficiența sau care este starea din punct de vedere energetic al locuinței, al blocului în care locuiește.

Și vreau să vă întreb dacă va fi sau este posibil să fie publicate pe un portal informațional rezultatele acestei analize, pentru că avem două articole care spun că informația este publică. Da, articolele 21 și 22 din lege, dar este publică dacă o cer. Dar poate că punem toată informația pe un site?

Domnul Anatolie Zolotcov:

Păi.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Vrei să vezi care e performanța unei locuințe, ai intrat, ai văzut și nu umbli să ceri solicitări conform legii, accesul la informații ș.a.m.d.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Deci, după cum eu am menționat, va fi creat un portal web național, unde vor fi amplasate toate certificatele de performanțe energetice, unde va fi indicat, deci un certificat energetic, iată, el așa reprezintă și aici sînt indicate toate datele, cît el consumă și gaz, și apă, și canalizare.

Deci toate aceste cerințe, toată informația va fi amplasată în acest certificat care va fi amplasat pe un site special creat de către Agenția de Eficiență Energetică.

Domnul Gheorghe Mocanu:

OK. Căci aceasta atunci trebuie precizat în lege, pentru că în lege apare sistem informațional național.

Dar acesta poate fi un sistem pe care îl deține ministerul, nu neapărat un portal.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Bine.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Și, sau apare cuvintele „registru electronic”. Registrul la fel poate fi deținut doar de minister. Deci important să trecem exact...

Domnul Anatolie Zolotcov:

Am înțeles.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Portal deci deschis...

Domnul Anatolie Zolotcov:

Da, am înțeles.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Acces la informație.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Mulțumesc.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Și, bineînțeles, a doua întrebare se referă exact la același lucru. Ca și la proiectul precedent, noi avem multe cuvinte "trebuie", mai ales la obligații pentru evaluatorul energetic, pentru proprietarul clădirii, pentru inspectorul sistemelor de climatizare și încălzire.

Dar Codul contravențional nu prevede sau nu încadrează aceste fapte la contravenții. Și ar trebui, deoarece nu sînt calificate drept contravenții, să modificăm și Codul contravențional.

Și deoarece nu ați menționat în actele care trebuie modificate, să adăugați și Codul contravențional.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Se acceptă propunerea dumneavoastră.

Mulțumesc.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Mersi.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

Domnule ministru,

Deci nimeni nu neagă necesitatea acestei legi, dar la noi se întîmplă ca în vorba ceea: vrem cît mai bine, dar iese ca de obicei.

Ideea e bună, dar conținutul nu prea. De pildă, Capitolul V alineatul (1): sisteme de încălzire, echipamente cu cazane, cu o putere nominală utilă mai mare de 20 de kilowați trebuie să se supună unei inspecții periodice.

Deci eu așa am înțeles, că la dumneavoastră apartamentele unifamiliare aceasta e casă privată. Acum, închipuiți-vă, la o casă privată cineva, periodic, cu atât mai mult că nici nu știți care e organul de control, după lege nu este clar cine este organul de control, o să fie pe viitor, e privat sau e de stat.

Închipuiți-vă acum: inspector de la o firmă privată vine periodic, conform legii, vine în fiecare lună, bocănește la ușa dumneavoastră, spune: dați că eu trebuie să verific. Eu, periodic, trebuie să vă verific. Plătiți-mi 50 de lei, achitați-mi. Haideți, periodicitatea să o indicăm concret în lege, să știe când omul poate să vină și când nu. Pentru că nu știți nici organul de control, dar periodic el vine.

Ce înseamnă periodic? Odată în lună, odată în an, odată sau conform, de pildă, cazanul acela dacă are 20 de kilowați este standard... o dată la trei ani, o dată la cinci ani.

Eu nu vreau să mă trezesc... eu nu am casă privată, dar cine are nu trebuie să se trezească în fiecare săptămână: boc, boc la ușă, plătește 50 că eu te-am verificat, conform legii, periodic.

Care o să fie periodicitatea?

Domnul Anatolie Zolotcov:

Deci conform...

Stimate domnule deputat,

În acest proiect de lege este indicat că certificatul de performanță energetică se eliberează pe 10 ani, adică o dată la cât... Dacă dumneavoastră construiți o casă nouă, ea deja trebuie să obțină certificat de performanță energetică care se eliberează pe 10 ani.

Dar la dumneavoastră cum, pentru verificarea contoarelor vin de la același „Apă-Canal” și verifică contorul.

Domnul Gheorghe Brega:

Odată la 5 ani, conform...

Domnul Anatolie Zolotcov:

Dar la noi... o dată la 10 ani va fi.

Domnul Gheorghe Brega:

Păi, indicați aici.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Dar aici este stipulat.

Domnul Gheorghe Brega:

Dar dumneavoastră ați scris ”periodic”. Inspectorul acela periodic poate să vină să vă bocănească în fiecare săptămână.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Am înțeles.

Bine. Vom concretiza, domnule deputat.

Domnul Gheorghe Brega:

Așa. Una la mână.

Doi la mână. Sînt multe întrebări aici, dar avem și multe declarative, niște declarații, pur și simplu.

Ia, uitați-vă articolul 32 – imparțialitatea specialiștilor autorizați. Cum o să, cum o să apreciem noi dacă sînt imparțiali sau neimparțiali?

Domnul Anatolie Zolotcov:

Deci iarăși...

Domnul Gheorghe Brega:

Eu nu înțeleg cum, în lege punem imparțialitatea...

Domnul Anatolie Zolotcov:

Iarăși, proiectul de lege aici stipulează că certificatele energetice elaborate vor fi verificate. Și atunci, dacă evaluatorul respectiv nu a elaborat calitativ acest certificat, clar că lui i se va retrage licența.

Ca...

Domnul Gheorghe Brega:

Atunci...

Domnul Anatolie Zolotcov:

Dacă...

Domnul Gheorghe Brega:

Care pedeapsă o să fie pentru acest inspector?

Domnul Anatolie Zolotcov:

Poftim?

Domnul Gheorghe Brega:

Care pedeapsă o să fie pentru...

Domnul Anatolie Zolotcov:

Codul, în Codul contravențional va fi indicat care vor fi consecințele dacă el nu a elaborat corect aceste...

Domnul Gheorghe Brega:

Dar ați modificat Codul contravențional?

Domnul Anatolie Zolotcov:

Se va modifica.

Domnul Gheorghe Brega:

Se va modifica.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Da.

Domnul Gheorghe Brega:

Păi, atunci.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Dar noi nu putem modifica acum...

Domnul Gheorghe Brega:

Am înțeles.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Pînă nu este aprobat proiectul de lege.

Domnul Gheorghe Brega:

Am înțeles. Capitolul X e declarativ complet. Guvernul asigură, Guvernul stabilește și oferă stimulente financiare. Care e măsura stimulentele financiare? Ca în Europa, care în Europa sută la sută statul asigură sau ca în, presupunem în România, unde statul restituie 30 la sută din cheltuieli. Sau care o să fie?

Noi nu vedem nimic. Guvernul asigură, dar cum asigură stimulente, cui?

Acestea sînt declarații. Căci în așa caz conform legii Guvernul, o să spună, eu asigur, dar nu pot la moment. Să stabilim concret ce asigură Guvernul, care este suma, care-i participarea, cu ce participă Guvernul? Da ceea ce a făcut de acum încălzire, restituie ceva, nu, dacă vrem ca în Europa.

Or, noi facem declarații. Acesta e capitol declarativ, mai mult nimic.

(Rumoare în sală.)

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Doamna Galina Balmoș:

Mulțumesc.

În contextul celor expuse și anterior înțelegem că acest proiect nu are nimic cu performanța energetică a clădirilor, pentru că nu acesta este scopul.

Scopul este să mai obțină un certificat, o certificare a unei proceduri, pentru că există în articolul 17 o obligație, toți care vor să vîndă, să cumpere un apartament, o casă sau să dea în chirie, obligatoriu trebuie să mai aibă un certificat de performanță energetică a clădirii.

Nu contează ce va fi scris în certificat, e nota doi sau e nota 10 la performanță. Problema e că cetățeanul trebuie să procure acest certificat și să îl prezinte la notar pentru a-și autentifica contractul de vînzare ori cumpărare.

Nu are nimic absolut cu performanța, pentru că cumpărătorul oricum este predispus să dea o sumă ori alta. El vede din start ce cumpără și dacă este un viciu ascuns astăzi Codul civil presupune și obligația aceasta de a răspunde pentru viciile ascunse.

Deci absolut nu vedem că acest proiect de lege ar îmbunătăți cumva performanța energetică a clădirilor. Pentru că această obligație pe care o puneți dumneavoastră este, de fapt, încă un impozit sau o taxă pe care o puneți pe umerii tuturor cetățenilor.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Eu nu am înțeles întrebarea.

Doamna Galina Balmoș:

Aceasta este o constatare și dumneavoastră nici în cadrul comisiei nu ați putut răspunde, ați spus atunci numai că clădirile noi. Dacă ar fi pentru clădirile noi, atunci încă ar mai putea fi acceptată ideea.

Dar dumneavoastră puneți pentru toți absolut: și acel care are o casă de... nu o poate vinde nici cu două mii de lei, și acel care are un apartament luxos. Acest certificat oricum nu schimbă nimic, absolut nimic nu schimbă decât faptul că trebuie să mai smulgeți din cetățean o taxă.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Stimată doamnă deputat,

Eu și în cadrul comisiei v-am răspuns că nu se referă obținerea certificatului de performanță energetică pentru apartamente separat.

Doamna Galina Balmoș:

Aici scrie în articolul 17.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Pentru blocuri.

Doamna Galina Balmoș:

Clădirile existente și unitățile acestora care se expun la vânzare sau pentru închiriere.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Corect. Și uitați-vă dumneavoastră de ce, ce înseamnă unitate, unități. Eu vă citesc din noțiune. Deci unitatea clădirii, o secțiune, un etaj, o încăpere sau un complex de încăperi

Doamna Galina Balmoș:

O încăpere.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Cu excepția apartamentelor. Nu se referă la apartamente. (*Rumoare în sală.*)

Domnul:

Dar la case?

Domnul Anatolie Zolotcov:

La case se referă.

Doamna Galina Balmoș:

La toate casele și...

Domnul Anatolie Zolotcov:

La case și... Dați să vă dau un exemplu. Până la elaborarea normativului privind protecția termică a clădirilor, noi consumam 400 de kilowați.

Doamna Galina Balmoș:

La apartament nu se referă, dar la case se referă.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Clădirile consumau 400.

Doamna Galina Balmoș:

Dar de ce discriminați așa, la apartamente nu se referă, la case se referă?

Domnul Anatolie Zolotcov:

Dați-mi voie să răspund, doamnă deputat.

Doamna Galina Balmoș:

Nu există logică.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Deci până la aprobarea normativului privind termotehnica, tehnica, termotehnica în construcții în 2006, clădirile consumau 200, deci până la 400 de kilowați/oră pe metru pătrat. După aprobarea normativului consumă până la 250. Deci s-a micșorat consumul esențial.

Eu cred că și la dumneavoastră fiecare clădire care acum se construiește sînt izolați de termic... (*Rumoare în sală.*)

Doamna Galina Balmoș:

Dar ce legătură are...

Domnul Anatolie Zolotcov:

Se instalează.

Doamna Galina Balmoș:

Cu acest certificat pe care îl impuneți?

Dacă în certificat vă scrie nota doi sau eu nu știu ce aveți de gând să scrieți în certificat ori o spuneți că e foarte performant, care este rolul acestui certificat?

Domnul Anatolie Zolotcov:

Ca...

Doamna Galina Balmoș:

Ca cumpărătorul să dea un preț.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Ca clădirea să consume mai puțină...

Doamna Galina Balmoș:

Mai mare.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Energie. Acesta este rolul acestei legi.

Doamna Galina Balmoș:

Mulțumesc, dar nu este convingător deloc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.2.

Domnul Miron Gagauz:

Спасибо.

Господин министр,

Ответите мне на такой вопрос: человек построил дом, он принял для себя решение, что он не будет вообще делать систему отопления, он зимой будет использовать калориферы, вы выдаете ему сертификат?

Domnul Anatolie Zolotcov:

Deci vreau să vă răspund că clădirile care vor fi construite noi, ele trebuie să corespundă cerințelor normative în vigoare. Cerințele normative în vigoare prevăd ca temperatura din interior să fie temperatura ca omul să poată locui în acest apartament. Poate să folosească și alte...

Domnul Miron Gagauz:

Одну минуточку.

Господин министр, Вы можете предъявлять требования к конструкции дома, к толщине стен, использованию стеклопакетов, а как его топить – это мое дело, то ли я поставлю калорифер, то ли я поставлю буржуйку зимой, то

ли это. Вы делаете то, что вообще в принципе не нужно, и понимаете это прекрасно и лоббируете чьи-то интересы.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Stimate domnule deputat,

Conform Legii nr.721 cu privire la calitatea în construcție există șase exigențe esențiale pentru a locui într-o clădire, inclusiv referitor la economia energiei.

Domnul Miron Gagauz:

Я не говорю о квартире, я говорю о доме.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Deci eu mă refer la clădire în ansamblu. Deci clădirea nu va fi dată în exploatare...

Domnul Miron Gagauz:

Я строю дом для того, чтобы жить тогда, когда я хочу.

Domnul Anatolie Zolotcov:

...dacă nu va corespunde cerințelor normative, Legii nr.721 cu privire la calitatea în construcții, unde sînt stipulate toate exigențele.

Domnul Miron Gagauz:

Извините, пожалуйста, когда я заказываю проект, я четко определяю, что я буду жить в этом доме до глубокой осени и когда надо я поставлю калорифер, а зимой я уеду оттуда.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Stimate domnule deputat,

Dumneavoastră nu veți obține autoritatea de construire dacă proiectul, documentația de proiect nu va corespunde cerințelor în vigoare. De aceea, nu este corect aceasta.

Domnul Miron Gagauz:

Но, это нарушает мои права. А, в конце концов, за мои деньги я строю такой дом, какой хочу.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Nu este corect. Este Legea cu privire la calitatea în construcție și după construcția clădirii se semnează procesul-verbal de recepție finală, prin care se confirmă că construcția corespunde cerințelor normative.

Domnul Miron Gagauz:

Извините меня, пожалуйста, я заказываю проект в рамках тех положений, которые не угрожают моей жизни, и вы не имеете право указывать мне, какое я там буду ставить отопление и сколько я там буду жить.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Dar dumneavoastră cumpărați atunci o mașină în loc de patru roți, cu trei roți? Tot aceeași comparație.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Oleg Reidman:

Спасибо.

Domnule ministru,

Вы говорите же не только об отоплении, вы говорите о воде, о водоснабжении, о канализации, правильно? Сертификация энергоэффективности.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Deci tot ce influențează la consumul de energie se referă această lege.

Domnul Oleg Reidman:

Așa-i drept, da. А если я не хочу иметь водопровод и канализацию в доме, имею дворовой туалет и колодец в своем дворе, что вы будете не давать сертификат мне?

Domnul Anatolie Zolotcov:

Stimate domnule deputat,

Dumneavoastră dar ați construit multe clădiri în viața dumneavoastră și nu puteți da în exploatare dacă nu are canalizare, nu are ventilație, nu are electricitate. Deci trebuie să corespundă cerințelor sanitare, domnule deputat.

Domnul Oleg Reidman:

Dar în sat? Сейчас в селе у всех есть канализация, у всех есть водопровод? Как они будут сертифицировать? Как они будут продаваться? Дальше вопрос. Выданный сертификат должен быть представлен при купле-продажи, новый хозяин специально вызывает сертификационный орган и показывает, что использованный при продаже сертификат не соответствует фактическому положению вещей. Будет ли это являться основанием для расторжения договора купли-продажи?

Domnul Anatolie Zolotcov:

Pentru aceasta există Codul contravențional, care...

Domnul Oleg Reidman:

Извините, все понятно, вы не знаете этого.

Domnul Igor Corman:

Nu, eu am impresia că știe, dar mai ascultați-l și pe dumnealui. Deci, domnule Reidman,...

Domnul Oleg Reidman:

По идеи, если это...

Domnul Igor Corman:

...dacă puneți întrebări, omul începe să vorbească.

Domnul Oleg Reidman:

Нет ответа.

По идеи, если это обязательный документ, а потом обнаруживается его несоответствие, то это основание для расторжения договора.

Я хотел бы сказать следующее, концептуально этот закон построен не верно. Да, энергетическую эффективность нужно предъявлять:

а) к проектировщикам;

в) к подрядчикам, когда они сдают в эксплуатацию.

И все.

Domnul Igor Corman:

Și acesta este un punct de vedere.

Microfonul nr.4.

Domnul Gheorghe Brega:

Vă mulțumesc.

Domnule ministru,

Dumneavoastră ați făcut referință la Directiva europeană. Corect. Dar spuneți-mi, vă rog, în Directiva europeană certificatul este obligatoriu sau opțional?

Domnul Anatolie Zolotcov:

Deci Directiva europeană impune ca la etapa de proiectare de acum să fie indicată performanța energetică și impune ca fiecare apartament în bloc să aibă certificat de performanță energetică a clădirilor.

Domnul Gheorghe Brega:

Aceasta la proiectarea unei clădiri noi, dar nu la clădirile vechi.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Deci ea impune, când la vinderea unui apartament sau la încheierea unui apartament, să fie indicat iată acest certificat. Așa ceva eu am văzut în ...

Domnul Gheorghe Brega:

Domnule ministru,

În Directiva europeană nu este impus obligatoriu.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Ea impune.

Domnul Gheorghe Brega:

El se impune numai la clădirile noi.

Domnul Anatolie Zolotcov:

E obligatoriu.

Domnul Gheorghe Brega:

Dar la clădirile vechi nu se impune. Noi facem așa cum credem noi, dar în Directiva europeană certificatul nu este obligatoriu. Dumneavoastră ați discutat și la Guvern privind chestia aceasta.

Domnul Anatolie Zolotcov:

Domnule deputat,

Eu vă arăt după... Vă prezint Directiva, unde este indicat...

Domnul Gheorghe Brega:

Bine.

Domnul Anatolie Zolotcov:

...este stipulat pentru toate clădirile noi, pentru toate clădirile existente care se vînd, se dau în chirie, trebuie să dețină acest certificat de performanță energetică a clădirilor.

Domnul Gheorghe Brega:

Deci dumneavoastră faceți așa ca nici un părinte de al nostru sau cineva din cetățenii de la țară să nu poată vinde casa. Dumneavoastră aveți părinți la țară?

Domnul Anatolie Zolotcov:

Nu, el...

Domnul Gheorghe Brega:

Nu. Păi, atunci cum? Atunci dumneavoastră impuneți ca țăranul să se ducă să procure, chiar dacă și-i rău, nu corespunde, îl impuneți să procure ca să vîndă casa. Ceea ce în Europa nu există în Directiva europeană. La acele noi, da, eu sînt de acord. Legea nu are acțiune retroactivă. Nu impuneți țăranii de la țară, care vînd o casă cu o mie – două de dolari sau de euro, încă să mai plătească pentru certificatul acesta. Este ceva incredibil.

Domnul Igor Corman:

E incredibil sau credibil, domnule viceministru? E credibil sau e incredibil? Spuneți sau...

Domnul Anatolie Zolotcov:

Deci, iarăși, domnule deputat, Directiva europeană stipulează clar că toate clădirile noi, toate clădirile existente, apartamente... Vă arăt în Directivă unde este indicat. Directiva este la mine în geantă. Deci este obligatoriu de a obține așa certificat de performanță energetică. Chiar și când se realizează apartamentele, acest certificat energetic este indicat și este încheiat și pe blocurile respective în Europa.

Domnul Igor Corman:

Da. Mulțumesc.
Microfonul nr.5.

Domnul Eduard Mușuc:

Domnule Președinte,

Aceeași situație ca și în cazul legii precedente, dacă observați. Eu așa am înțeles că, dacă vă trebuie un raport peste noapte repede, urgent și unul superficial, este numită Comisia domnului Ioniță. Nu este corect.

În momentul de față nu există nici raport, nici coraport din partea comisiei care trebuie să prezinte raportul de bază – Comisia administrație publică și dezvoltare regională.

În momentul de față vreau să vă zic că ați văzut: în cadrul discuțiilor aprinse aici, în Parlament, sînt foarte multe întrebări care vizează legea respectivă. Ea, dacă va fi aplicată, va influența situația și impactul se va răsfrînge asupra miilor de sate din țara noastră și sutelor de mii de case, de locuințe.

Pornind de la aceasta, solicit să procedăm așa cum s-a procedat în cazul Legii precedente, să amînăm procedura de vot, să fie aprobate, cel puțin, corapoarte, coraportul din partea comisei noastre. Noi avem de gînd să implicăm administrația publică locală, structurile asociative din domeniu, inclusiv congresul autorităților locale din Moldova și alte asociații în așa mod ca să venim cu o poziție clară și profesionistă. Și să nu ne trezim cu impacte negative atunci când va trebui să implementăm această lege. Eu cred că este o propunere constructivă care trebuie acceptată.

Împreună cu ministerul o să lucrăm inclusiv în cadrul comisiei în așa mod ca, într-adevăr, să venim cu un raport sau coraport acceptabil pentru Parlament.

Domnul Igor Corman:

Așa este, domnule președinte.

Dar vreau să vă reamintesc și eu că, în ziua de 2 septembrie, prin dispoziție, am dat startul sesiunii de toamnă și apelul care a fost, inclusiv la ședința cu președinții comisiilor, este ca, pînă la 26 septembrie, comisiile să lucreze, să se

pregătească, să vină cu rapoarte. Deci astăzi sîntem în 26 septembrie. Dar aveți dreptate, aveți dreptate.

Domnul Eduard Mușuc:

Domnule Președinte,
Săptămîna...

Domnul Igor Corman:

Vă mulțumesc, domnule președinte.

Deci dumneavoastră v-ați dat aprecierea la propria propunere. Da, eu subscriu propunerea pe care ați făcut-o. Atunci, ca și în cazul proiectului anterior, să finalizăm acum dezbaterile și în cazul în care vor fi prezentate și rapoartele, atunci vom supune votului în primă lectură acest proiect de lege.

Microfonul nr.5.

Domnul Eduard Mușuc:

Domnule Președinte,

Să fim corecți, Comisia noastră administrație publică și dezvoltare regională din prima zi, cînd s-a convocat, ne-am convocat primii și în fiecare săptămîna petreceam ședințele comisiei.

Doar săptămîna trecută, cînd acest proiect de lege care, apropo, a parvenit după începerea sesiunii, a fost înregistrat în Parlament, doar săptămîna trecută, analizînd-o în cadrul comisiei, noi ne-am adresat către dumneavoastră ca să fie schimbat raportorul, coraportorul.

Zilele acestea am primit răspunsul, ceea ce înseamnă că doar săptămîna viitoare putem convoca comisia și discuta coraportul eventual.

Nu am avut cînd să-l examinăm.

Domnul Igor Corman:

Da. Bine. Acest proiect a intrat în Parlament la 4 septembrie. Dar, bine, de acum nu mai are rost să discutăm. Decizia este luată, o agreează toți.

Vă mulțumesc, domnule viceministru.

Sau mai aveți întrebări?

Microfonul nr.4.

Domnul Vladimir Hotineanu:

...Domnule Președinte.

Domnule ministru,

Eu am o întrebare. Legea este bună și ea ar trebui să apară. Ar trebui și noi să fim moderni dacă dorim integrare europeană.

Dar pe mine mă interesează altceva: specialiști care ar evalua performanța energetică a clădirilor noi în țară îi avem și cine îi pregătește?

Domnul Anatolie Zolotcov:

Acești evaluatori, în primul rând, vor fi atestați de către Agenția pentru Eficiență Energetică, cu participarea Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor.

De ce specialiști avem noi aici nevoie? Noi avem nevoie de proiectanți. Proiectanți structuriști. Avem așa specialiști atestați.

Noi avem nevoie de acei care se ocupă cu proiectarea rețelelor de ventilare condiționare. Iarăși, avem așa specialiști atestați și instituțiile noastre pregătesc așa specialiști în țară.

Domnul Igor Corman:

Mulțumesc, domnule viceministru.

Am încheiat dezbaterile pe marginea acestui proiect de lege.

Următorul subiect din ordinea de zi este proiectul de Lege cu nr.297 pentru modificarea articolului 186 din Codul muncii al Republicii Moldova.

Din partea Guvernului prezintă proiectul de lege domnul Sainciuc, viceministru al muncii, protecției sociale și familiei.

Vă rog.

Domnul Sergiu Sainciuc – viceministru al muncii, protecției sociale și familiei:

Vă mulțumesc.

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați deputați,

Proiectul de Lege privind modificarea articolului 186 din Codul muncii este elaborat în scopul îmbunătățirii din punct de vedere al aplicării în practică a normei prevăzute la acest articol.

Articolul 186 stabilește că salariaților concediați, în legătură cu lichidarea unității sau cu încetarea activității angajatorului persoană fizică sau cu reducerea numărului ori a statelor de personal de la unitate, li se garantează plata indemnizației de eliberare din serviciu, care este neimpozabilă.

Cuantumul indemnizației pentru prima lună după concediere variază față de cuantumul plăților pentru lunile a doua și a treia.

Astfel, pentru prima lună, indemnizația lunară este egală cu mărimea sumară a unui salariu mediu săptămânal pentru fiecare an de activitate la unitatea respectivă, iar pentru a doua și a treia se menține salariul mediu lunar.

Ținând cont de faptul că articolul 186 este intitulat „Indemnizația de eliberare din serviciu”, toate plățile prevăzute la acest articol sînt legate de concedierea angajaților și plățile de care beneficiază angajații în acest caz urmează a fi tratate ca indemnizație de eliberare.

Acordarea indemnizației de concediere pentru lunile a doua și a treia, sub formă de menținere a salariului mediu, impune necesitatea de a reține de la salariații concediați a impozitelor pe venit, contribuții de asigurări sociale de stat și prime de asigurare medicală.

Astfel, pentru o aplicare univocă a normei și asigurarea echității sociale, se propune ca, la articolul 186 din Codul muncii, sintagma „de salariu mediu” să fie substituită cu cuvântul „indemnizație” din care nu se vor percepe impozitul pe venit, contribuții de asigurări sociale de stat sau prime de asigurări medicale.

În contextul celor menționate, rog să susțineți acest proiect.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Întrebări?

Microfonul nr.2.

Domnul Miron Gagauz:

Спасибо большое.

Господин министр,

Вы вот можете популярно объяснить, кто и что выигрывает от того, что мы меняем понятие выплата средней заработной платы или выходное пособие? Чтобы было понятно для чего.

Domnul Sergiu Sainciuc:

Deci mulțumesc.

Pentru prima lună, potrivit articolului din Cod, se plătește indemnizația lunară care este egală cu salariul săptămînal pentru fiecare an de activitate.

Dacă salariatul a lucrat, de exemplu, 10 ani de zile, înseamnă că această indemnizație constituie două salarii medii și jumătate pe lună.

Domnul Miron Gagauz:

Да.

Domnul Sergiu Sainciuc:

Și aceasta este indemnizație. Din această indemnizație nu se percep contribuțiile de asigurări sociale, nu se plătește impozitul pe venit și nu se achită prima pentru asigurare medicală.

Dar pentru lunile a doua și a treia, în alineatele respective ale articolului 184 este stipulat că se menține salariul mediu.

Deci, practic, este nonsens, dacă să vorbim așa, fiindcă persoana este deja disponibilizată. Ea nu are raporturi de muncă cu angajatorul, dar ei i se menține salariul mediu.

Din salariul mediu, la momentul actual, se reține impozitul pe venit, se reține contribuția de asigurări sociale de stat și se reține prima de asigurare medicală.

Deci noi, înlocuind salariul mediu pentru lunile a doua și a treia cu indemnizația, îi dăm posibilitate persoanei eliberate din serviciu în legătură cu concedierea sau cu reducerea statelor de personal ca și pentru luna a doua și a treia să primească indemnizația care va fi neimpozabilă.

Domnul Sergiu Sainciuc:

Deci este în folosul salariatului disponibilizat de la unitate.

Domnul Miron Gagauz:

Понятно. Размер выходного пособия равен средней заработной плате?

Domnul Sergiu Sainciuc:

Nu. Deci mărimea indemnizației de concediere este egală cu salariul mediu al salariatului.

Пособие равняется среднему заработку работника.

Domnul Miron Gagauz:

Спасибо.

Domnul Igor Corman:

Spuneți-i, foarte bun proiect.

Микрофонul nr.3.

Doamna Oxana Domentii:

Domnule raportor,

La prima vedere, pare că este o înlocuire tehnică a noțiunilor de ”indemnizație” și ”salariu” și pare că veniți cu o îmbunătățire a situației, pentru că salariații nu vor achita contribuții sociale, pentru că, spuneți aici, în nota infirmativă, aceste contribuții sociale nu se întorc persoanelor sub nici o formă.

Vreau să vă contrazic în acest sens și vă spun că am consultat și organele de asigurări sociale, care mi-au confirmat faptul că această plată, sub formă de salariu, intră în stagiul de cotizare a persoanelor și are o influență asupra mai multor garanții sociale de care beneficiază persoana, cele care se calculează în baza stagiului de cotizare.

După mine, este normal ca această noțiune să rămână sub formă de, anume de salariu, pentru ca să putem să luăm în considerare această perioadă de cotizare în stagiul, să luăm în considerare ca stagiul de muncă al persoanei, astfel încât persoana eliberată să nu aibă această întrerupere de stagiul până când își va găsi un alt loc de muncă, dacă nu dorește în prima lună să nu are posibilitate prima, a doua lună să se înregistreze la Agenția de Ocupare a Forței de Muncă.

Domnul Sergiu Sainciuc:

În principiu, conform legislației în vigoare, plata sau menținerea salariului pentru lunile a doua și a treia se face doar în cazul... persoana care a fost disponibilizată este înregistrată ca șomer la Agenția Teritorială de Ocupare a Forței de Muncă.

Persoana respectivă în acest caz, are alt statut, ea nu are statut de salariat, ea are statut de șomer, și doar acest statut de șomer îi permite să primească această indemnizație sub formă de salariu mediu, care se menține pentru lunile a doua și a treia.

Și, în cazul de față, pur și simplu, ce se întâmplă? Eu tot am consultat, stimată doamnă deputat, legislația care este în vigoare, Casa Națională de Asigurări Sociale.

Deci ce se întâmplă la momentul actual? Angajatorul percepe această contribuție de asigurări sociale de stat, dar, ulterior, pur și simplu, această sumă, pe care a plătit-o angajatorul pentru fostul salariat, nu intră în calculul salariului mediu ulterior pentru pensie. Fiindcă salariatul nu are raporturi de muncă și dacă să ne uităm și la articolul 186, denumirea articolului este: „Indemnizația de concediere” și nicidecum nu trebuie să fie vorba acolo despre salariu.

Doamna Oxana Domentî:

În acest caz...

Domnul Sergiu Sainciuc:

De aceea, în cazul de față, persoana disponibilizată nicidecum nu pierde în vechimea în muncă asigurată, fiindcă și perioada în care se află... și are statut de șomer.

Doamna Oxana Domentî:

Da prima lună?

Domnul Sergiu Sainciuc:

Deci această persoană... această perioadă de șomaj se include în perioada de muncă asigurată a salariatului.

Doamna Oxana Domentî:

Din a doua lună și din a treia lună, dar prima lună ce statut are el?

Domnul Sergiu Sainciuc:

Prima lună tot se include.

Doamna Oxana Domentî:

Nu se include.

Domnul Sergiu Sainciuc:

Absolut. Ea...

Doamna Oxana Domentî:

Că ați spus din a doua și a treia...

Domnul Sergiu Sainciuc:

Stimată doamnă...

Doamna Oxana Domentî:

Se înregistrează.

Domnul Sergiu Sainciuc:

Stimată doamnă,

Ca șomerul, persoana disponibilizată să primească indemnizația pentru lunile a doua și a treia, ea, imediat după ce a fost disponibilizată, trebuie să se ducă să se înregistreze la Agenția Teritorială de Ocupare.

Doamna Oxana Domentî:

Trebuie să se ducă.

Domnul Sergiu Sainciuc:

Dacă nu se înregistrează la Agenția Teritorială, indemnizația pentru lunile a doua și a treia nu se achită.

Doamna Oxana Domentî:

Dar pentru prima lună se achită.

Domnul Sergiu Sainciuc:

Da, dar prima lună este indemnizație de eliberare, stimată doamnă, din care nu se percep contribuții, nu se plătesc.

Doamna Oxana Domentî:

Stimate domnule ministru...

Domnul Sergiu Sainciuc:

Impozite ș.a.m.d.

Doamna Oxana Domentî:

În acest caz, eu consider că ar fi mai ușor să schimbăm denumirea articolului acolo unde scrie că este indemnizație de eliberare din serviciu, să spunem că este o plată, după care precizăm în alt articol, că această plată este sub formă de salariu.

Și atunci...

Domnul Sergiu Sainciuc:

Nu este această...

Doamna Oxana Domentî:

Îi păstrăm toate garanțiile acestui angajat.

Domnul Sergiu Sainciuc:

Nu este abordarea corectă. Deci, conform legislației în vigoare, este stabilită noțiunea de indemnizație de eliberare a persoanei care au fost disponibilizată. Și această indemnizație, conform legislației Republicii Moldova, este neimpozabilă.

Doamna Oxana Domentî:

Ține de competența Parlamentului să schimbe legislația Republicii Moldova dacă este în favoarea cetățenilor.

Domnul Sergiu Sainciuc:

Eu am prezentat.

Doamna Oxana Domentî:

După mine.

Domnul Sergiu Sainciuc:

Opinia Guvernului.

Doamna Oxana Domentî:

Acest proiect de lege înrăutățește garanțiile...

Domnul Sergiu Sainciuc:

Absolut nu înrăutățește.

Doamna Oxana Domentî:

...sociale ale...

Domnul Sergiu Sainciuc:

Garanțiile sociale...

Doamna Oxana Domentî:

...persoanei.

Domnul Sergiu Sainciuc:

Invers, oferă salariatului disponibilizat să primească indemnizație pentru lunile a doua și a treia într-un cuantum mai majorat.

Doamna Oxana Domentî:

Da, dar i se face întrerupere de stagiou.

Domnul Sergiu Sainciuc:

Nu se face.

Doamna Oxana Domentî:

Încă în prima lună.

Domnul Sergiu Sainciuc:

Stimată doamnă,

Cunoașteți foarte bine legislația națională. Nu se face nici o întrerupere pentru salariat, fiindcă acea persoană...

Doamna Oxana Domentî:

Am consultat specialiștii...

Domnul Sergiu Sainciuc:

...deja nu are statut...

Doamna Oxana Domentî:

...din domeniul care mi-au conformat...

Domnul Sergiu Sainciuc:

...de salariat.

Doamna Oxana Domentî:

...pe cazuri concrete...

Domnul Sergiu Sainciuc:

Dar are statut de persoană asigurată.

Doamna Oxana Domentî:

...acest lucru.

Domnul Sergiu Sainciuc:

Ca șomer.

Domnul Igor Corman:

Acestea au fost întrebările, stimați colegi. Încă o întrebare.
Microfonul 3.

Doamna Galina Balmoș:

Mulțumesc.

(Balmoș, Partidul Comuniștilor)

Vreau să susțin cele spuse de antevorbitor, colega mea, și vreau să zic încă o dată, domnule Sainciuc, poate vă mai consultați și dumneavoastră, pentru că noi am consultat specialiștii de la Casa Națională, care, poate nu v-au spus dumneavoastră ceea ce ne-au spus nouă, dar ei au demonstrat că și sumele respective, și perioada, influențează asupra cuantumului pensiei și dreptului de pensie și, mai mult decât atât, în o perioadă nu atât de îndepărtată, îmi amintesc cum cetățenii veneau, atunci când obțin dreptul la pensie, după aceste certificate care să-i demonstreze ce indemnizații, ce sume, ce salarii au primit ei la disponibilizare, pentru ca pensia respectivă să poată, într-un fel, crește.

Eu consider că trebuie să mai consultați o dată specialiștii de la Casa Națională sau să nu tăinuți ceea ce vreți să faceți: să omiteți niște garanții ale cetățenilor, deja obținute.

Mulțumesc. Atât.

Domnul Sergiu Sainciuc:

Stimată doamnă deputat,

Îmi pare rău că nu cunoașteți legislația, că ați lucrat în același sistem vreo doi ani de zile.

Proiectul a fost consultat, din toate punctele de vedere, cu Casa Națională de Asigurări Sociale. Tot ce am menționat eu în raport este corect și, din aceste plăți, la momentul actual, care sînt percepute, pur și simplu, nu se iau în considerație la plata pensiei.

Vechimea în muncă stipulată este luată în considerație atunci cînd ea are deja alt statut: statutul de șomer.

Doamna Galina Balmoș:

Am fost vizată și îmi pare rău că dumneavoastră vă permiteți astfel de lucruri, dar eu v-am sfătuit doar să mai consultați o dată Casa Națională. Aceiași specialiști dumneavoastră vă spun una, nouă ne spun alta. Eu nu m-am rușinat ca să întreb și de două, și de trei, și de patru ori, ca să văd totuși, care este. Are importanță, ori nu are importanță.

Dumneavoastră veniți cu atît tupeu, parcă ați fi dreptatea din ultima instanță. Cred că nu face decît să mai consultăm o dată acest moment și să venim cu o soluție optimă.

Mulțumesc.

Domnul Sergiu Sainciuc:

Guvernul a consultat acest proiect cu toate structurile interesate din Republica Moldova, cu toate structurile care au atribuție la acest subiect. Toate avizele sînt pozitive. Ceea ce s-a vorbit, este corect.

Vă mulțumesc pentru atenție.

Domnul Igor Corman:

Microfonul 2.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Mulțumesc, domnule Președinte.

(Anatolie Zagorodnîi, Frațiunea PCRM)

Domnule Sainciuc,

Vă rog foarte mult, față de colegile mele, căci sînt doamne și ați activat într-un colectiv, să aveți o cultură mai demnă în calitate de viceministru, fiindcă nu vă face față la cele ce învinuiri aduceți sau obiecții față de aceste doamne.

Asta-i prima. Si doi: vreau să vă întreb, dumneavoastră prezentați acest proiect în calitate de viceministru sau în calitate de șef al Departamentului Probleme Sociale din cadrul Partidului Democrat. Fiindcă ceea ce dumneavoastră propuneți astăzi, într-adevăr, este în defavoarea societății și oamenilor care vor primi aceste indemnizații.

În ultimii patru ani, și argumentez de ce. În ultimii patru ani, tot ceea ce faceți dumneavoastră: dați cu capul în bară și după aceasta veniți în Parlament și

faceți modificările. Uitați-vă, peste o jumătate de an ne-am dat seama că aceasta este în detrimentul persoanelor care vor beneficia de aceste indemnizații.

De aceea, vreau să știe toată societatea, fiindcă, cum vine, vin aceste inițiative: din cadrul guvernului, ministerului, sau din cadrul sînului partidului din care faceți parte?

Domnul Igor Corman:

Domnule Zagorodnîi,

Dacă are să vă răspundă domnul viceministru, o să îl învinuiți iarăși că are un comportament neadecvat și un viceministru, din partea Guvernului, în fața deputaților, trebuie să aibă un alt comportament. Poate ați avea dreptate, de aceea, dați-mi voie și eu să vă întreb: dar dumneavoastră ați pus această întrebare în calitate de deputat sau de reprezentant al Partidului Comuniștilor din Republica Moldova.

Da. Microfonul 2, vă rog.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Eu, de fapt, m-am prezentat: sînt deputat și reprezint Partidul Comuniștilor. Dacă nu, pot să mă mai prezint încă odată.

Domnul Igor Corman:

Păi așa și toți acei care sînt în Guvern: miniștri, viceministri, responsabilitate politică, reprezintă oamenii niște partide, aceasta este exercițiul democratic.

Mai sînt întrebări, stimați colegi?

Întrebări nu mai sînt.

Domnul Sergiu Sainciuc:

...proiectul...

Domnul Igor Corman:

A, aveți un răspuns.

Da, vă rog.

Domnul Sergiu Sainciuc:

...stimați deputați,

Codul muncii a fost aprobat de Parlament în 2003, pus în aplicare începînd cu 1 octombrie 2003. Știți foarte bine că la baza proiectului Codului muncii care atunci a fost votat de către Parlament s-a luat proiectul Codului muncii care, tot de Parlament, a fost votat, în primă lectură, încă în 1999 și acel grup care a elaborat acel cod în 2003, a fost pus în anumite limite să ia în considerație normele adoptate în 1999. De acea sînt anumite momente care trebuie îndreptate în Codul muncii.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Da. Mulțumim, domnule viceministru.

Acestea au fost întrebările și acum rog Comisia cu raportul.
Domnule Președinte Hotineanu,
Vă rog la tribuna centrală.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Onorate domnule Președinte,
Doamnelor și domnilor deputați,

Comisia protecție socială, sănătate și familie a examinat proiectul de lege nr. 277, care prevede modificarea articolului 86 din Codul muncii al Republicii Moldova. Prin modificarea respectivă la acest articol, plata pentru lunile a doua și a treia, aferentă concedierii salariaților care nu au fost plasați în câmpul muncii, va fi denumită indemnizație.

În comisie a parvenit avizul Comisiei politică externă și integrare europeană, care l-a propus spre discuție și adoptare în cadrul ședințelor plenului Parlamentului, Direcția generală juridică, care a propus substituirea termenului ”indemnizație de concediere” din articolul sus-menționat prin termenul ”indemnizație de eliberare”.

Urmare a dezbaterii proiectului, cu votul unanim al membrilor comisiei prezente în ședință (șase au fost, șase – pro), s-a propus examinarea și adoptarea proiectului de lege în cadrul ședinței plenare, pentru lectura întâi.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Întrebări către comisie?
Microfonul 3, vă rog.

Doamna Galina Balmoș:

Eu aș vrea doar să concretizez un moment, nu am o întrebare, dar să concretizez un moment. Pentru prima luna se plătește o indemnizație...

Domnul Vladimir Hotineanu:

Se plătește salariul mediu.

Doamna Galina Balmoș:

O indemnizație, așa se numește: indemnizație de concediere. Pentru a doua lună – salariul mediu lunar, dacă persoana nu a fost plasată în câmpul muncii și, abia pentru a treia luna, salariul mediu lunar, dacă după concediere salariatul s-a înregistrat în decurs de 14 zile calendaristice la Agenția, ș.a.m.d. Teritorială pentru Ocuparea Forței de Muncă.

Noi considerăm, totuși, și vreau să reiterez poziția că acest proiect înrăutățește situația acelor angajați care au fost concediați sau vor urma să fie concediați. Și e diferit de ceea ce a spus adineauri domnul viceministru.

(Voce nedeslușită)

Domnul Igor Corman:

Da. Mulțumesc, domnule președinte.

Stimați colegi,

În condițiile raportului comisiei, supun votului aprobarea în primă lectură a proiectului cu numărul 297.

Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea voturilor. Proiectul a fost aprobat în prima lectură.

Și acum, stimați colegi,

Următorul și ultimul subiect din agenda zilei de astăzi: proiectul de Hotărâre cu numărul 377 privind declararea vacanței unui mandat de deputat în Parlament.

Doamnă Apolschi,

Vă rog să prezentați proiectul.

Doamna Raisa Apolschi:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Prezidium,

Stimați colegi,

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de Hotărâre privind declararea vacanței unui mandat de deputat în Parlament. Ca urmare, comisia a constatat că proiectul menționat a fost înaintat în legătură cu decesul deputatului în Parlament, Zinaida Chistruga, aleasă din partea Partidului Comuniștilor din Republica Moldova. Potrivit prevederilor articolului 69 din Constituție și articolului 2, alineatul (7) din Legea despre statutul deputatului în Parlament, calitatea de deputat încetează în anumite cazuri, inclusiv în caz de deces.

Comisia juridică, numiri și imunități, în aceste circumstanțe, a examinat acest proiect de lege și, conform legii, comisia este obligată să întocmească un raport, iar Parlamentul, prin hotărârea sa, să ia act de raportul comisiei și declararea mandatului vacant. Ținând cont de cele relatate, Comisia juridică, numiri și imunități a decis, în unanimitate, să propună, spre examinare și aprobare, în ședința plenară a Parlamentului acest proiect de hotărâre.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Întrebări nu sînt.

Mulțumim, doamnă președinte.

În condițiile raportului comisiei, supun votului acest proiect de hotărâre. Cine este pentru rog să voteze.

Majoritatea voturilor. Proiectul de hotărâre este votat unanim. Majoritatea, unanim.

Stimați colegi,

Am ajuns la subiectul ”interpelări” și rog deputații, dacă doresc să facă interpelări, să iasă la microfoane.

Avem. Da. Microfonul 4.

Domnul Tudor Deliu:

Am o interpelare către domnul Corneliu Gurin, Procuror General al Republicii Moldova. La data de 24 septembrie 2013, în urma unei percheziții în domiciliul cetățeanului Mihail Amerberg, activist al Partidului Comuniștilor din Republica Moldova, au fost depistate mai multe arme și muniții, deținute ilegal, inclusiv: gloanțe cu pătrundere adâncă, gloanțe expansive, grenade și un aruncător de grenade cu sistem de ghidaj.

În momentul percheziției, la fața locului, și-au făcut apariția 5 deputați comuniști, și anume: Alexandr Petkov, Grigore Petrenco, Inna Șupac, Zurabi Todua și Mihail Poleanschi, care, făcând uz de statutul de deputat, au dat buzna în apartamentul cu pricina, au făcut presiuni asupra celor care efectuau percheziția, au intervenit ulterior în actele procesuale și au efectuat mai multe apeluri telefonice, inclusiv către alți polițiști, cu scopul de a influența mersul anchetei.

În acest mod, deputații sus-menționați au încălcat normele de procedură penală, prin care au prejudiciat mersul anchetei față... faptă ce cade sub incidența articolului 303 din Codul penal al Republicii Moldova, care prevede infracțiunea de amestec sub orice formă, în activitatea organelor de urmărire penală, cu scopul de a împiedica cercetarea rapidă, completă și obiectivă a cauzei penale, inclusiv săvârșită cu folosirea situației de serviciu.

Domnule Procuror,

Solicite să investigați subiectul invocat, să verificați dacă au fost încălcate prevederile Codului penal, cine a informat deputații despre percheziție, în ce măsură a fost prejudiciată ancheta pe marginea acestui caz și dacă există temei pentru punerea în aplicare a prevederilor articolului 95 din Regulamentul Parlamentului, care presupune ridicarea imunității deputatului în cazul în care deputatul a comis o infracțiune sau o contravenție.

Răspunsul îl solicit în scris.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă mulțumesc.

Vă rog, stimați deputați, toate interpelările pe care le faceți astăzi, în scris, să le depuneți la secretariat.

Microfonul 3.

Domnul Veaceslav Bondari:

Вопрос министру образования к госпоже Мая Санду.

Doamna Liliana Palihovici:

Astăzi avem ora interpelărilor, nu întrebărilor. Ora interpelărilor.

Domnul Veaceslav Bondari:

Interpelare. Interpelare.

Doamna Liliana Palihovici:

Și nu uitați să o depuneți în scris, domnule deputat.

Domnul Veaceslav Bondari:

Numaidecît. На заседании парламентской Комиссии по образованию госпожа Мая Санду заявила, что оптимизация школ на местах проводится по инициативе местных районных советов. На заседании районного совета Анений Ной от 19 сентября госпожа вице-председатель района от Демократической партии, Боговик Ольга заявила, что имеется прямое указание Министерства образования на закрытие и оптимизацию школ. Хотелось бы прояснить у госпожи министра, где это указание, номер и, желательно, текст.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul 4.

Domnul Ion Butmalai:

Da. Mulțumesc, doamnă vicepreședinte.

Către ministrul afacerilor interne. În legătură cu numărul foarte mare al accidentelor rutiere care au loc în fiecare zi pe teritoriul Republicii Moldova, soldate cu un număr impunător și alarmant de victime și pierderi de vieți omenești, solicit ca la Ora Guvernului din 03.10.2013, să fie invitat Domnul Ministru al Afacerilor Interne Dorin Recean, pentru a ne relata despre situația siguranței la trafic, la momentul actual, cât și despre activitatea eficientă a efectivului Inspectoratului Național de Patrulare și al Inspectoratului General de Poliție, de asemenea, rezultatele obținute la moment, în urma implementării reformei în MAI Republica Moldova, inclusiv suma resurselor financiare folosite din proiect pentru reforma MAI, cu prezentarea documentelor în scris la adresa mea și în plenul Parlamentului.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul 2.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

(Artur Reșetnicov, Frațiunea Partidului Comuniștilor)

O interpelare adresată Domnului ministru al afacerilor interne, Recean și Domnului Director al Serviciului de Informație și Securitate, Balan. În ultimul timp, în special, sediul Partidului Comuniștilor din Republica Moldova este supravegheat și urmărit, în special, de către colaboratorii poliției din Republica Moldova. Astfel, solicit prezentarea aici, în plenul Parlamentului, a informației de la acești doi demnitari, în ce temei, cu ce scop este și la comanda cui este organizată supravegherea, practic, nonstop, a sediului PCRM și, ca exemplu și dovadă, aș vrea să mă refer la cazul din data de 24 septembrie, marți, când un colaborator și o mașină care aparține Ministerului Afacerilor Interne efectuau o supraveghere vizuală a sediului Partidului Comuniștilor. Informația rog să fie prezentată de ministrul de interne și de Directorul Serviciului de Informații și Securitate, în plenul Parlamentului, în conformitate cu legislația și regulamentul.

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul 3.

Domnul Victor Mîndru:

Da. Vă mulțumesc.

(Victor Mîndru, Frațiunea Partidului Comuniștilor)

Interpelarea mea este, de asemenea, adresată Doamnei Ministru al Educației, Maia Sandu și solicit o informație privind eficiența distribuirii alocațiilor bugetare ale anului 2013, destinate pentru Ministerul Educației la toate articolele de cheltuieli, inclusiv pentru revizuirea planurilor-cadru și a curriculumului, revizuirea conținuturilor manualelor școlare, adaptarea învățământului profesional și tehnic la cerințele economiei naționale, modernizarea procesului de predare – învățare cu ajutorul tehnologiilor informațiilor și comunicării, conectarea tuturor școlilor la internet prin conexiuni de înaltă viteză, investiții la construirea edificiilor școlare pentru școlile optimizate, în ghilimele, destinate asigurării serviciilor de educație la nivel gimnazial și liceal: cantine, cămine, transport zilnic asigurat, investiții în construcția bazelor sportive și alte domenii de activitate. Am vrea să știm și mărimea economiilor obținute în raport cu cheltuielile suportate pentru asigurarea desfășurării procesului de activitate a școlilor optimizate.

Răspunsul rog să fie prezentat în scris.

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul 2.

Vă rog să depuneți interpelarea în scris.

Domnule deputat,

Interpelarea prezentați-o în scris.

Microfonul 2.

Domnul Vasilii Șova:

Спасибо.

У меня запрос к премьеру министру господину Юрию Лянкэ. 23 августа текущего года я направил предложения, касающиеся улучшения социально-экономического положения населенных пунктов Дубоссарского района. Истек месячный срок. Прошу в ближайшее время предоставить в письменном виде ответ по изложенным предложениям оппозиции правительства в отношении них.

Спасибо.

Doamna Liliana Palihovici:

Alte interpelări nu sînt.

Vă mulțumesc.

Deci, s-au înregistrat pentru declarații, la final de ședință, 2 deputați. Îl invit pe domnul Godea.

Domnul Mihai Godea:

Stimați colegi,
Onorată asistență,

Vin vremuri grele pentru Republica Moldova. Urmează un test greu, economic, politic, social și, mai ales, la nivel de securitate a statului. Acest test nu se va încheia la Vilnius, din contra, după Vilnius vor fi aplicate adevăratele presiuni și, abia la primăvară, va fi forțată schimbarea vectorului extern al Republicii Moldova.

Am declarat anterior și voi repeta: vom fi solidari cu toate forțele politice proeuropene, vom susține Guvernul în toate eforturile sale sincere de accelerare a integrării europene, în toate eforturile de democratizare și reformă, vom susține politic și vom promova orice lider, de la guvernare sau nu, care va da dovadă de fermitate și curaj în fața șantajului laș la care ne supune Federația Rusă.

Oamenii noștri, la Chișinău și în raioane, vor spune fiecărui cetățean că rezistența noastră în fața Rusiei merită, că demnitatea noastră e mai scumpă decât contractele acordate, cu dispreț, de Kremlin, că nimeni nu are dreptul să ne dicteze, la noi acasă, încotro să mergem. Vom spune și vom reaminti că statele europene ne sînt prieteni și parteneri loiali, care ne ajută și care ne vor ajuta.

Vom reaminti că Federația Rusă nu a ajutat nici statele care îi sînt supuse, ci le-a exploatat și le-a umilit, mai mult, chiar provincii întregi ale Rusiei trăiesc în mizerie, pentru ca o mîna de orașe să trăiască în lux și aroganță, că dacă Republica Moldova va pleca capul și va ceda șantajului lui Vladimir Putin, va rămîne, mulți ani, o provincie săracă și umilită.

Toate acestea le vom face, dar nu vom fi solidari cu hoția și corupția. Nu putem zîmbi frumos cînd, în vremuri de grele încercări pentru țară, o gașcă de politicieni spun slogane europene și fură statul de miliarde, devalizează Banca de Economii și împrumută unor afaceriști ruși Aeroportul Internațional. Și nici nu se vor opri aici. Încă multe privatizări de urgență se planifică, profitînd de faptul că cetățenii sînt sensibili la presiunea externă.

Nu putem fi solidari cu nesimțirea. Da, e o lașitate pentru Federația Rusă, să ne intimideze cetățenii care merg să muncească acolo, dar e curată nesimțire că, în același timp, propriul nostru Guvern să planifice introducerea unei taxe pentru cetățenii noștri care vor să iasă din Republica Moldova.

Nu putem fi solidari cu trădarea propriilor cetățeni. Ori cum altfel se numesc recentele înțelegeri protocolare cu Tiraspolul, prin care separatiștilor li se oferă acces liber la plîngerile depuse împotriva lor de cetățenii noștri, mare parte domiciliați în raioanele controlate de separatiști.

Nu putem accepta și nici ignora multe alte abuzuri care se întîmplă zi de zi și vom depune toate eforturile politice și juridice pentru ca acei vinovați să fie pedepsiți, acum sau mai tîrziu. Dat fiind gravitatea situației în care se află Republica Moldova, fiecare act de corupție, la nivel înalt, de trafic de influență, de tîlhărire a statului devine, implicit, și un act de sabotare a securității naționale.

Dragi colegi,

Cea mai mare amenințare pentru integrarea europeană a Republicii Moldova nu se află la Kremlin, ci la Chișinău. Uniunea Europeană are și puterea, și voința politică de a ajuta Republica Moldova să depășească toate presiunile pe care Federația Rusă le face... le va face în aceste luni, dar oficialii europeni, partenerii din statele europene, nu vor dori și nici nu vor putea să accepte în rîndul lor un stat corupt, un stat în care proprietatea, fie ea publică sau privată, poate fi furată peste noapte, un stat în care liderii politici închid ochii la hoție și corupție, indiferent de pretext.

Iată de ce repet că adevăratul pericol pentru succesul european al Republicii Moldova se află la Chișinău, nu la Moscova și, apropo de pericolele interne, vreau să spun câteva cuvinte, special pentru colegii din Partidul Comuniștilor: sîntem în opoziție, da, dar sîntem în opoziție nu cu integrarea europeană, ci sîntem în opoziție cu guvernarea coruptă, sîntem în opoziție pentru că vrem mai multă integrare europeană, sîntem în opoziție cu statul oligarhic corupt și autoritarist, ori acest sistem a fost creat, mai ales, de PCRM.

Sistemul a rămas. Singura diferență este că liderii PCRM au fost debarcați din fotolii și nu mai primesc banii și protecția acestui sistem corupt. Aceasta nu e problema cetățenilor, e problema anturajului lui Vladimir Voronin. Dacă liderii PCRM sînt cu adevărat sinceri în dorința de a opri hoția, atunci să înceapă prin publicarea schemelor de monopol din economie, pentru că au rămas aceleași din timpul guvernării lor.

Vreau să mai transmit colegilor comuniști că noi nu putem fi solidari cu o grupare agresivă, anarhistă, cu membrii care țin în debara lansatoare de grenade și muniție destinată asasinatelor. Iată de ce nu ne vom regăsi în același grup și nu vom împărți megafoanele.

Stimați deputați, știu că în Parlament sînt și oameni de bună-credință, în diferite partide și în diferite fracțiuni parlamentare. Poate sînt puțini, dar eu știu că sînt și îi cunosc personal. Astora mă adresez, cu precădere: în următoarele luni, viitorul Republicii Moldova ține de fiecare dintre noi.

Ține de noi, acei puțini, să ne asigurăm că Moldova va rămîne pe calea europeană, că economia națională și siguranța statului vor fi protejate și că drumul către integrarea europeană nu va fi, totodată, și drumul hoției naționale. Următoarele luni ne vor împărți, ireversibil, în două categorii: fie în oameni politici demni, care vor juca un rol benefic decisiv în istoria noastră, fie în lideri mărunți, complici la hoție, lașitate și trădare națională.

Dumneavoastră în ce categorie vă vedeți?

Vă mulțumesc!

Doamna Liliana Palihovici:

Îl invit la tribuna Parlamentului pe domnul deputat Butmalai.

Domnul Ion Butmalai:

(A fugit domnul Președinte de la ședință. Am vrut să îi spun ceva. El a crezut că vreau să spun ceva în declarație despre dînsul. Îi spun eu aparte. Îi spun eu aparte lui).

Onorat Parlament,

Stimați deputați,

Onorată asistență,

Începând cu 11 pînă la 15 septembrie anul curent 2013, ploile torențiale au făcut ravagii în raionul Cahul, lăsând în urma sa cetățeni demoralizați și distrugând o mare parte din infrastructura raionului. Astfel, în urma precipitațiilor abundente, 5700 de hectare de terenuri agricole au fost compromise, 37 din cele 55 de localități ale raionului Cahul au fost afectate grav, șuvoaiele de apă au spălat terasamentul și acostamentul pe câteva zeci de kilometri de drum în raion, afectând chiar și drumurile naționale, iar drumurile de țară au căpătat forma unor tranșee de peste un metru adîncime.

Zeci de case de locuit din oraș și sate s-au năruit, în zeci de gospodării de prin sate apa a năvălit, inundând beciurile și curțile oamenilor, mari porțiuni de rețele de apeduct și gaze au rămas suspendate în aer, au fost inundate o mare parte din grădinițele și școlile din raion, sute de oameni stau și acum cu frica în sîn din cauza craterelor imense: rîpi cu adîncime mare de pînă la 10 – 15 metri, formate în urma viiturilor, care în orice moment pot înghiți zeci de case de locuit.

Astfel, stimați deputați,

Constat, cu mare regret, că toți acești cetățeni care au avut de suferit în urma acestor calamități naturale au fost martorii inacțiunii din partea autorităților publice centrale, în pofida faptului că situația creată se încadra perfect în limitele Legii nr. 212 din 24.06.2004 cu privire la regimul stării de urgență, de asediu și de război și ale Hotărîrii Guvernului nr.1076 din 16.11.2010 cu privire la clasificarea situațiilor excepționale și modul de acumulare și prezentare a informațiilor în domeniul protecției populației și teritoriului în caz de situații excepționale. Pagubele cauzate depășesc suma de 62 de milioane lei, dintre care în sectorul agrar s-au cauzat prejudicii de peste 38 milioane lei.

Este foarte regretabil faptul că nici un organ al statului abilitat cu împuterniciri și care este obligat, conform legislației Republicii Moldova, să intervină, nu au luat vreo atitudine, mai mult ca atît, se creează impresia că anumiți reprezentanți din cadrul acestor organe tergiversează, parcă intenționat, redresarea situației catastrofale care este la momentul actual în raionul Cahul și în raionul Cantemir, în urma calamităților naturale din această perioadă.

În această ordine de idei, solicit intervenția, cît mai promptă, a Ministerului Mediului, a Agenției ”Apele Moldovei”, a Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, a Serviciului Protecției Civile și Situații Excepționale pentru a fi alături de oamenii simpli, care sînt și victime ale calamităților naturale, și ale indiferenței totale din partea conducerii de vîrf a țării, inclusiv Domnul Președinte al Republicii Moldova Nicolae Timofti, Președintele Parlamentului Igor Corman și alți demnitari care dețin funcții înalte în stat.

Solicit, în mod de urgență, Guvernului, în frunte cu Prim-ministrul Iurie Leancă, la următoarea ședință a Guvernului, să ia o atitudine conștiincioasă cu adoptarea unei hotărâri concrete pentru lichidarea consecințelor, cu alocarea resurselor financiare necesare la moment, studiind actele de constatare prezentate de Consiliul raional Cahul.

Astăzi, la moment, nu pot... și, avînd funcția de deputat, fiind delegat de cetățenii din raionul Cahul, vreau să mulțumesc din suflet, din numele meu personal și din partea cetățenilor din orașul și raionul Cahul, care au avut de suferit de pe urma calamităților naturale din perioada 11 – 16 septembrie 2013, și să aduc sincere mulțumiri Prim-ministrului Republicii Moldova Iurie Leancă, angajaților Serviciului Protecției Civile și Stări Excepționale în persoana domnului șef-colonel Harabadjiu, șeful Direcției regionale sud Stări Excepționale, colonel Caraja, locotenent-colonel Comanici și întregului efectiv al Direcției Regionale Stări Excepționale Cahul, care, în această perioadă, au dat dovadă de vitejie, devotament, patriotism și atitudine responsabilă la lichidarea consecințelor, riscînd și aducînd contribuție reală, concretă.

De asemenea, vreau să îi mulțumesc viceministrului sănătății Mihai Ciocanu, care, în acele clipe grele, a vizitat raionul Cahul; viceministru al mediului Valentina Țapeș. Vreau, de asemenea, să le mulțumesc angajaților de la Societatea pe Acțiuni ”Drumuri Cahul”, conducător Vladimir Trifan; viceministru de la Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor domnului Gherasim care au luat atitudine și, la moment, au fost la fața locului, contribuind foarte mult.

De asemenea, vreau să mulțumesc colaboratorilor de poliție a Inspectoratului de Poliție Cahul și colaboratorilor Inspectoratului Național de Patrulare al Ministerului Afacerilor Interne. De asemenea, cu respect, aduc mulțumiri pentru atitudine angajaților de la ”Union Fenosa”, inclusiv doamnei Brodețcaia, domnilor Ciorbă Vasile și Cașpirovschi Anatoli, care au reacționat prompt și la nivel.

Nu în ultimul rînd, plecăciuni pentru atitudinea conștiincioasă la îndeplinirea funcțiilor, care s-au aflat alături de cetățeni, primarilor: Victor Pascal – satul Zîrnești, Aliona Goța – primar de Cucoara, Rodica Cucereanu – primar de Crihana Veche, Leonid Catera – primar de Brînza și mulți alții, inclusiv primarului din satul Gotești raionul Cantemir Chicicov Panainte, care a fost alături de cetățeni, angajaților de la ”Apele Moldovei”... din Cahul – Schițanu Ion și angajaților Șevcenco și Guglea din Cucoara care, timp de 5 zile, au pornit o stație de pompare care lucrează și la ziua de astăzi.

Nu pot să nu menționez și stima, și respectul pentru președintele raionului Cahul Avram Micinschi și pentru șefa Direcției Generale Învățămînt Cahul, Tatiana Hulub, pentru sîrguință și atitudine prodigioasă, în această grea perioadă de timp.

Este mult de făcut și aș solicita conducerii de vîrf a țării să aibă o atitudine pentru lichidarea acestor consecințe, pentru că, la ziua de astăzi, agricultorii nu pot strînge roada și acești cetățeni care au suferit au nevoie de ajutor din partea conducerii de vîrf a țării și de o atitudine omenească din partea noastră, a deputaților și a demnitarilor de stat care ocupă funcții înalte în Republica...

Doamna Liliana Palihovici:

Și eu vă mulțumesc, stimați deputați.

Subiectele incluse în ordinea de zi a ședinței Parlamentului pentru astăzi au fost epuizate.

Declar ședința de astăzi închisă.

Ședința s-a încheiat la ora 16.15.

*Stenograma a fost pregătită spre publicare
în Direcția generală documentare parlamentară
a Secretariatului Parlamentului.*